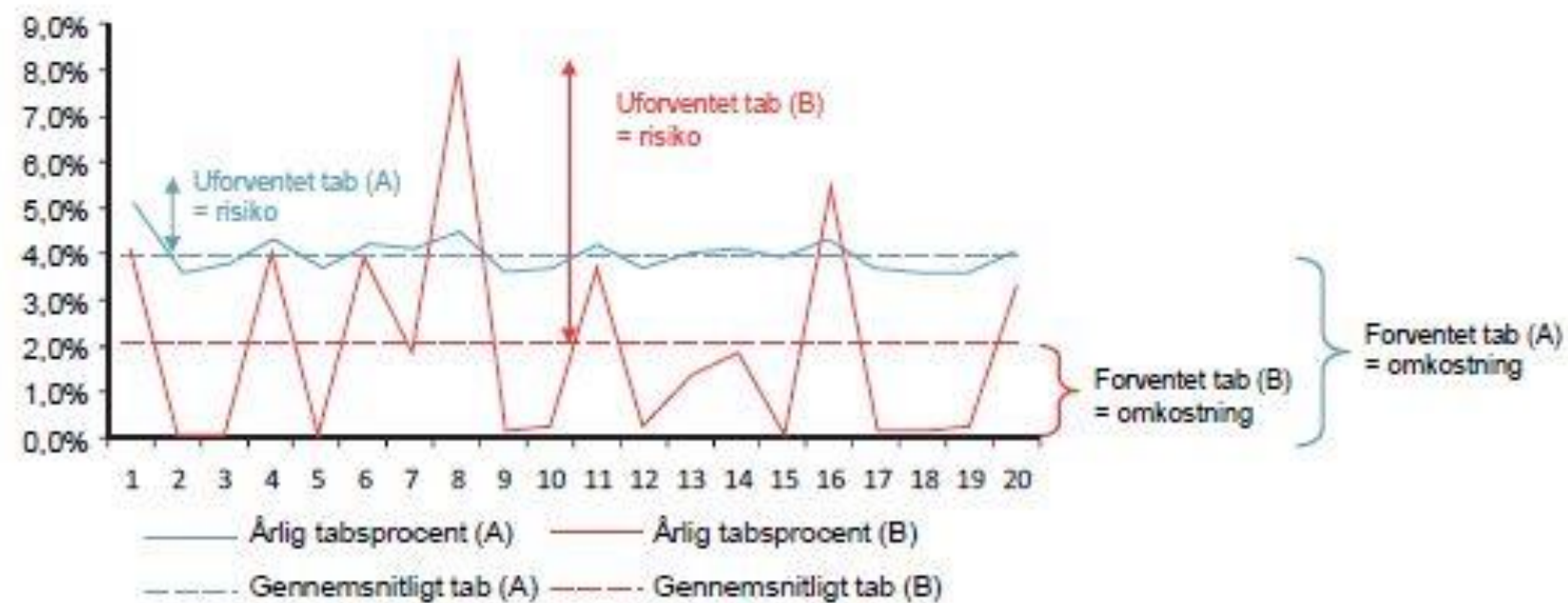

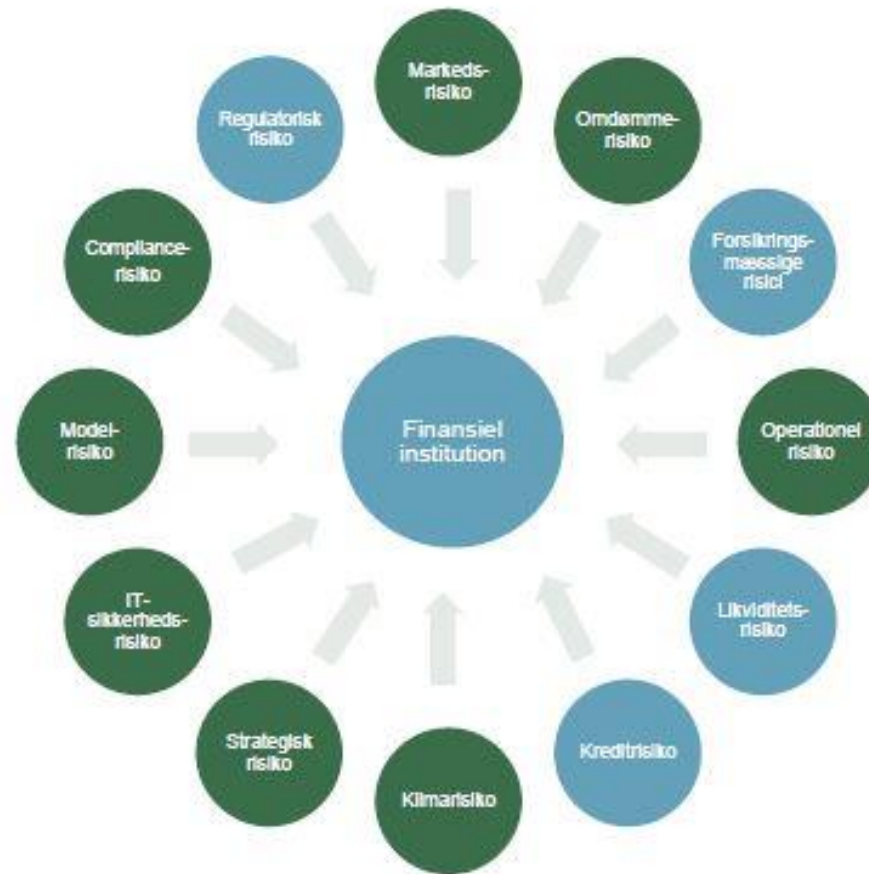
KAPITEL 1

Introduktion til finansiel risikostyring

Figur 1.1. Risiko og omkostninger

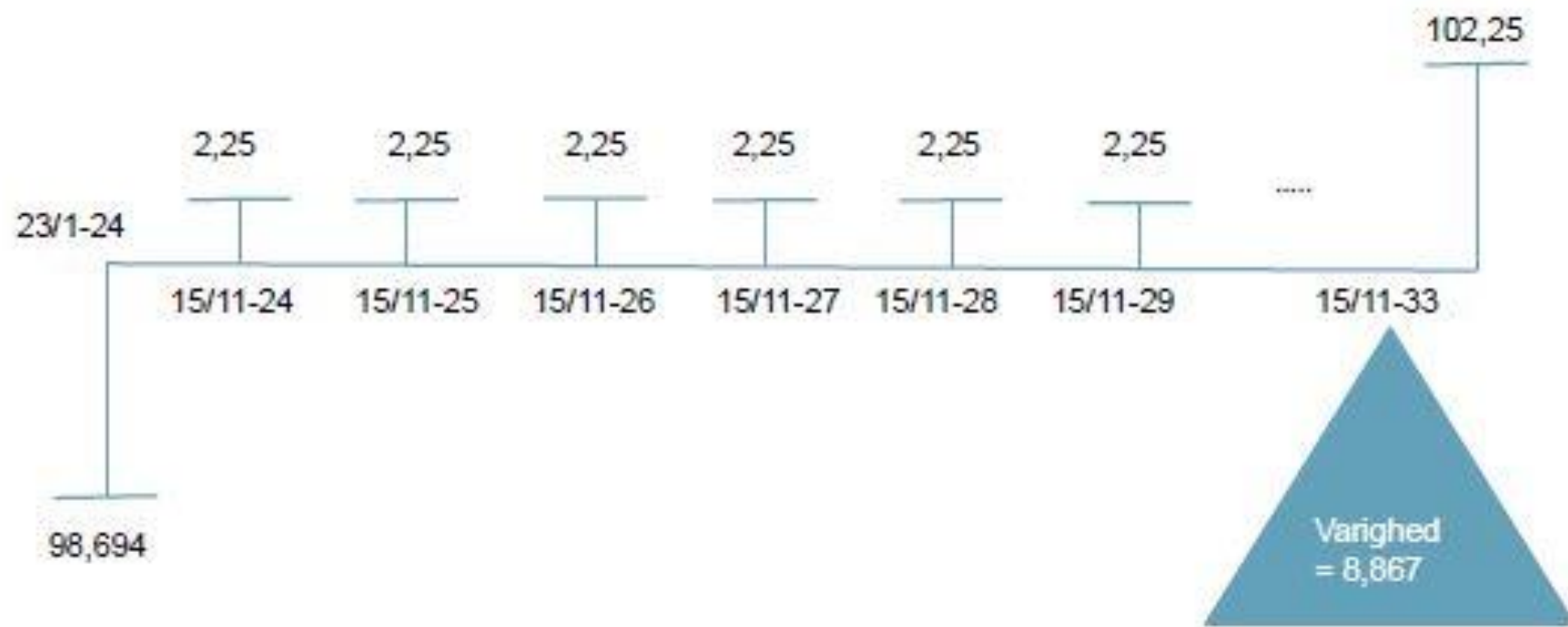
Figur 1.2. Finansielle institutioners risici – de grønne cirkler afspejler de ikke-finansielle risici

KAPITEL 2

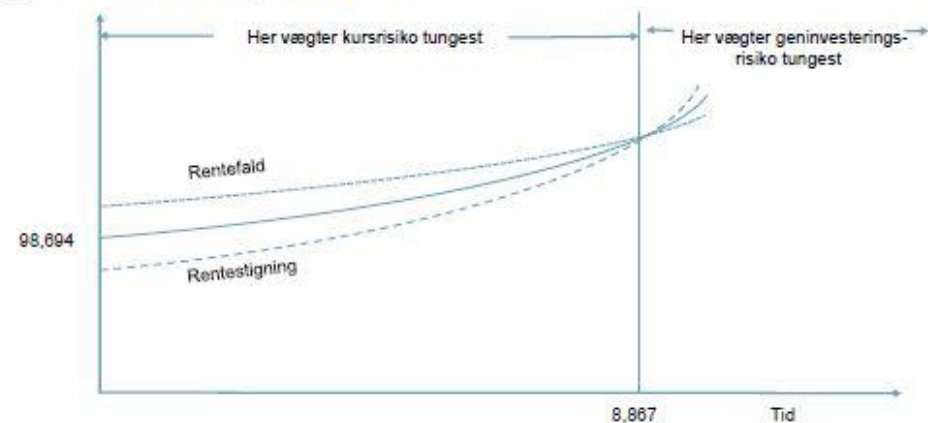
Renterisiko

Figur 2.1. Cash flow for obligationen

Tabel 2.1. Beregning af varigheder

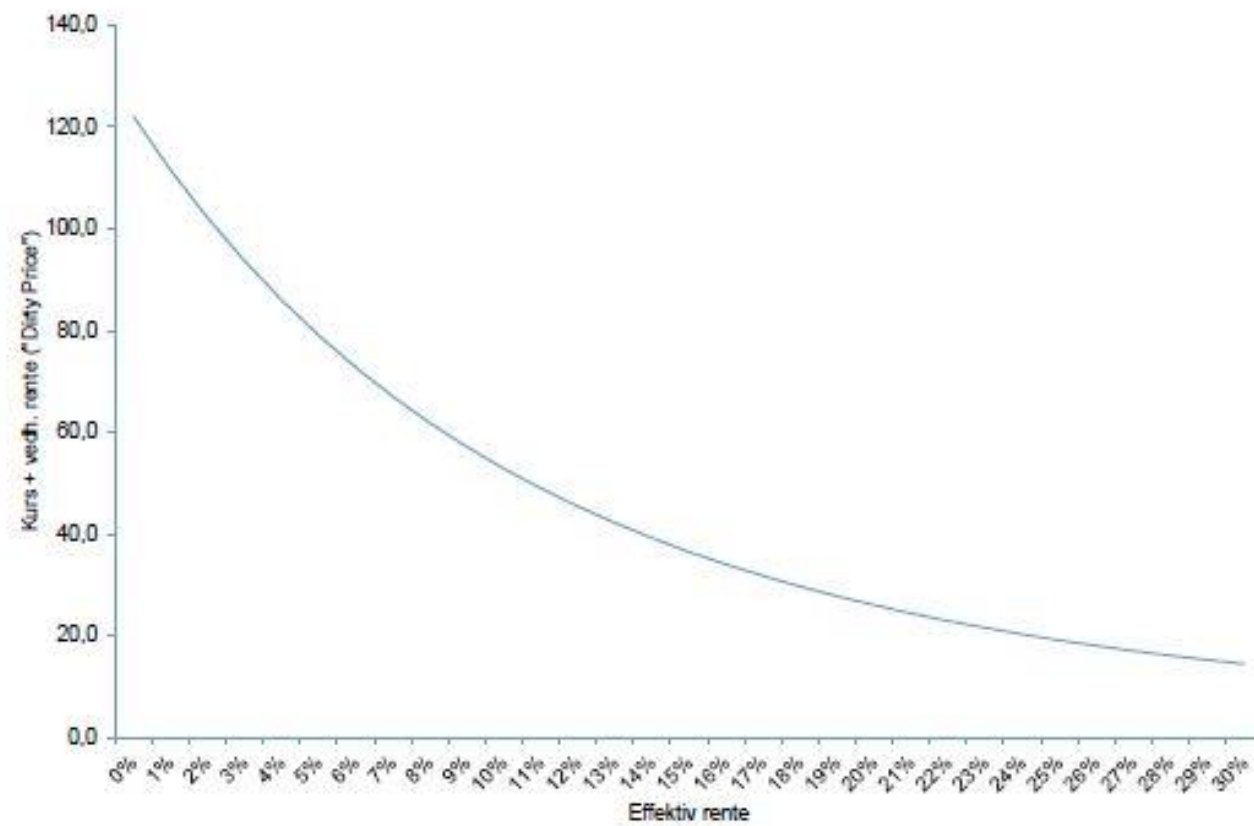
Handelsdag fredag den 19/1-24		Sidste kuponbetaling		15-11-2023	
Valørdag tirsdag den 23/1-24		Antal vedh. rentedage		69	
Effektiv rente = 2,45 %		Vedhængende rente		0,424 ¹	
Dato	Tid i år ²	Cash flow	Nutidsværdi af cash flow ³	Vægt	Vægt · tid
15-11-2024	0,811	2,25	2,206	2,235 %	0,018
15-11-2025	1,811	2,25	2,153	2,182 %	0,040
15-11-2026	2,811	2,25	2,102	2,130 %	0,060
15-11-2027	3,811	2,25	2,052	2,079 %	0,079
15-11-2028	4,811	2,25	2,003	2,029 %	0,098
15-11-2029	5,811	2,25	1,955	1,981 %	0,115
15-11-2030	6,811	2,25	1,908	1,933 %	0,132
15-11-2031	7,811	2,25	1,862	1,877 %	0,147
15-11-2032	8,811	2,25	1,818	1,842 %	0,162
15-11-2033	9,811	102,25	80,635	81,702 %	8,016
Sum:			98,694	100,000 %	8,867
Sum af nutidsværdier («dirty price«)			98,694		
Vedhængende rente			0,424		
Kurs («clean price«)			98,27		
Varighed			8,867		
Modificeret varighed			8,655		
Kronevarighed			8,542		

Figur 2.2. Immuniseringshorisonten

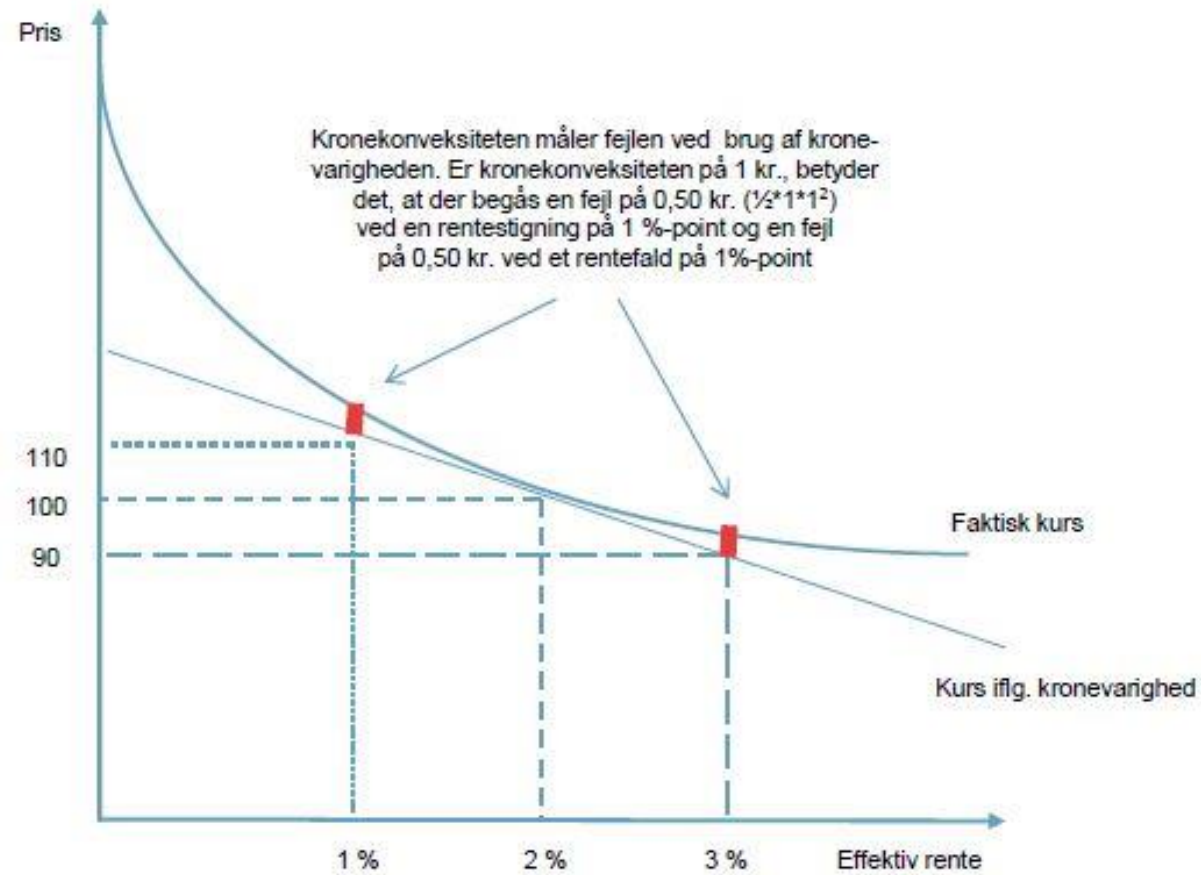
Tabel 2.2. Følsomhed ved rentefald og rentestigninger

Renteændring	Eff. rente	Kurs + vedh. rente	Kursændring
1 %-point	3,45 %	90,572	-8,122
-1 %-point	1,45 %	107,689	8,995

Figur 2.3. Pris som funktion af effektiv rente

Figur 2.4. Konveksiteten måler fejlen ved brug af kronevarighed

Tabel 2.3. Beregning af kronekonveksitet

Handelsdag fredag den 19/-24		Sidste kuponbetaling		15-11-2023		
Valørdag tirsdag den 23/1-24		Antal vedh. rentedage		69		
Effektiv rente = 2,45 %		Vedhængende rente		0,424 ¹		
Dato	Tid i år ²	Cash flow	Nutidsværdi af cash flow ³	Vægt	Vægt · tid	(tid ² +tid)* nutidsværdi
15-11-2024	0,811	2,25	2,206	2,235 %	0,018	3,243
15-11-2025	1,811	2,25	2,153	2,182 %	0,040	10,967
15-11-2026	2,811	2,25	2,102	2,130 %	0,060	22,525
15-11-2027	3,811	2,25	2,052	2,079 %	0,079	37,626
15-11-2028	4,811	2,25	2,003	2,029 %	0,098	55,998
15-11-2029	5,811	2,25	1,955	1,981 %	0,115	77,378
15-11-2030	6,811	2,25	1,908	1,933 %	0,132	101,521
15-11-2031	7,811	2,25	1,862	1,877 %	0,147	128,189
15-11-2032	8,811	2,25	1,818	1,842 %	0,162	157,159
15-11-2033	9,811	102,25	80,635	81,702 %	8,016	8553,517
Sum:			98,694	100,000 %	8,867	9148,123

Figur 2.5. Hvornår er konveksitet vigtigt?

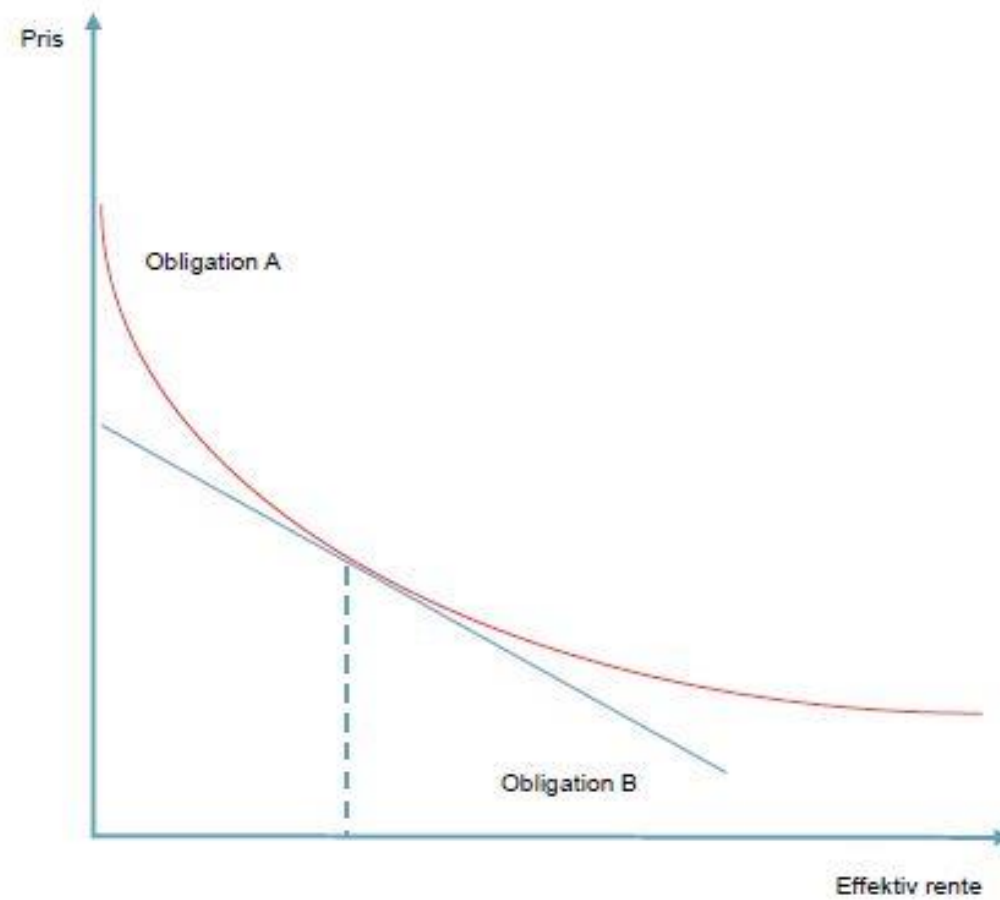
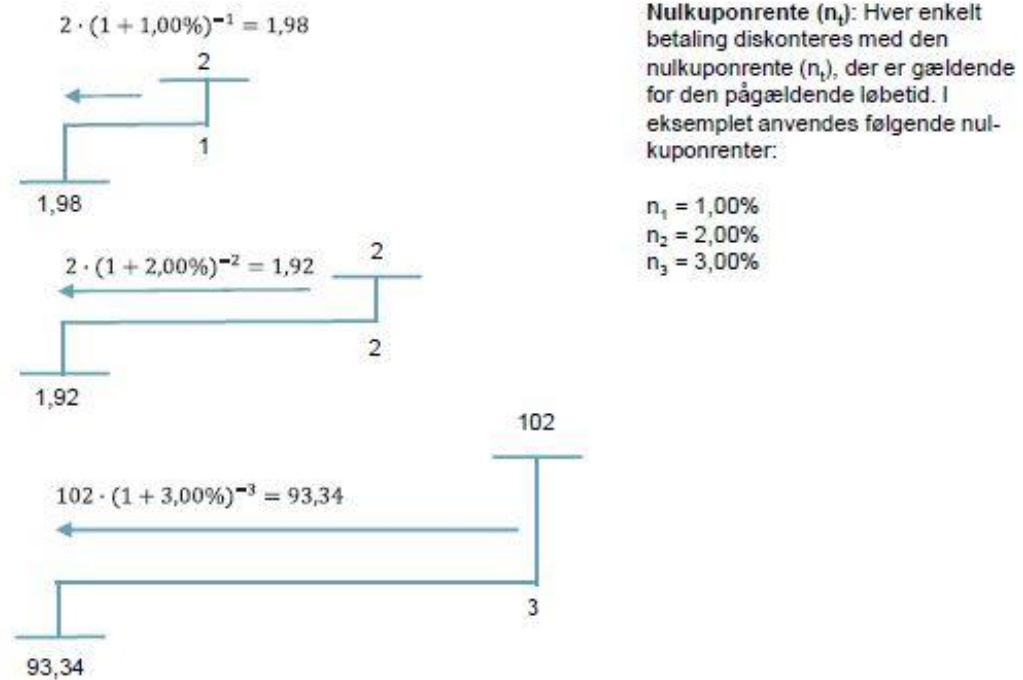
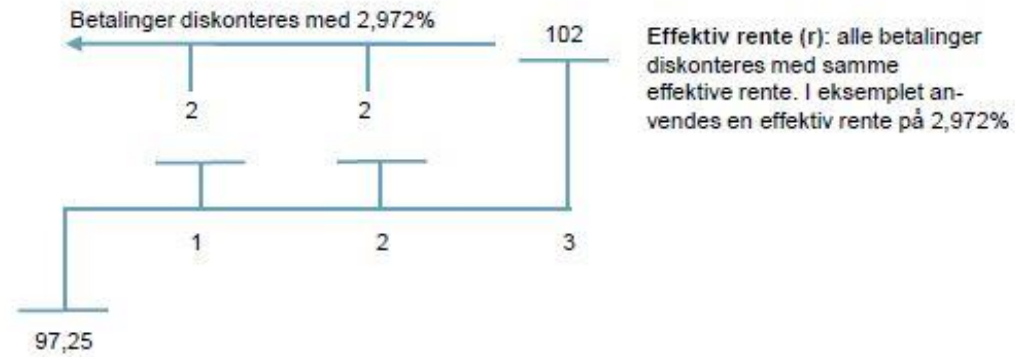

Table 2.4. Risikonøgletal på porteføljeniveau

	Nom. beløb	Kurs + vedh. rente	Markeds-værdi	Macau-ley-varighed	Effektiv rente	Modifi-ceret varighed	Krone-varighed	Krone-konvek-sitet
Obligation 1	10.000.000	99,30	9.930.000	2,20	1,10 %	2,18	2,16	0,14
Obligation 2	15.000.000	101,50	15.225.000	4,80	1,50 %	4,73	4,80	0,34
Obligation 3	25.000.000	102,80	25.700.000	10,50	1,90 %	10,30	10,59	1,20
Portefølje	50.000.000		50.855.000	7,17	1,77 %	7,05	7,17	0,73

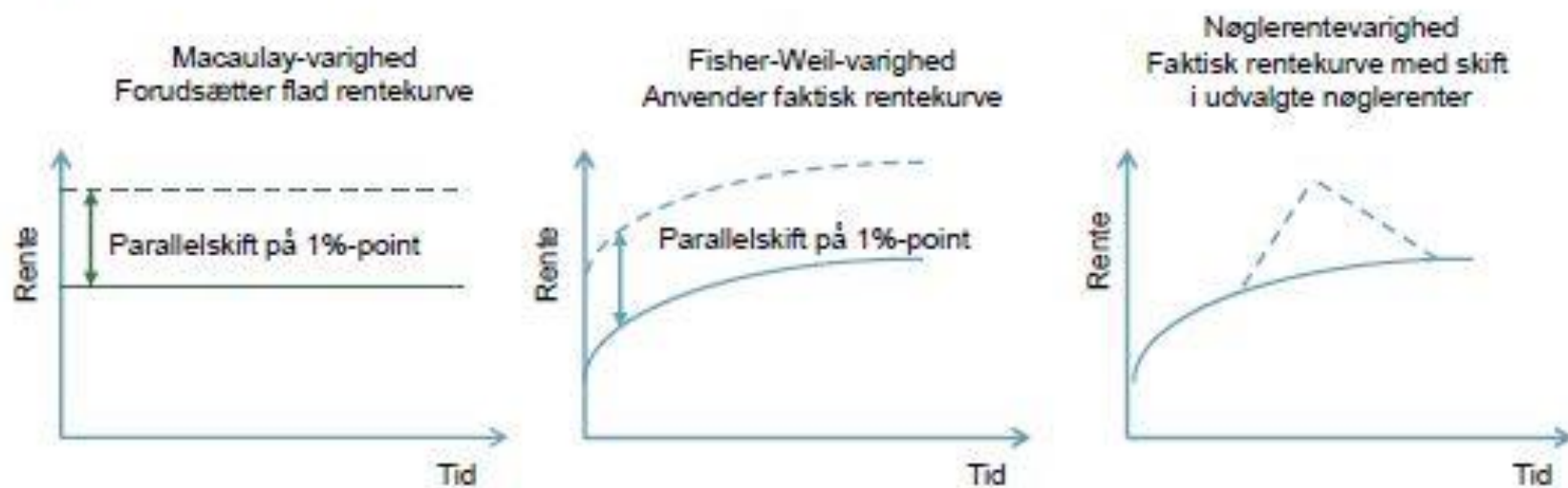
Figur 2.6. Beregning af kurs på baggrund af effektiv rente og nul kuponrenter

Tabel 2.5. Fisher-Weil-varighed og Macaulay-varighed

Effektiv rente = 2,972 %								
		Nutidsværdi			Vægt		Vægt-tid	
Tid	Cash flow	Nulkupon-rente	(Eff.rente Macaulay)	(Nulkupon Fisher-Weil)	(Eff.rente Macaulay)	(Nulkupon Fisher-Weil)	(Eff.rente Macaulay)	(Nulkupon Fisher-Weil)
1	2	1,00 %	1,942	1,980	2,00 %	2,04 %	0,020	0,020
2	2	2,00 %	1,886	1,922	1,94 %	1,98 %	0,039	0,040
3	102	3,00 %	93,421	93,344	96,06 %	95,99 %	2,882	2,880
		Kurs	97,25	97,25	Varighed		2,941	2,940

Figur 2.7. Forskellige metoder til måling af renterisiko

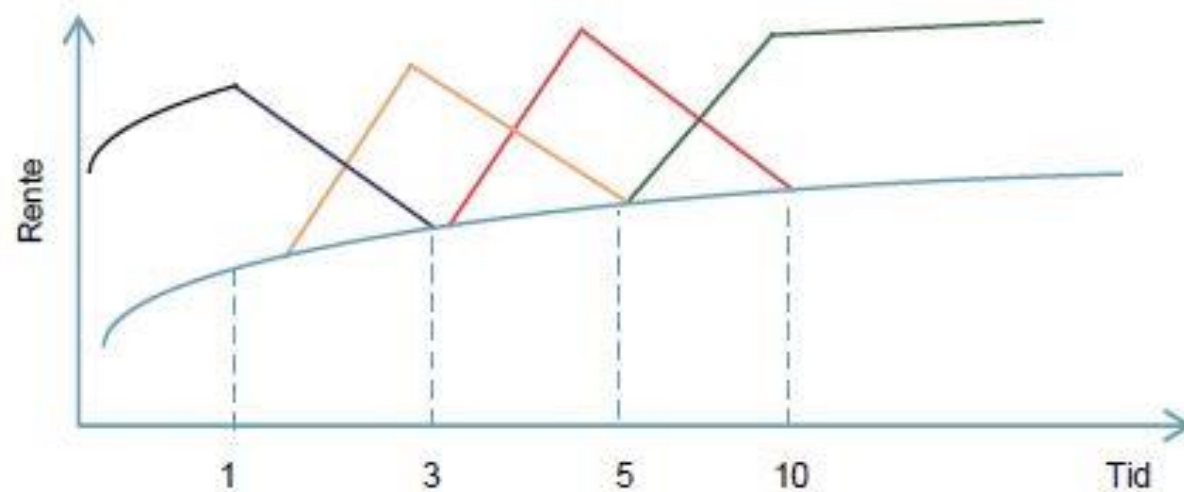

Tabel 2.6. Kronevarighed og nøglerentevarighed

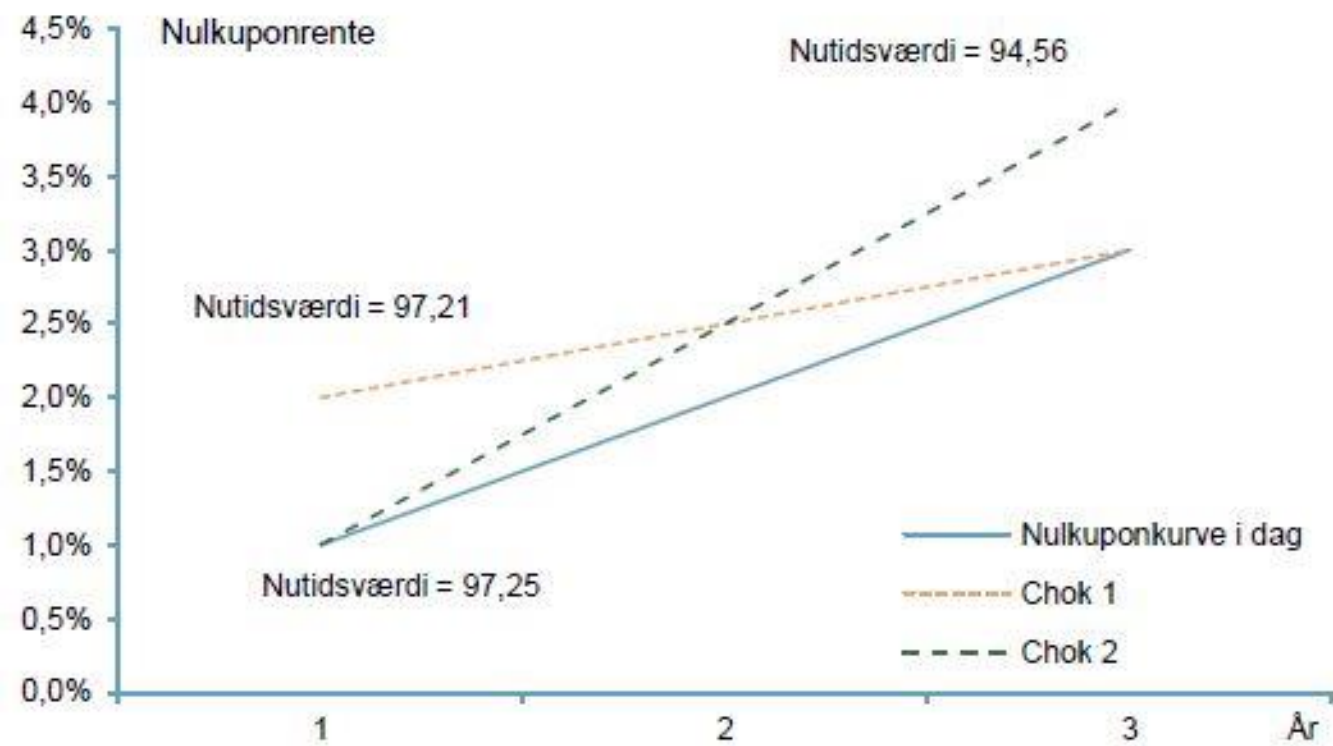
	Nøglerentevarighed			
Kronevarighed	1-årig rente	3-årig rente	5-årig rente	10-årig rente
5 kr.	0,5 kr.	1,5 kr.	2 kr.	1 kr.

Figur 2.8. Choks i rentekurven svarer samlet til et parallelskift i rentekurven

Choks konstrueres, så de sammenlagt giver en parallelforskydning af kurven

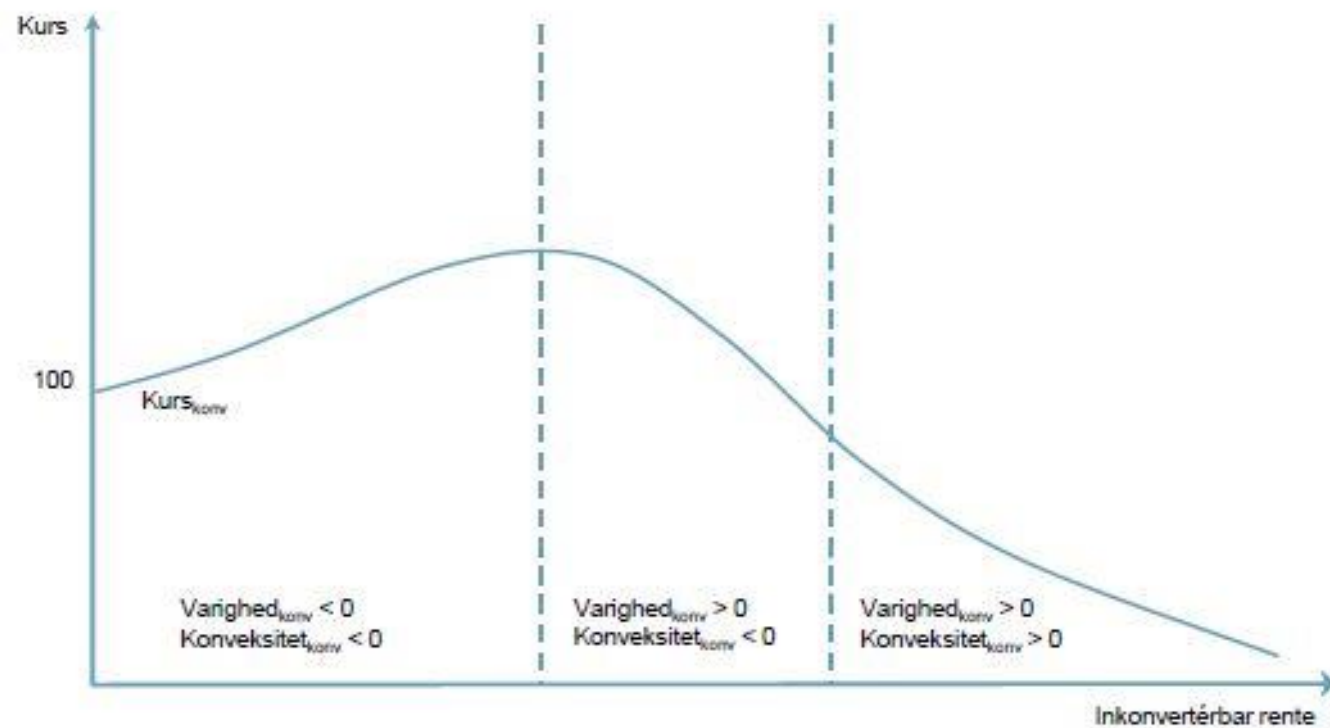
Figur 2.9. Choks i rentekurverne

Tabel 2.7. Nøglerentevarigheden på en 3-årig 2 % obligation (stående lån)

Tid år	Nulkupon-kurve	Chok 1	Chok 2	Cash flow	Pris i dag	Pris chok 1	Pris chok 2
1	1,0 %	2,0 %	1,0 %	2	1,98	1,96	1,98
2	2,0 %	2,5 %	2,5 %	2	1,92	1,90	1,90
3	3,0 %	3,0 %	4,0 %	102	93,34	93,34	90,68
Nutidsværdi:					97,25	97,21	94,56
Følsomhed (nøglerentevarighed):						-0,04	-2,69

Figur 2.10. Sammenhæng mellem rente og kurs for en konverterbar realkreditobligation

KAPITEL 3

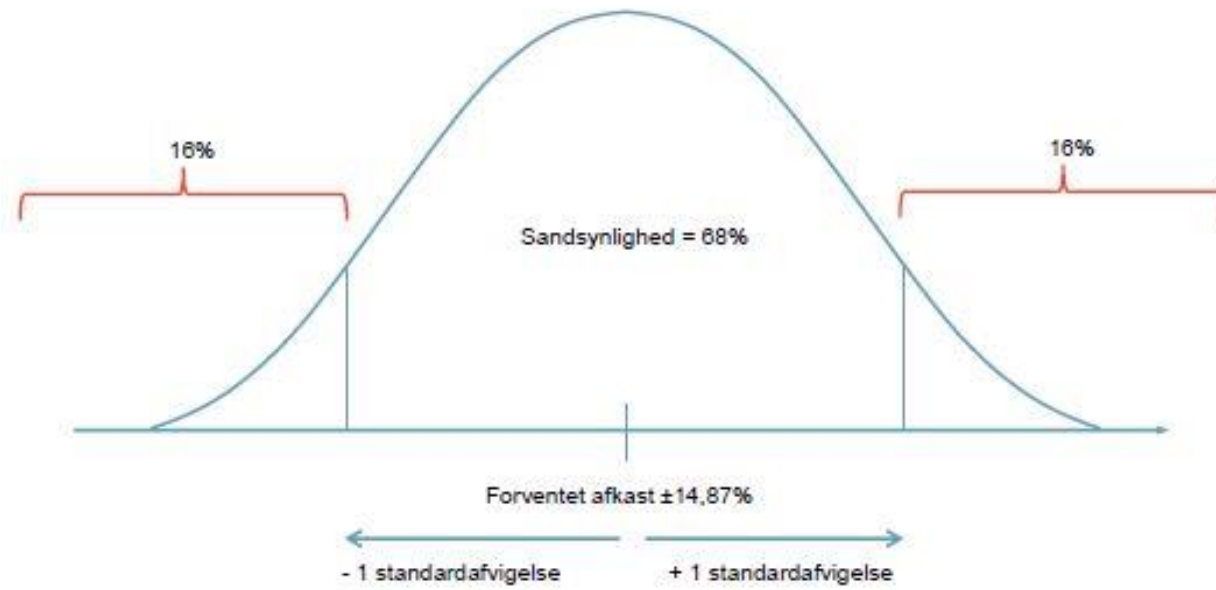
Volatilitet, Beta og Tracking Error

Tabel 3.1. Årlig volatilitet p.a. den 28. december 2023 på udvalgte aktivklasser

OMXC25	USD	1-årig dansk rente (12M Cibor)	Danske Bank A/S
14,87 %	6,76 %	0,84 %	25,60 %

Kilde: Bloomberg. Beregningsperiode på 260 dage.

Figur 3.1. Fortolkning af volatilitet

Tabel 3.2. Beregning af volatilitet på Danske Bank-aktien

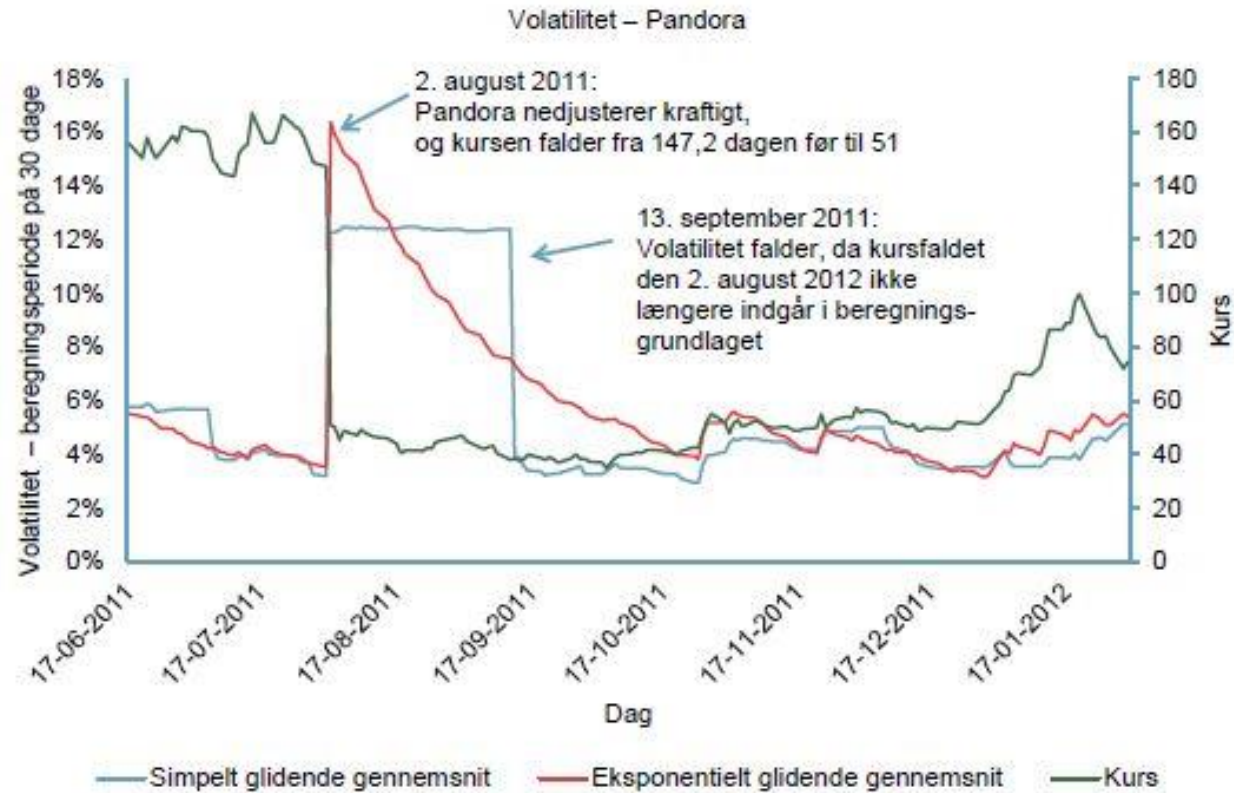
Dato	Danske Bank aktiekurs	Dagligt afkast (μ_i)	$(\mu_i - \mu)^2$
28-12-2022	136,45		
29-12-2022	137,05	0,44 %	0,00001
30-12-2022	137,30	0,18 %	0,00000
02-01-2023	139,95	1,93 %	0,00033
03-01-2023	143,00	2,18 %	0,00042
20-12-2023	177,70	-0,64%	0,00006
21-12-2023	176,25	-0,82 %	0,00009
22-12-2023	177,15	0,51 %	0,00002
27-12-2023	180,00	1,61 %	0,00022
28-12-2023	179,45	-0,31 %	0,00002
Sum:			0,06554
Gennemsnitsafkast =			0,12 %
Antal afkastobservationer (n)			251

Figur 3.2. Måling af afstand mellem gennemsnitsafkast og faktisk realiseret afkast

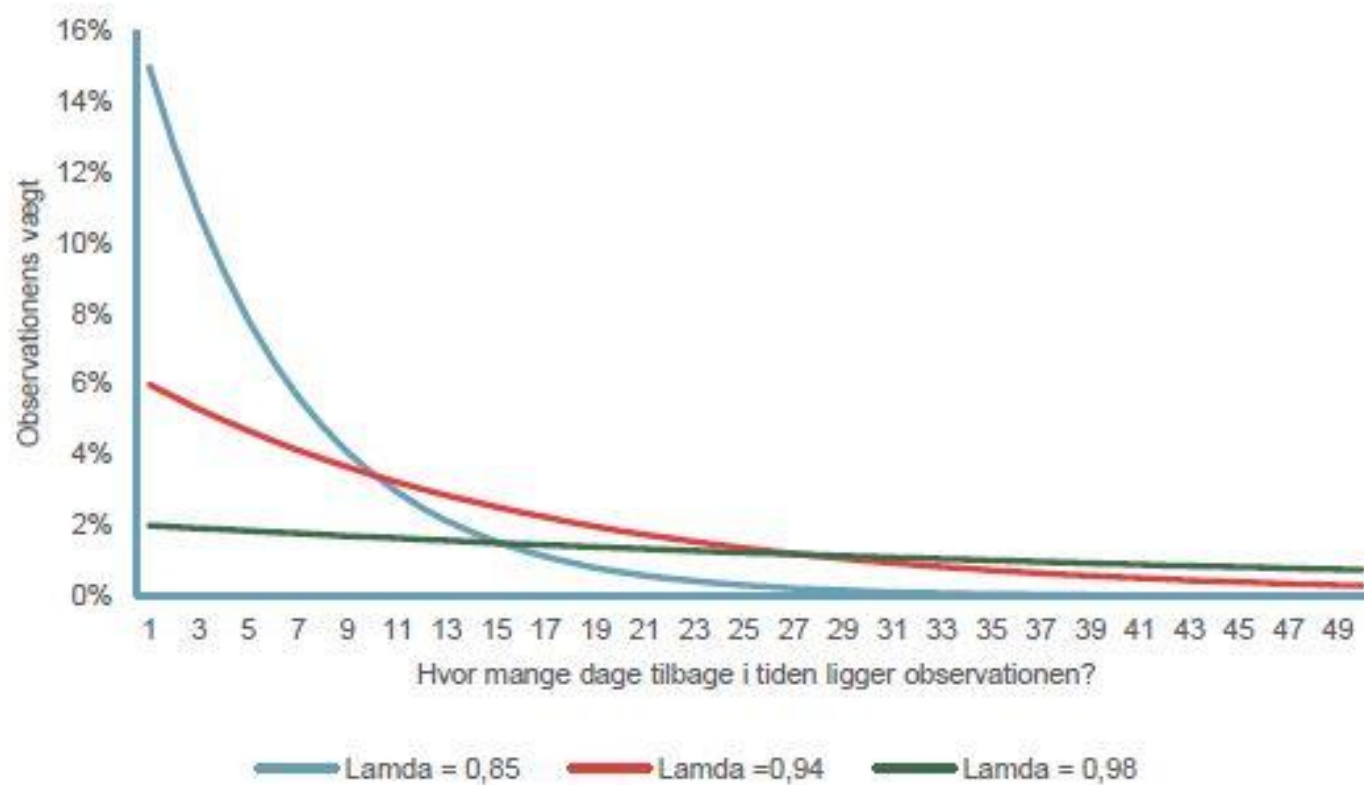
Måling af afstand mellem gennemsnitsafkast og realiseret afkast.
Volatiliteten fortæller, hvor stor den gennemsnitlige afstand er mellem de faktiske afkast og gennemsnittet på 0,12%

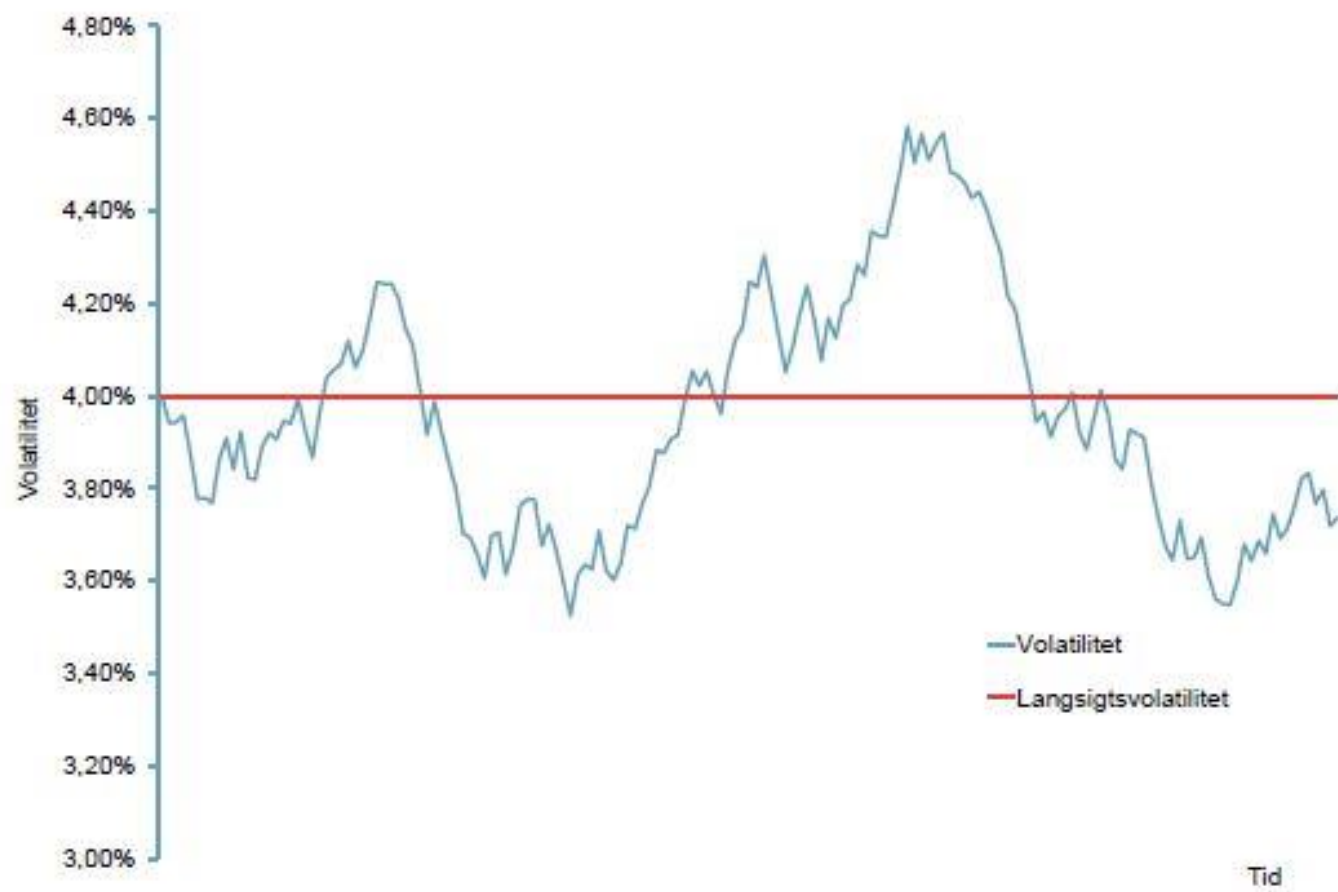
Figur 3.3. Simpelt glidende gennemsnit og eksponentielt vægtet glidende gennemsnit for Pandora-aktien. 30-dages volatilitet

Figur 3.4. Sammenhæng mellem lambda, tid og vægt

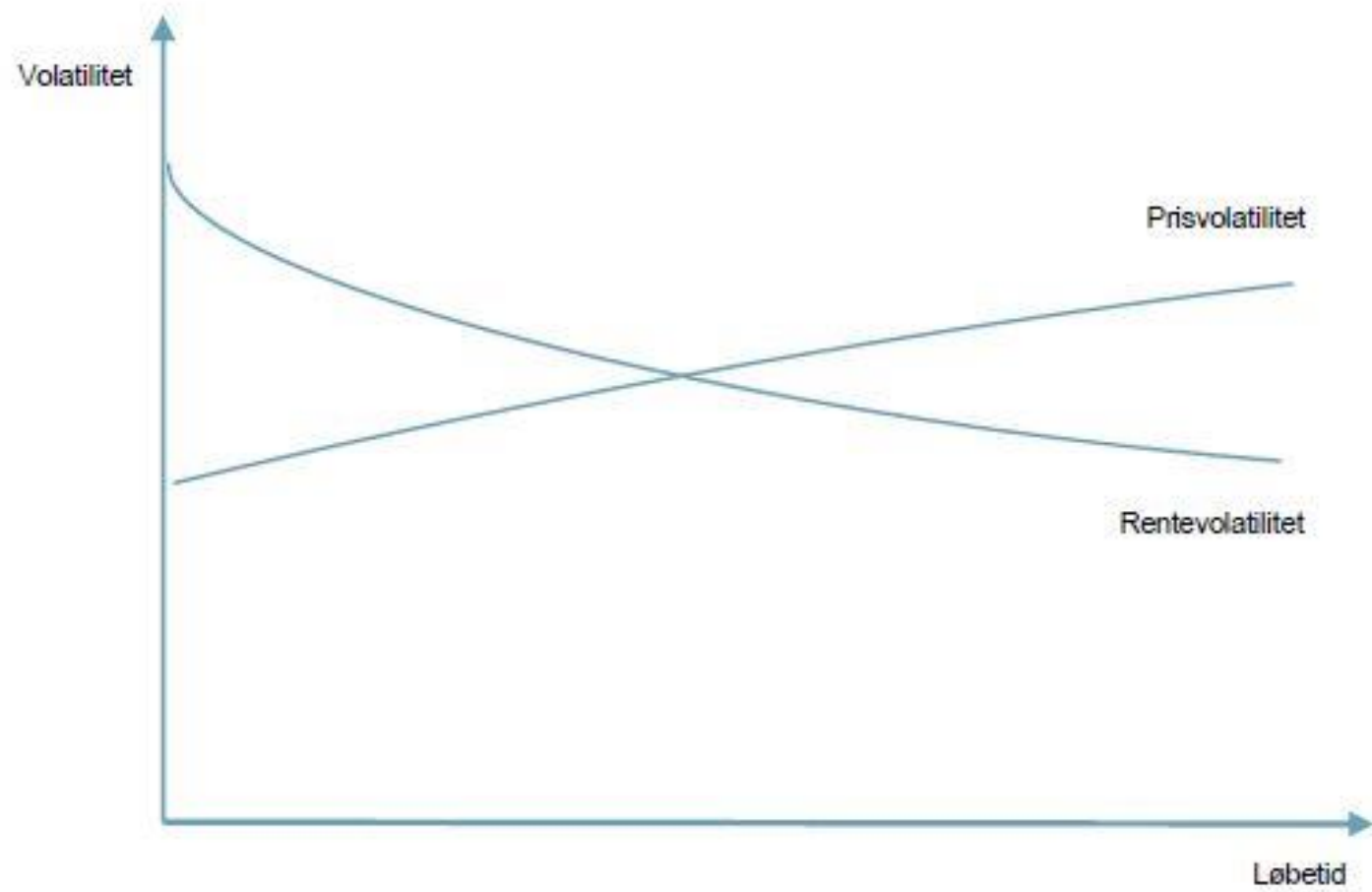
Figur 3.5. Volatilitet og Mean Reversion

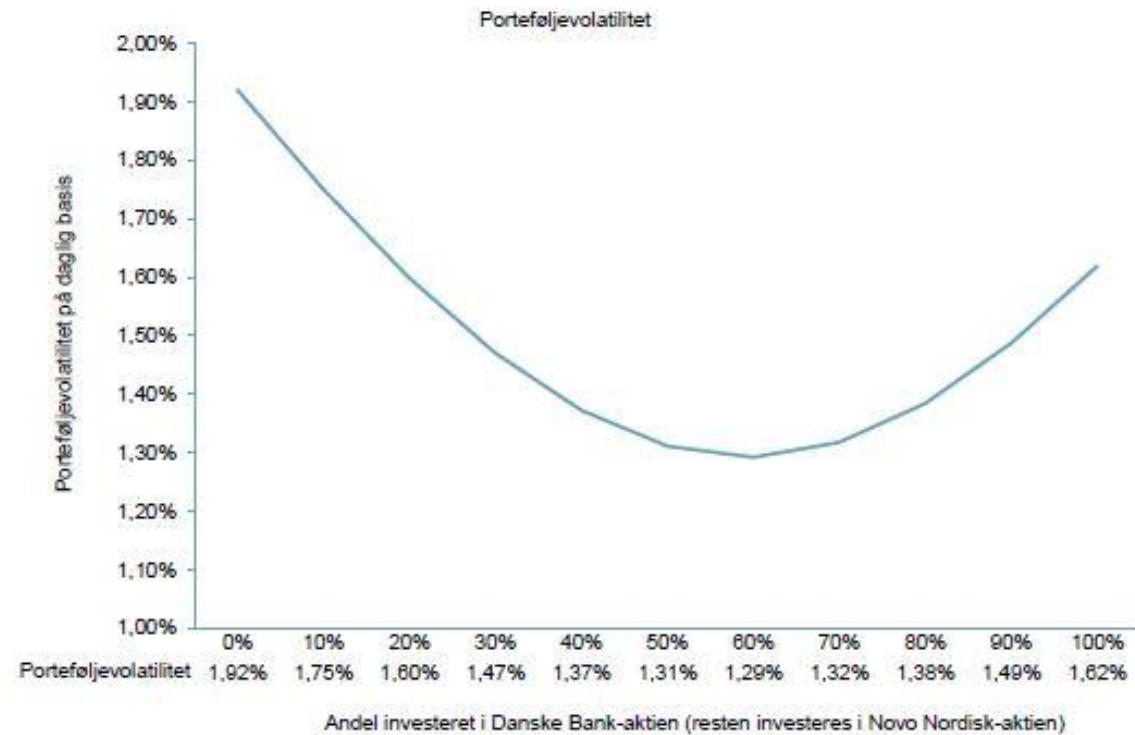
Tabel 3.3.

Dato	12M CIBOR rente	Dagligt »afkast« (μ_i)	$(\mu_i - \mu)^2$
28-12-2022	3,53 %		
29-12-2022	3,53 %	0,0000 %	0,00000
30-12-2022	3,57 %	1,0397 %	0,00010
02-01-2023	3,56 %	-0,1878 %	0,00000
03-01-2023	3,55 %	-0,3736 %	0,00002
20-12-2023	3,87 %	-0,6870 %	0,00005
21-12-2023	3,83 %	-1,0381 %	0,00011
22-12-2023	3,83 %	0,0000 %	0,00000
27-12-2023	3,80 %	-0,9594 %	0,00010
28-12-2023	3,78 %	-0,4408 %	0,00002
Sum:			0,04893
Gennemsnitsafkast =			0,03 %
Antal afkastobservationer (n)			251

Figur 3.6. Rente- og prisvolatilitet

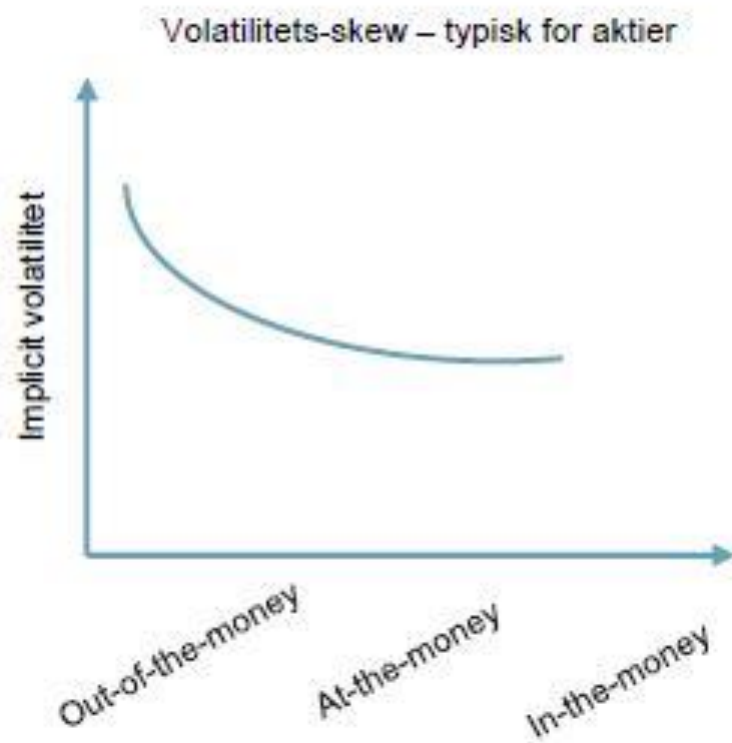
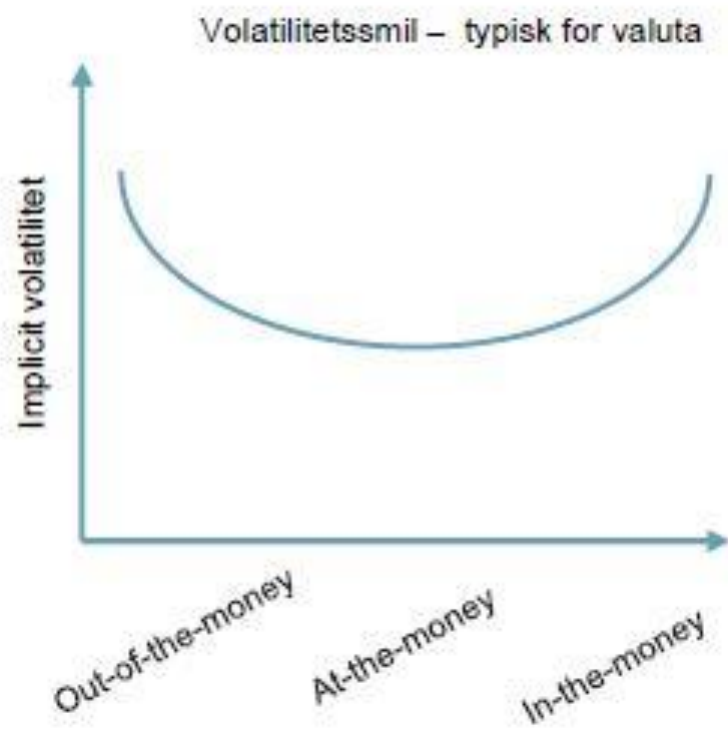

Figur 3.7. Porteføljevolailitet på portefølje af Danske Bank-aktier og Novo Nordisk-aktier. Korrelation = 0,09. Daglig volatilitet for Novo Nordisk-aktien = 1,92 % og daglig volatilitet for Danske Bank-aktien = 1,62 %.

Beregningsperiode er 28. december 2022 til 28. december 2023

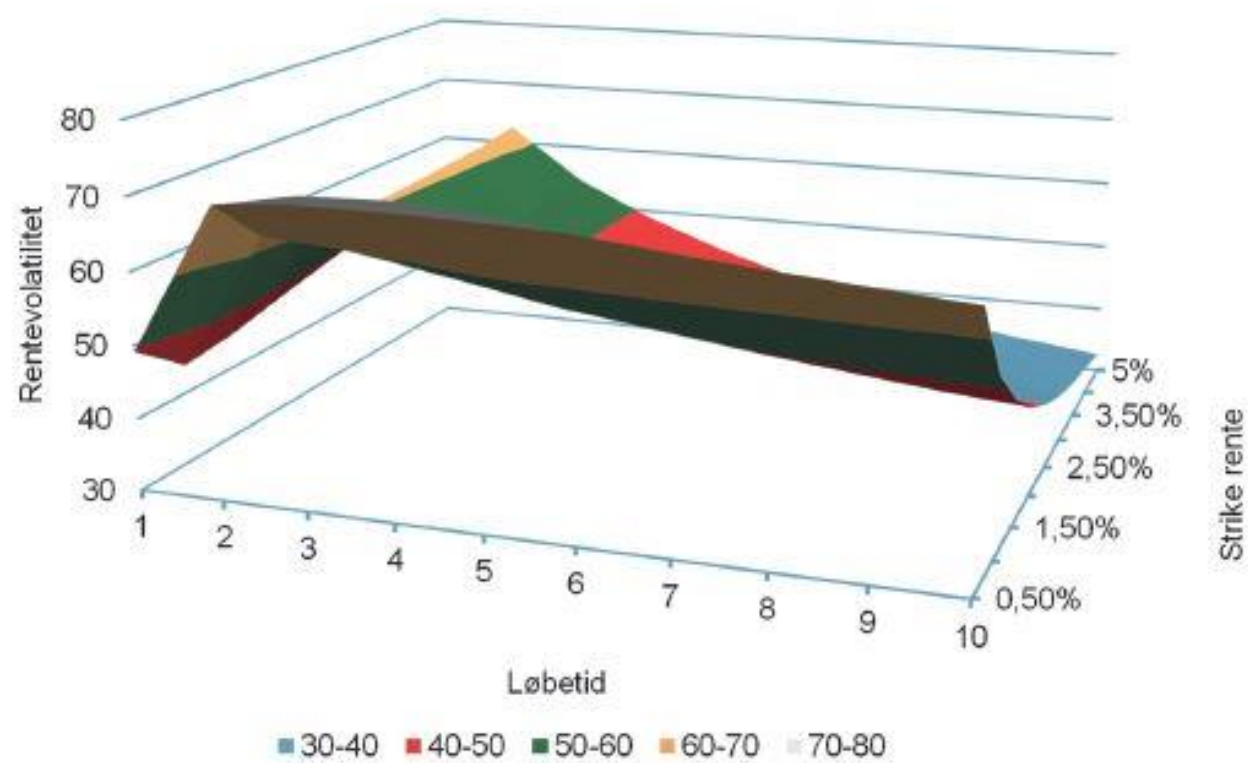
Figur 3.8. Volatilitetssmil og volatilitets-skew

Tabel 3.4. Faktiske afkast og normalfordelte afkast for USD/DKK
i perioden 29. juni 2000 til 28. december 2023

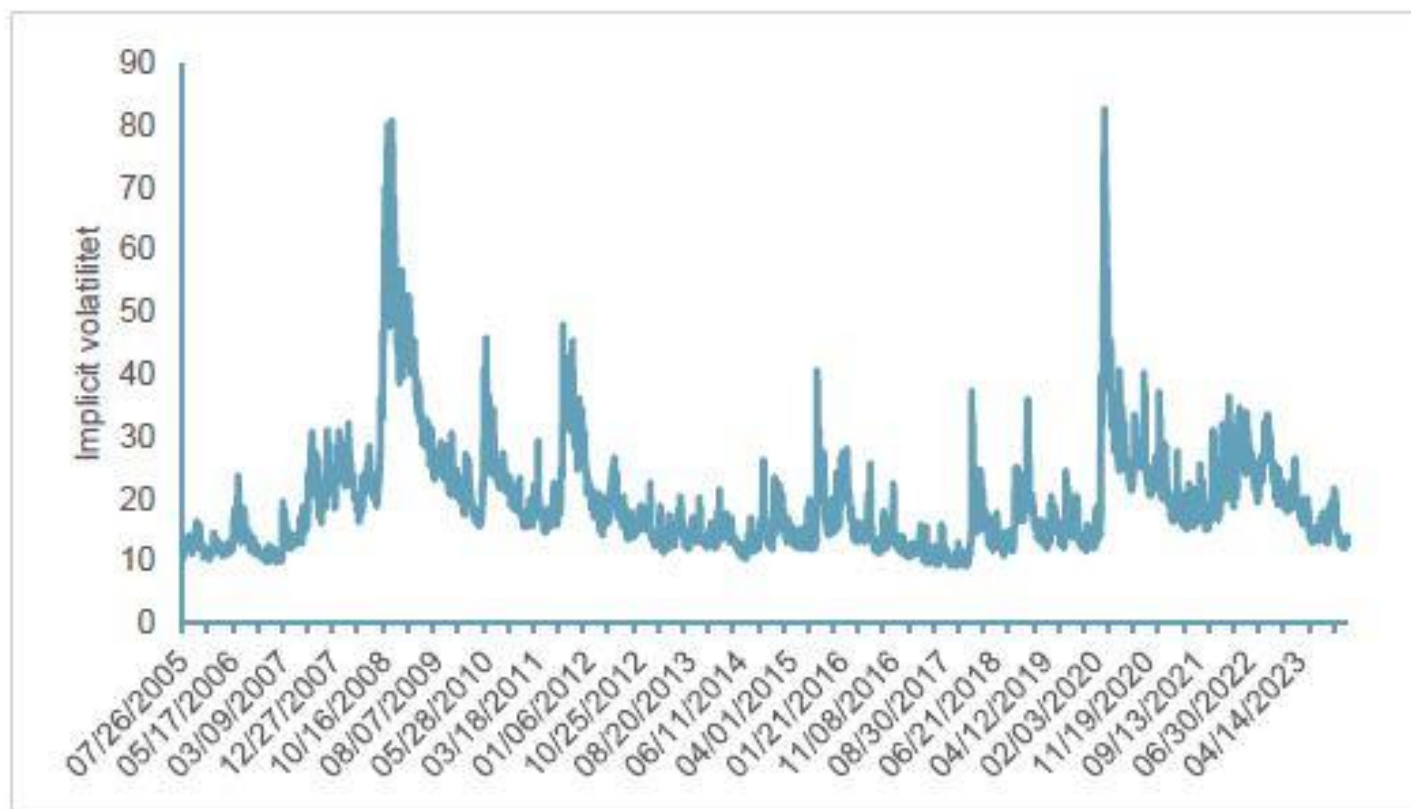
Antal std. afvigelser	Normalfordeling	Faktisk
Mere end 4	0	6
Mellem 3 og 4	8	25
Mellem 2 og 3	129	132
Mellem 1 og 2	818	619
Mellem -1 og +1	4107	4440
Mellem -1 og -2	818	646
Mellem -2 og -3	129	115
Mellem -3 og -4	8	22
Mindre end -4	0	11

Figur 3.9. Volatility Surface for danske caps/floors

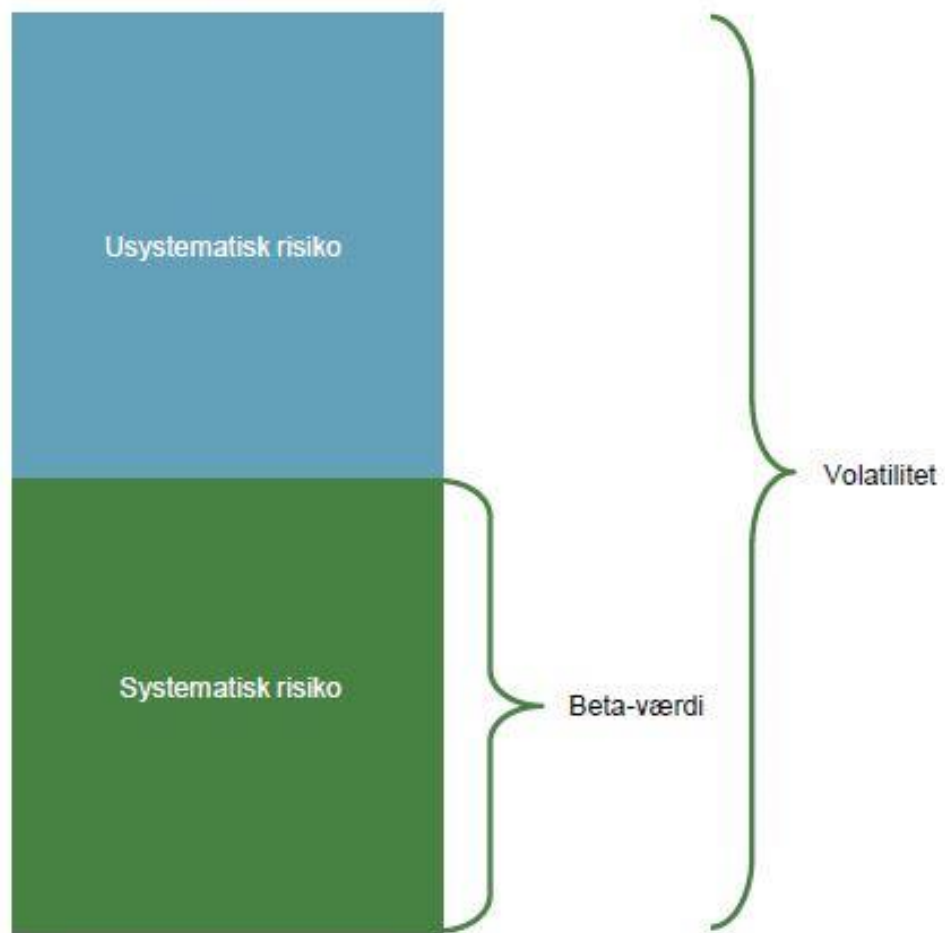

Kilde: Bloomberg

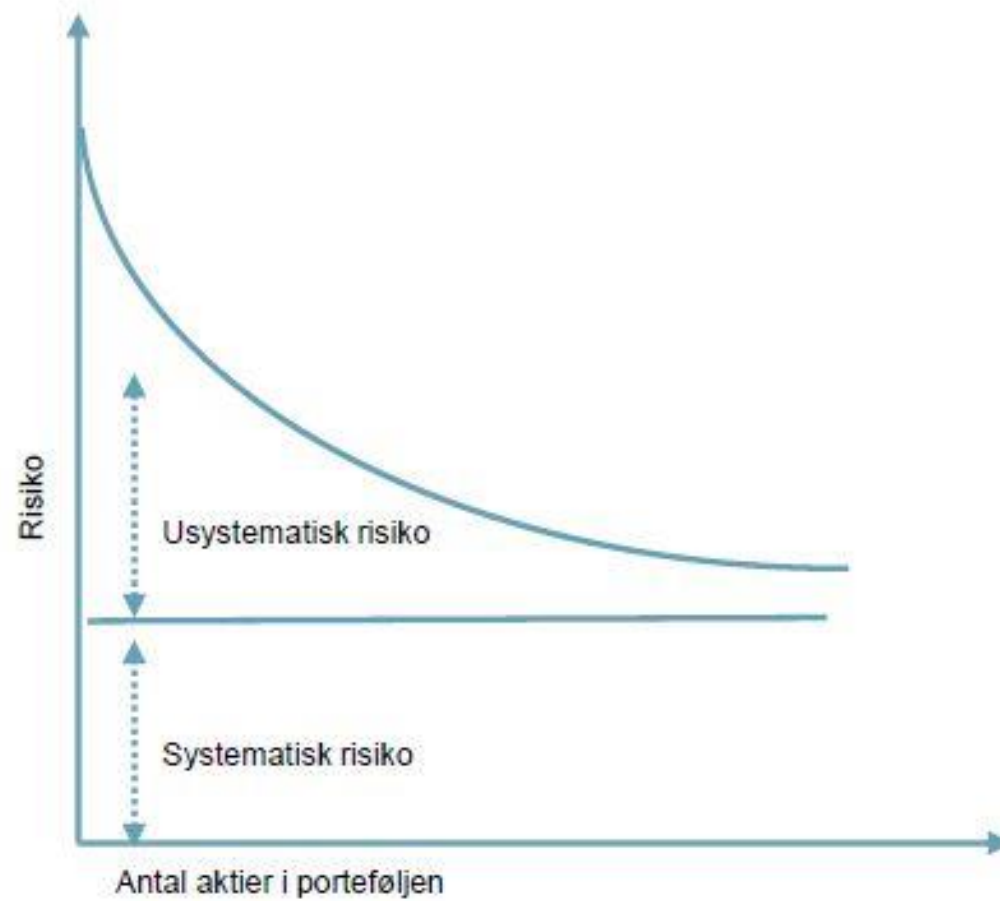
Figur 3.10. CBOE VIX-index

Figur 3.11. Volatilitet og beta-værdi

Figur 3.12. Systematisk og usystematisk risiko

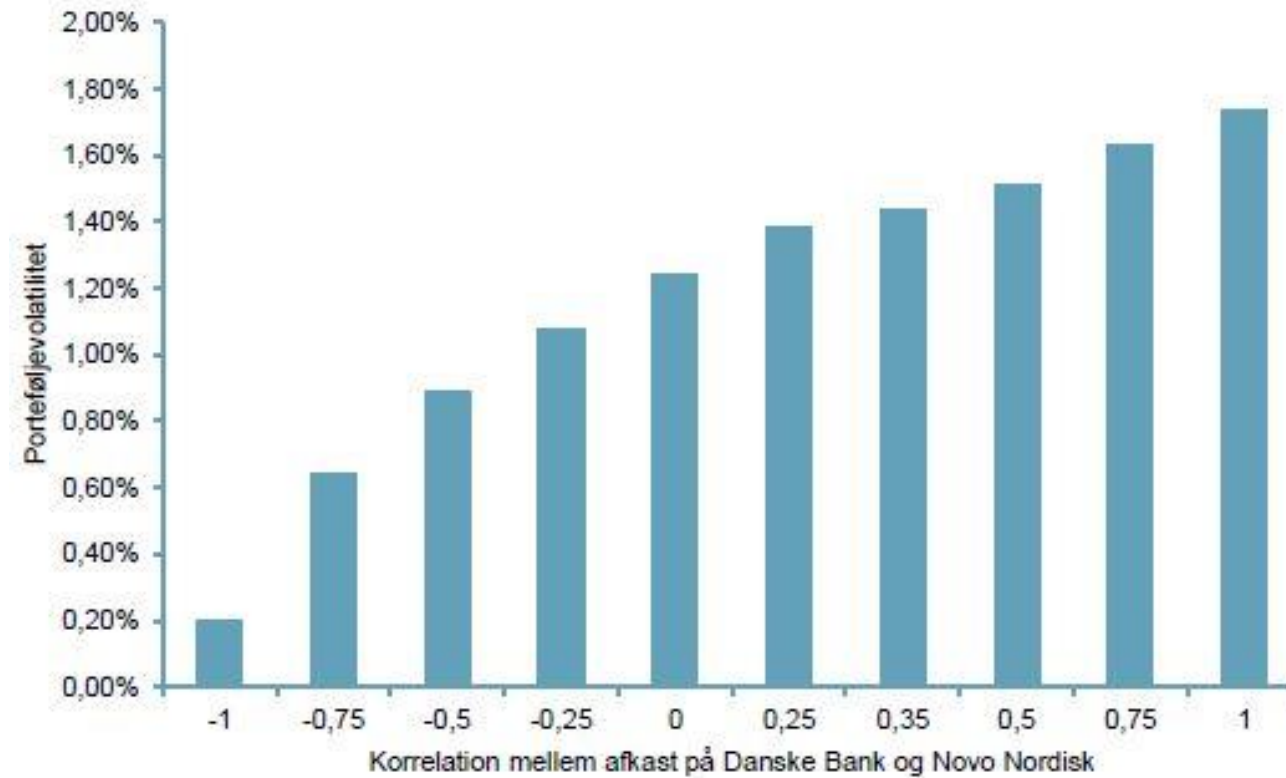
Tabel 3.5. Expected Tracking Error og Volatilitet

Korrelation = 0,2				
	Portefølje	Benchmark	Active Bet	Volatilitet
Aktier	50 %	40 %	10 %	20,0 %
Obligationer	50 %	60 %	-10 %	5,0 %
Porteføljevolaatilitet				10,8 %
Expected Tracking Error				2,0 %

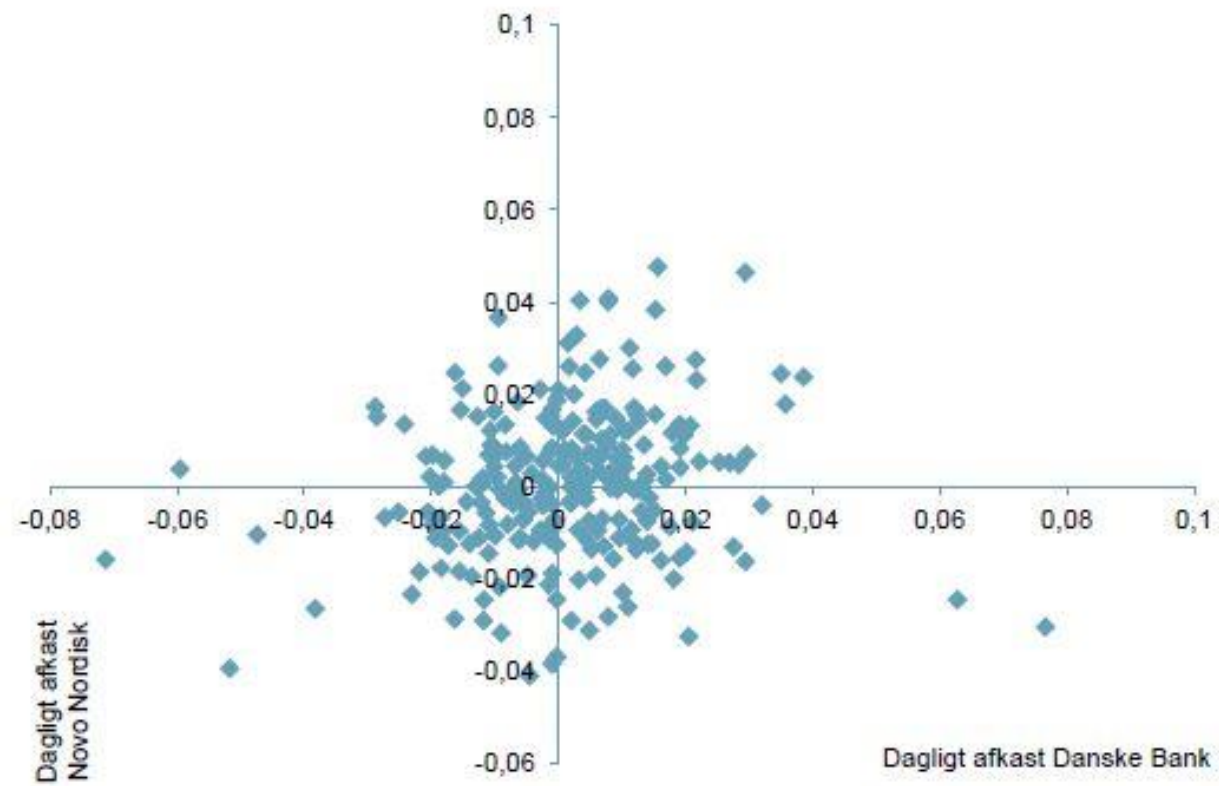
KAPITEL 4

Korrelation og kovarians

Figur 4.1. Porteføljevolaletitet på en portefølje bestående af 60 % Danske Bank-aktier og 40 % Novo Nordisk-aktier. Volatilitet for Danske Bank er 1,62 %, og volatilitet for Novo Nordisk er 1,92 %

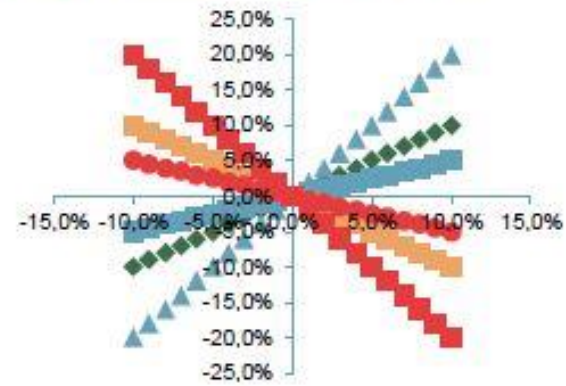

Figur 4.2. Afkastplot for Danske Bank og Novo Nordisk for perioden 28. december 2022 til 28. december 2023

Figur 4.3. Eksempler på korrelationer

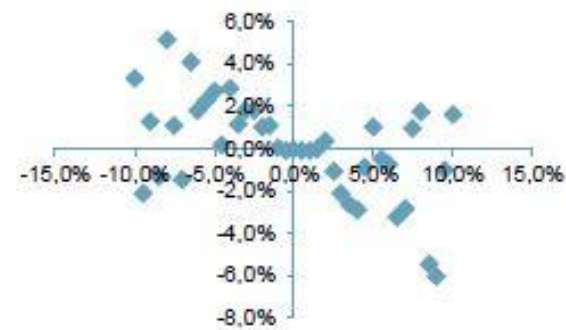
Figur A Blå/grøn: korrelation på +1 og røde på -1

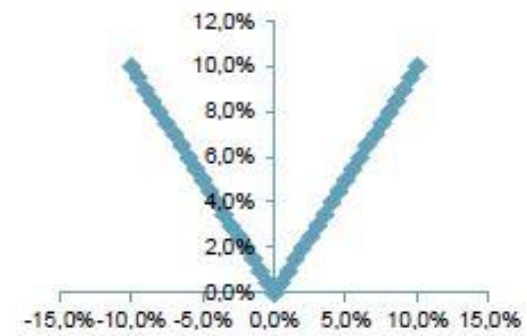
Figur B Korrelation = 0,71

Figur C Korrelation = -0,53

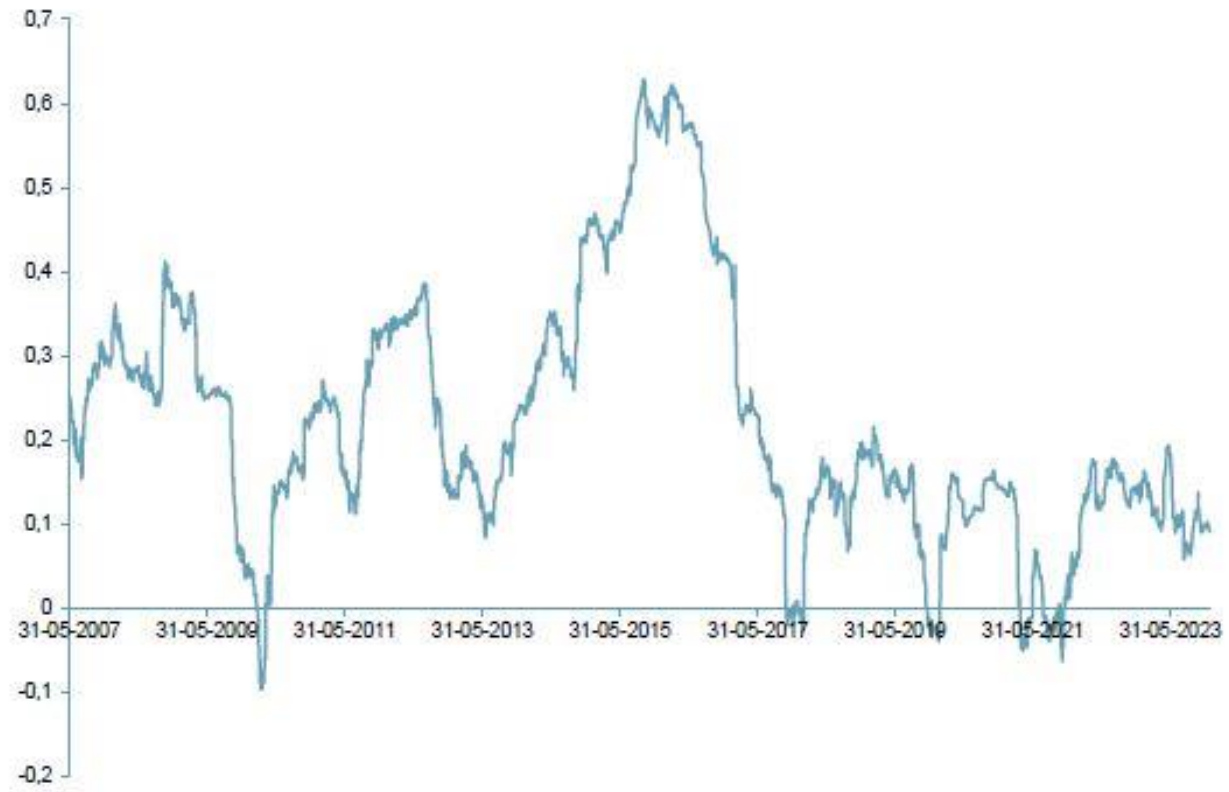
Figur D Korrelation = 0

Tabel 4.1. Beregning af korrelation mellem Danske Bank og Novo Nordisk

Dato	Dagligt afkast Danske Bank	Dagligt afkast Novo N _i	$(\mu_{A_i} - \bar{\mu}_A) \cdot (\mu_{B_i} - \bar{\mu}_B)$
28-12-2022	-0,73 %	-0,26 %	
29-12-2022	0,44 %	1,13 %	0,00004
30-12-2022	0,18 %	-0,31 %	0,00003
02-01-2023	1,93 %	0,43 %	0,00005
20-12-2023	-0,64 %	1,86%	0,00013
21-12-2023	-0,82 %	0,76 %	0,00005
22-12-2023	0,51 %	-0,74 %	0,00004
27-12-2023	1,61 %	-0,45 %	0,00009
28-12-2023	-0,31 %	0,90 %	0,00003
Sum:			0,00714
Gennemsnitsafkast, Danske Bank			0,12 %
Gennemsnitsafkast, Novo Nordisk			0,18 %
Antal afkastobservationer (n)			252
Volatilitet, Danske Bank			1,62 %
Volatilitet, Novo Nordisk			1,92%

Figur 4.4. Korrelation mellem Danske Bank og Novo Nordisk

Figur 4.5. Matrix-multiplikation

A

1	2
4	3
5	6

B

7	8	9
10	11	12

AB

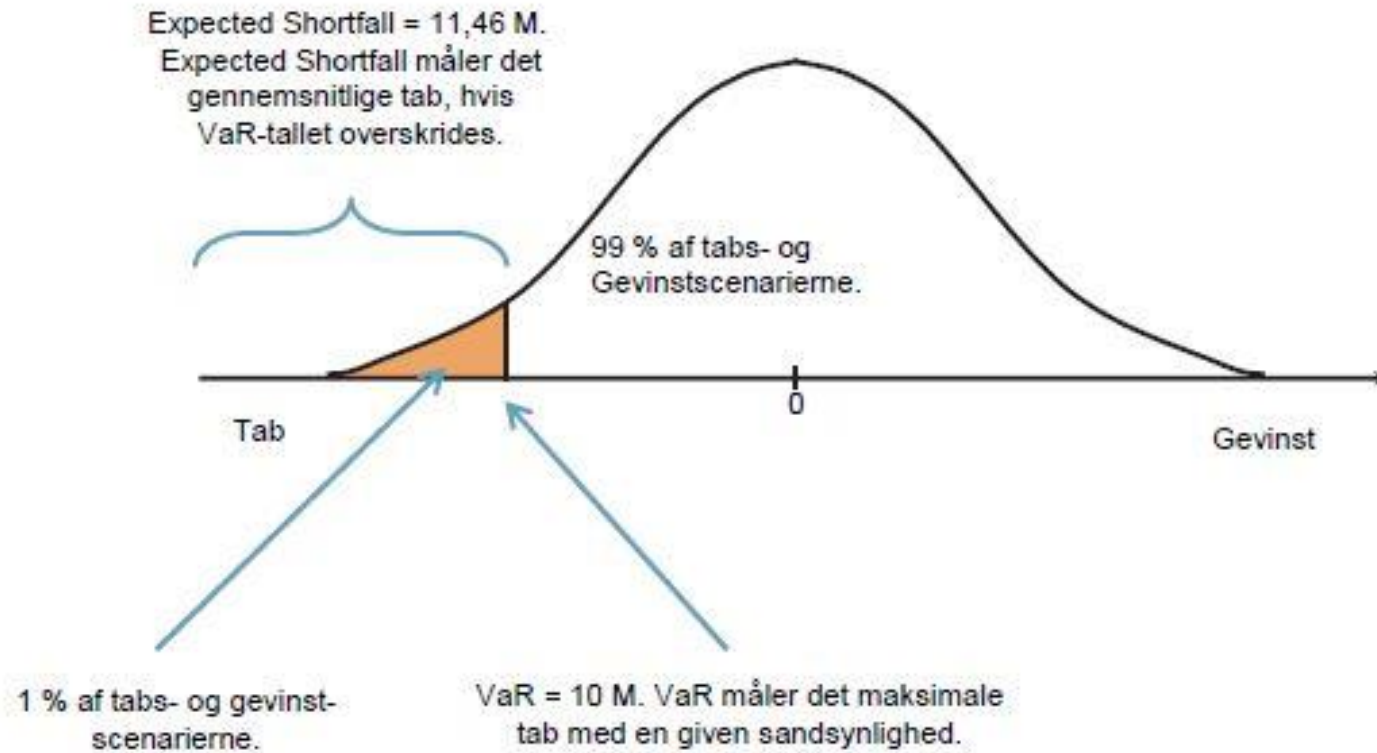
27	30	33
58	65	72
95	106	117

KAPITEL 5

Delta Normal Value at Risk
og Expected Shortfall

Figur 5.1. Delta Normal Value at Risk og Expected Shortfall

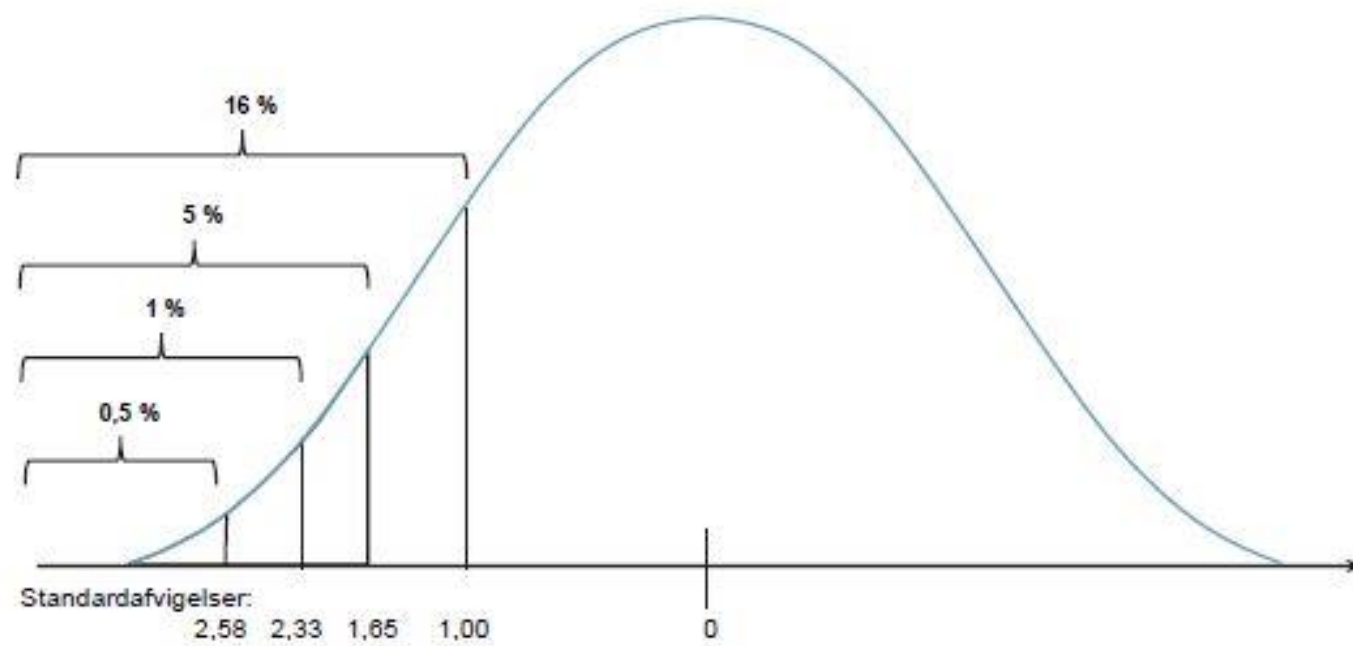
Figur 5.2. Kapitalkrav til markedsrisiko ved brug af intern metode (kreditinstitutter)

Tabel 5.1. Value at Risk⁵

	M DKK	Årlig volatilitet	10-dages VaR, 99 %	Korrelationer			
Børsnoterede aktier	100	15,60 %	7,26	1	0,7	0,4	-0,1
Private Equity	100	20,40 %	9,49	0,7	1	1	-0,1
Ejendomme	100	9,00 %	4,19	0,4	0,4	0,4	-0,2
Statsobligationer	100	3,20 %	1,49	-0,1	-0,1	-0,1	1
Diversifikation			-4,89				
Portefølje VaR			17,54				

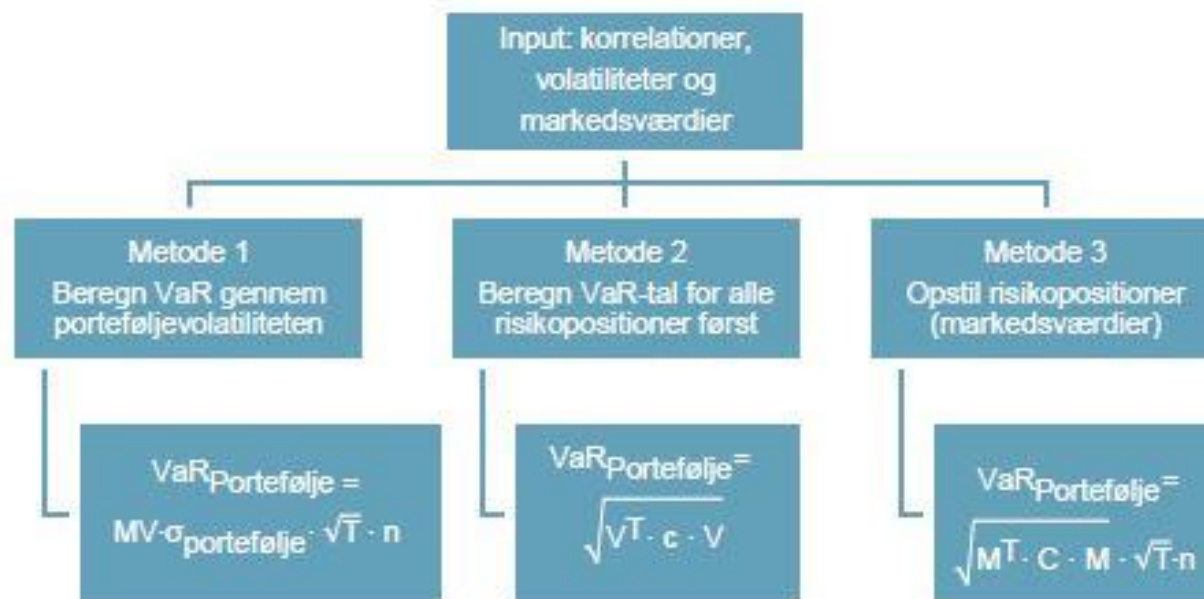
Figur 5.3. Standardnormalfordelingen

Tabel 5.2. Portefølje VaR i mio. kr. ved korrelation på 0,09

	Markedsværdi	Vægt	Volatilitet daglig	10-dages VaR (99 %)
Novo Nordisk B	100	66,7 %	1,920 %	14,125
Danske Bank	50	33,3 %	1,692 %	5,959
Portefølje	150	100,0 %	1,433 %	15,816

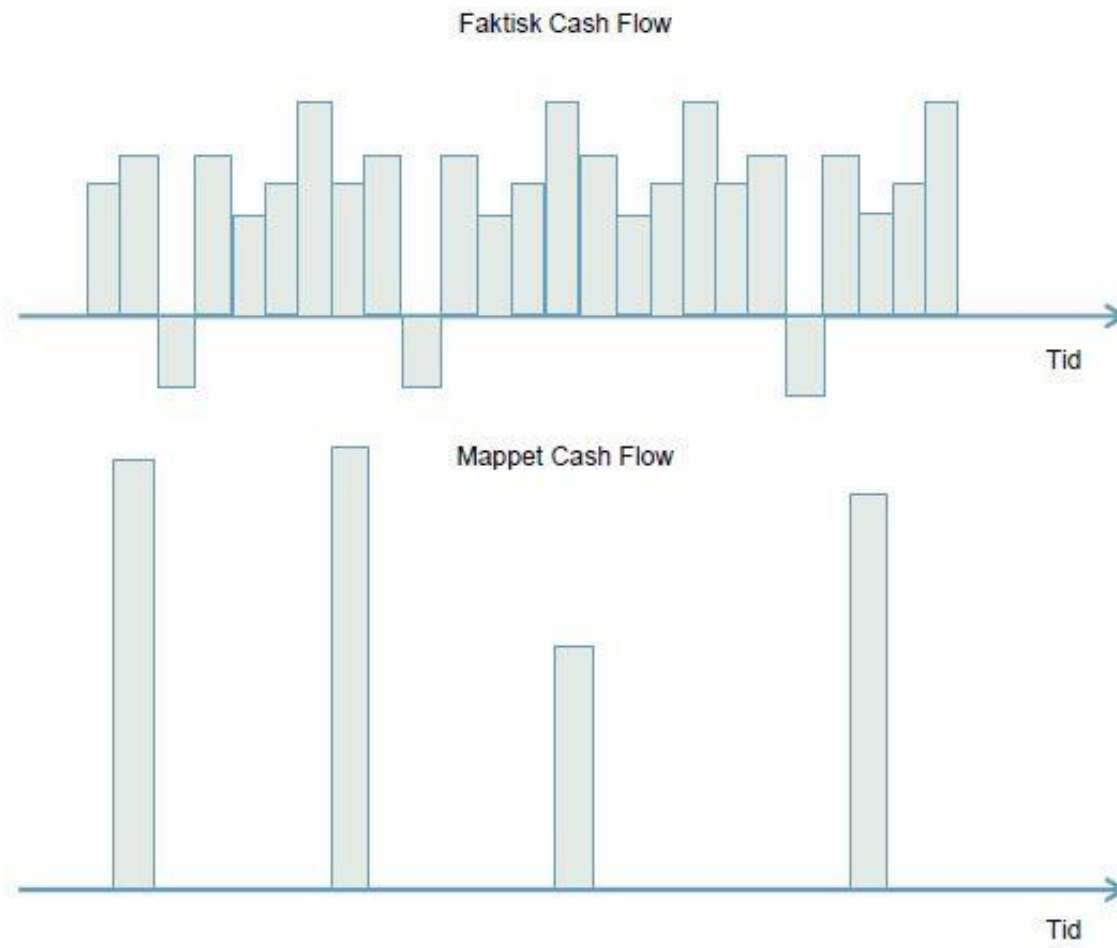
Figur 5.4. Beregningsmetoder til Delta Normal VaR

Figur 5.5. Mapping ved hjælp af beta-værdier

100M Carlsberg B-aktier. Beta = 0,675	Risikoposition = 67,5M	
50M Novo Nordisk-aktier. Beta = 1,03	Risikoposition = 51,5M	Samlet risikoposition = 136M
25M Coloplast- aktier. Beta = 0,68	Risikoposition = 17M	

Figur 5.6. Mapping of cash flows

Figur 5.7. Choks i rentekurverne

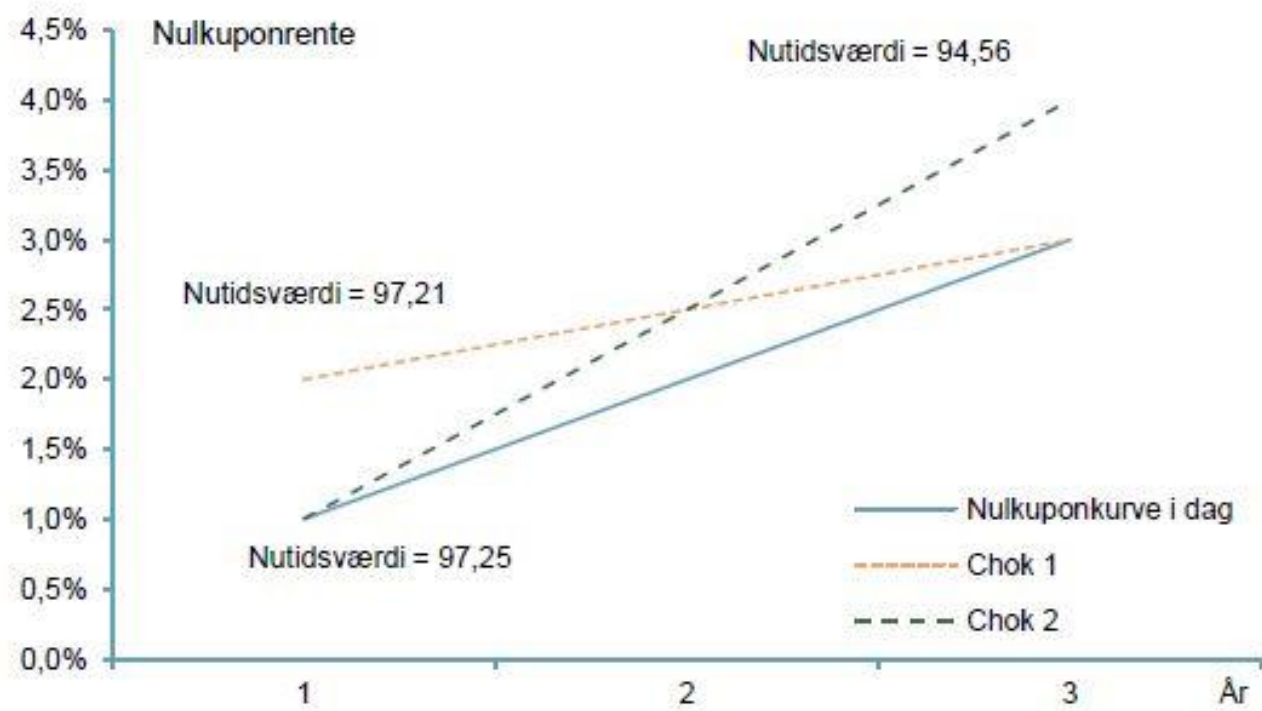

Table 5.3. Nøglerentevarigheden på en 3-årig obligation (stående lån)

Tid år	Nulkupon-kurve	Chok 1	Chok 2	Cash flow	Pris i dag	Pris chok 1	Pris chok 2
1	1,0 %	2,0 %	1,0 %	2	1,98	1,96	1,98
2	2,0 %	2,5 %	2,5 %	2	1,92	1,90	1,90
3	3,0 %	3,0 %	4,0 %	102	93,34	93,34	90,68
Nutidsværdi:					97,25	97,21	94,56
Følsomhed (nøglerentevarighed):						-0,04	-2,69

Figur 5.8. Fordele og ulemper ved Value at Risk

Fordele

- Ét samlet risikonøgletal, der er let at kommunikere
- Sætter fokus på risikostyring
- Value at Risk kan bruges til andet end risikomåling
- Kan også bruges inden for andre risikokategorier

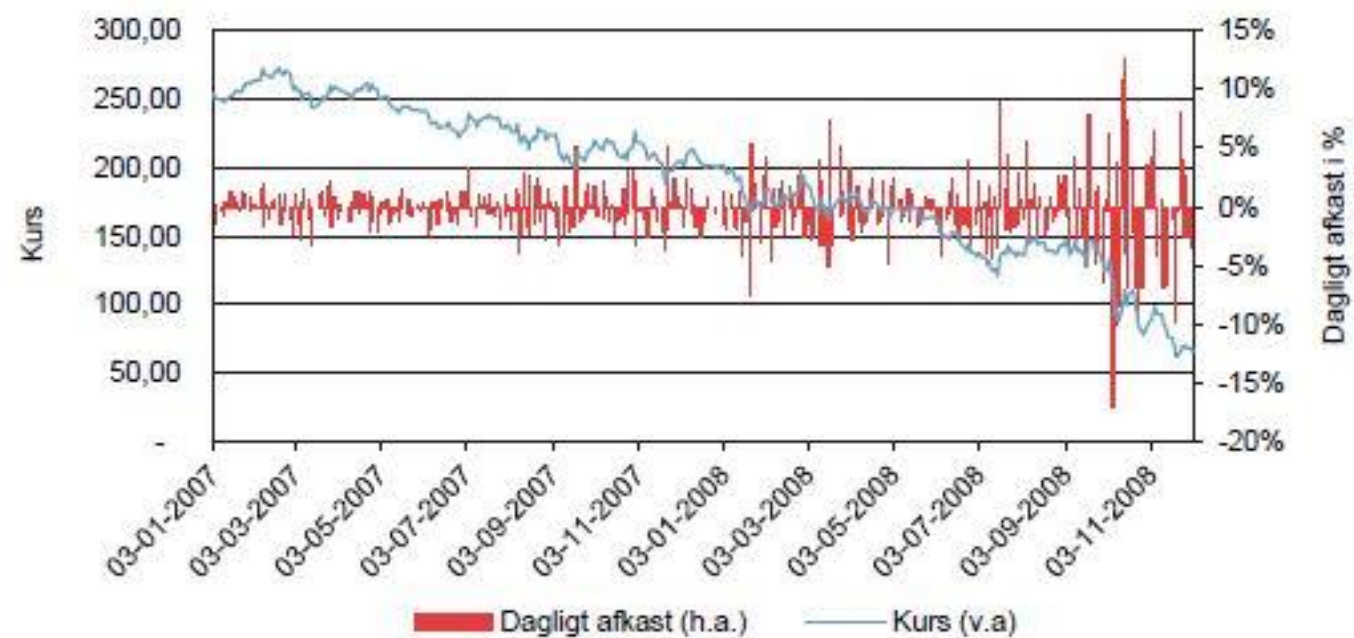
Ulemper

- VaR måler ikke, hvad vi taber i halen
 - Er de historiske input en god indikation af, hvad der sker i fremtiden?
 - Forskellige tilgange giver forskellige VaR-tal
 - Risiko for at miste information, når man forsøger at samle al risiko i ét nøgletal
 - Styring med VaR kræver robuste korrelationer
-

Tabel 5.4. Volatilitet og VaR for Danske Bank-aktien i perioden 2007-2008

Estimationsmetode	Daglig volatilitet	Position	1-dages VaR _{99%}
Ekspontielt glidende gennemsnit (lambda = 0,94) frem til 22/9 2008	3,35 %	100M	7,79M
Ekspontielt glidende gennemsnit (lambda = 0,94)	3,82 %	100M	8,89M
Simpelt glidende gennemsnit	2,69 %	100M	6,26M

Figur 5.9. Danske Banks aktiekurs og daglige afkast

Tabel 5.5. VaR-nøgletal i mio. kr.

	Markeds- værdi	Vægt	Volatilitet daglig	10-dages VaR (99 %)	Incre- mental VaR	Marginal VaR	Kom- ponent VaR	Kom- ponent VaR (i %)
Novo Nordisk B	100	66,7 %	1,920 %	14,125	9,858	0,196	13,093	82,8 %
Danske Bank	50	33,3 %	1,620 %	5,959	1,692	0,082	2,724	17,2 %
Portefølje	150	100,0 %	1,433 %	15,816			15,816	100 %

Tabel 5.6. Backtest og statistisk usikkerhed

Overskridelser	Modellen er korrekt (type 1-fejl)	
	Sandsynlighed	Samlet sandsynlighed
0	8,1	100
1	20,5	91,9
2	25,7	71,4
3	21,5	45,7
4	13,4	24,2
5	6,7	10,8
6	2,7	4,1
7	1,0	1,4
8	0,3	0,4
9	0,1	0,1
10	0,0	0

Figur 5.10. Trafiklys til backtesting

Antal »overskridelser«

Mere end 9:
Modellen er forkert

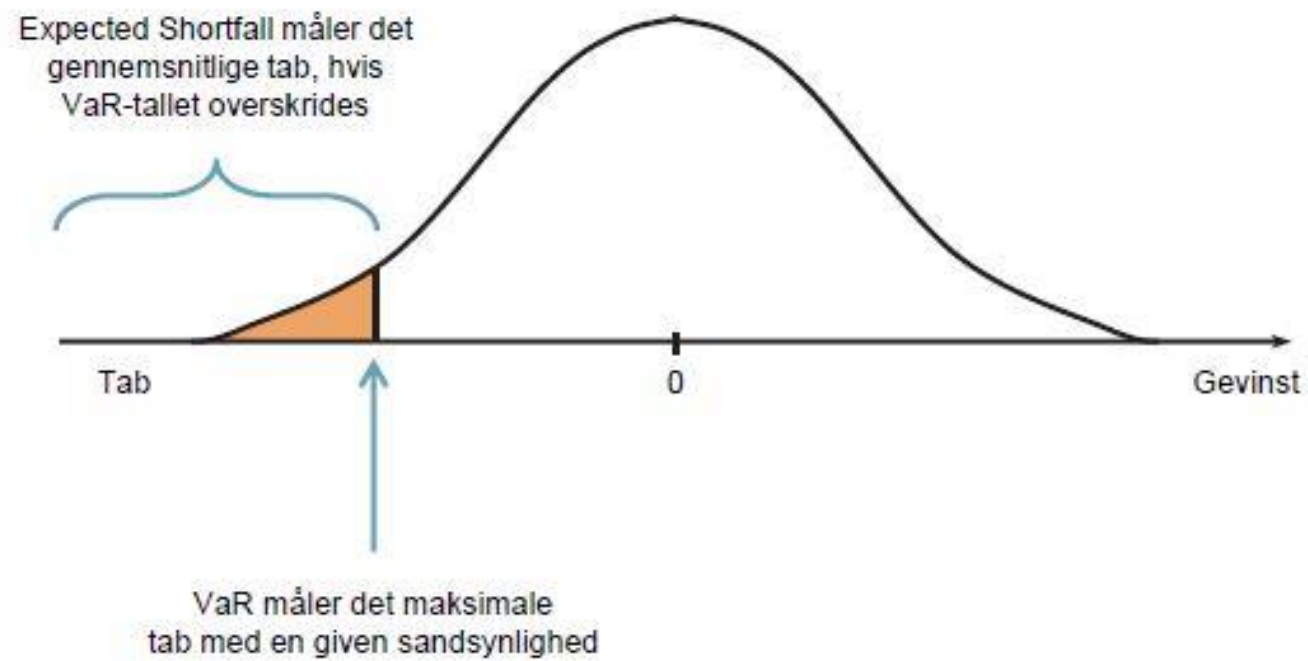
5-9:
Modellen bør undersøges

Mindre end 5:
Modellen er korrekt

Tabel 5.7. Plusfaktor

Antal overskridelser	Plusfaktor
Under 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,80
10 eller flere	1,00

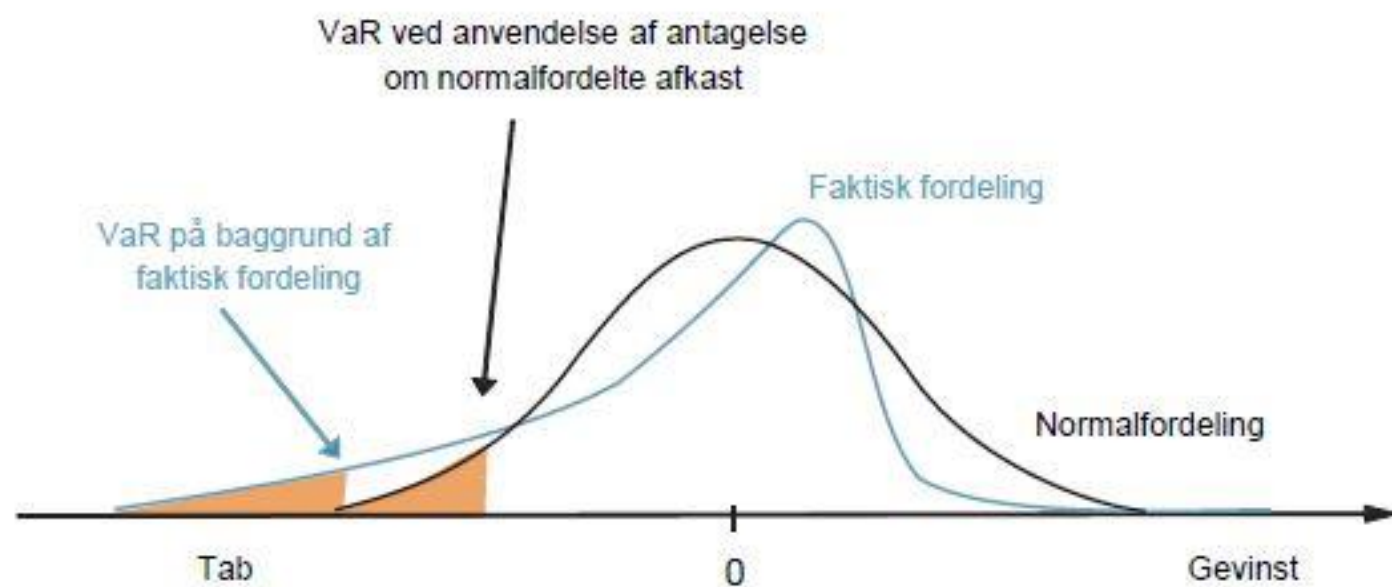
Figur 5.11. Value at Risk og Expected Shortfall

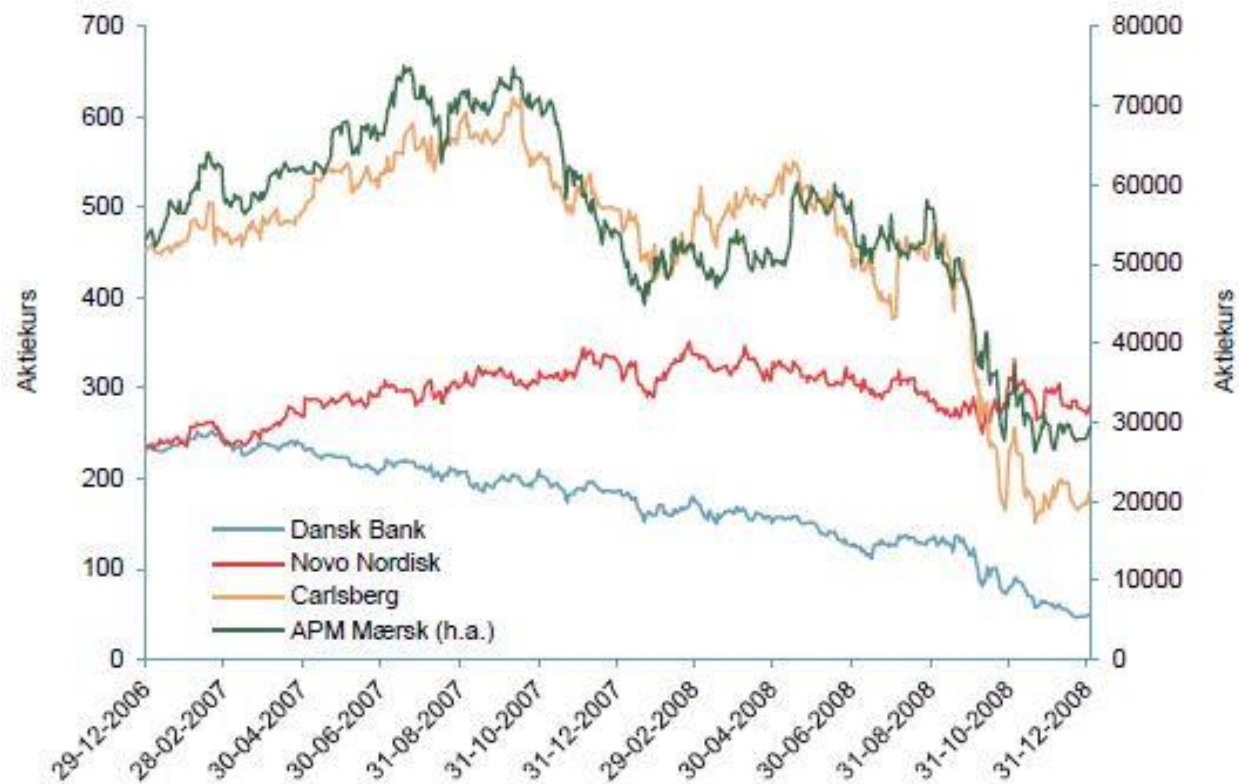
KAPITEL 6

Simulationsbaseret Value at Risk og Expected Shortfall

Figur 6.1. Fordelinger og VaR

Figur 6.2. Kursudvikling for aktierne i porteføljen

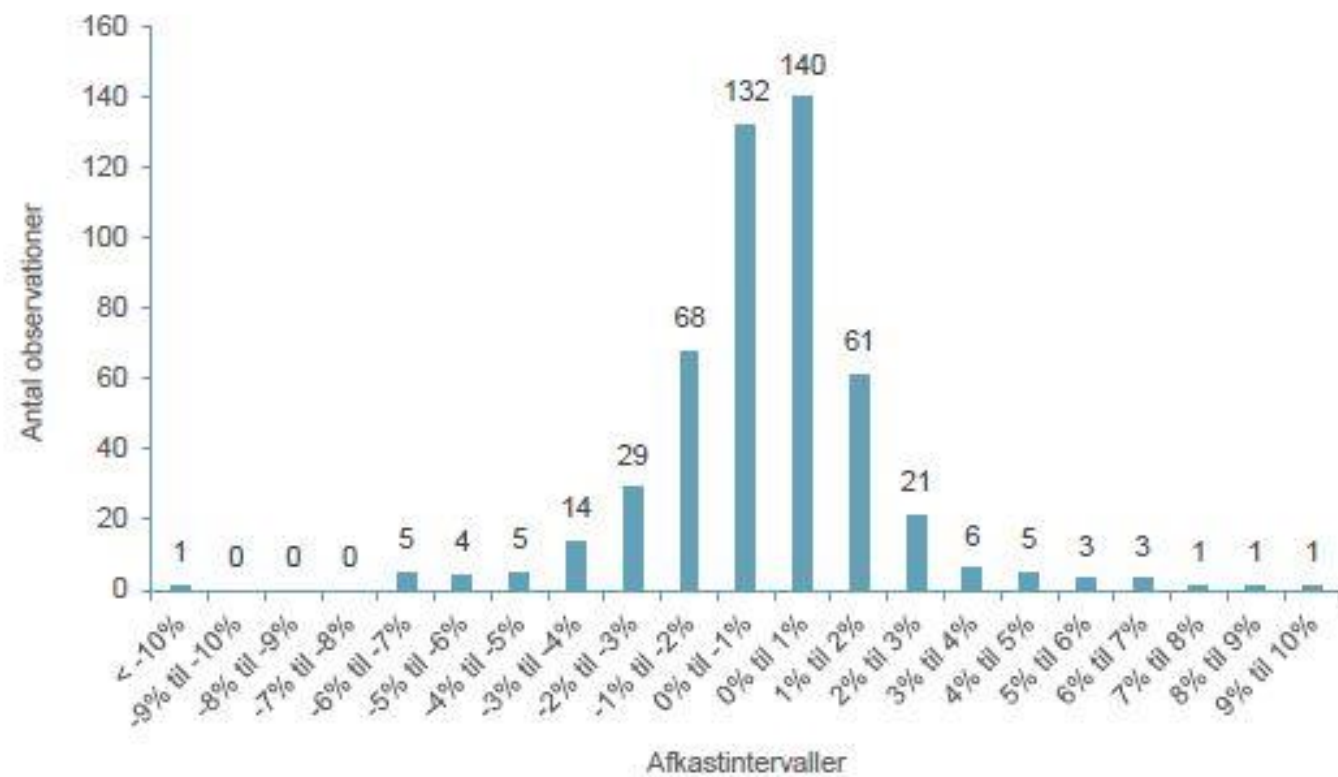
Tabel 6.1. Kurser og daglige afkast på aktierne i porteføljen

Dato	Obs	Aktiekurs				Dagligt afkast			
		Danske Bank	Novo Nordisk	APM	Carlsberg	Danske Bank	Novo Nordisk	APM	Carlsberg
29-12-2006		232,27	235,25	53.200	452,85				
02-01-2007	1	235,04	238,25	54.300	457,69	1,20 %	1,28 %	2,07 %	1,07 %
03-01-2007	2	235,04	237,75	54.000	460,12	0,00 %	-0,21 %	-0,55 %	0,53 %
04-01-2007	3	231,80	232,75	53.100	454,47	-1,38 %	-2,10 %	-1,67 %	-1,23 %
23-12-2008	497	47,194	279,5	27800	165,5	2,00 %	-2,44 %	0,72 %	-1,19 %
29-12-2008	498	47,888	274,5	27900	174	1,47 %	-1,79 %	0,36 %	5,14 %
30-12-2008	499	48,119	271	28100	171,25	0,48 %	-1,28 %	0,72 %	-1,58 %
02-01-2009	500	50,201	281	29400	187,75	4,33 %	3,69 %	4,63 %	9,64 %

Tabel 6.2. Tabs- og gevinstscenarier for porteføljen

Dato	Kronologisk			Rangordnet efter tabsstørrelse				
	Portefølje- værdi	Portefølje- afkast	Tab/ gevinst i mio. kr.	Dato	Portefølje- værdi i mio. kr.	Portefølje- afkast	Tab/ gevinst i mio. kr.	
29-12-2006				06-10-2008	89,31	-10,69 %	-10,69	
02-01-2007	1	101,40	1,40 %	1,40	08-10-2008	93,03	-6,97 %	-6,97
03-01-2007	2	99,94	-0,06 %	-0,06	15-10-2008	93,04	-6,96 %	-6,96
04-01-2007	3	98,41	-1,59 %	-1,59	20-11-2008	93,09	-6,91 %	-6,91
				24-10-2008	93,26	-6,74 %	-6,74	
				11-11-2008	93,82	-6,18 %	-6,18	
				10-10-2008	94,22	-5,78 %	-5,78	
23-12-2008	497	99,77	-0,23 %	-0,23	06-11-2008	94,57	-5,43 %	-5,43
29-12-2008	498	101,29	1,29 %	1,29	23-10-2008	94,72	-5,28 %	-5,28
30-12-2008	499	99,59	-0,41 %	-0,41	22-10-2008	94,81	-5,19 %	-5,19
02-01-2009	500	105,57	5,57 %	5,57	19-11-2008	95,03	-4,97 %	-4,97

Figur 6.3. Afkastfordelingen for porteføljen

Tabel 6.3. VaR for 22. september 2008

Dato	Afkast	Tab/Gevinst i mio. kr.
09-08-2007	-3,55 %	-3,55
16-08-2007	-3,50 %	-3,50
05-09-2008	-3,43 %	-3,43
08-07-2008	-3,36 %	-3,36
15-01-2008	-3,31 %	-3,31
21-01-2008	-3,28 %	-3,28
17-03-2008	-3,26 %	-3,26
18-10-2007	-3,19 %	-3,19
07-08-2008	-3,12 %	-3,12
15-09-2008	-2,98 %	-2,98
11-07-2008	-2,86 %	-2,86

Table 6.4. VaR for 2. januar 2009 ved brug af vægte

Dato	Rangordnet efter tabsstørrelse				
	Porteføljeværdi i mio. kr.	Portefølje- afkast	Tab/gevinst i mio. kr.	Vægt	Akkumuleret vægt
06-10-2008	89,31	-10,69 %	-10,69	0,34 %	0,34 %
08-10-2008	93,03	-6,97 %	-6,97	0,34 %	0,68 %
15-10-2008	93,04	-6,96 %	-6,96	0,35 %	1,03 %
20-11-2008	93,09	-6,91 %	-6,91	0,38 %	1,41 %
24-10-2008	93,26	-6,74 %	-6,74	0,36 %	1,77 %
11-11-2008	93,82	-6,18 %	-6,18	0,37 %	2,14 %
10-10-2008	94,22	-5,78 %	-5,78	0,35 %	2,49 %
06-11-2008	94,57	-5,43 %	-5,43	0,37 %	2,86 %
23-10-2008	94,72	-5,28 %	-5,28	0,36 %	3,21 %
22-10-2008	94,81	-5,19 %	-5,19	0,35 %	3,57 %
19-11-2008	95,03	-4,97 %	-4,97	0,38 %	3,95 %

Tabel 6.5. VaR for 22. september 2008 ved brug af vægte

Dato	Afkast	Tab/gevinst i mio. kr.	Vægt	Akkumuleret vægt
09-08-2007	-3,55 %	-3,55	0,16 %	0,16 %
16-08-2007	-3,50 %	-3,50	0,16 %	0,32 %
05-09-2008	-3,43 %	-3,43	0,40 %	0,72 %
08-07-2008	-3,36 %	-3,36	0,35 %	1,07 %
15-01-2008	-3,31 %	-3,31	0,23 %	1,30 %
21-01-2008	-3,28 %	-3,28	0,23 %	1,54 %
17-03-2008	-3,26 %	-3,26	0,27 %	1,80 %
18-10-2007	-3,19 %	-3,19	0,19 %	1,99 %
07-08-2008	-3,12 %	-3,12	0,37 %	2,37 %
15-09-2008	-2,98 %	-2,98	0,41 %	2,78 %
11-07-2008	-2,86 %	-2,86	0,35 %	3,13 %

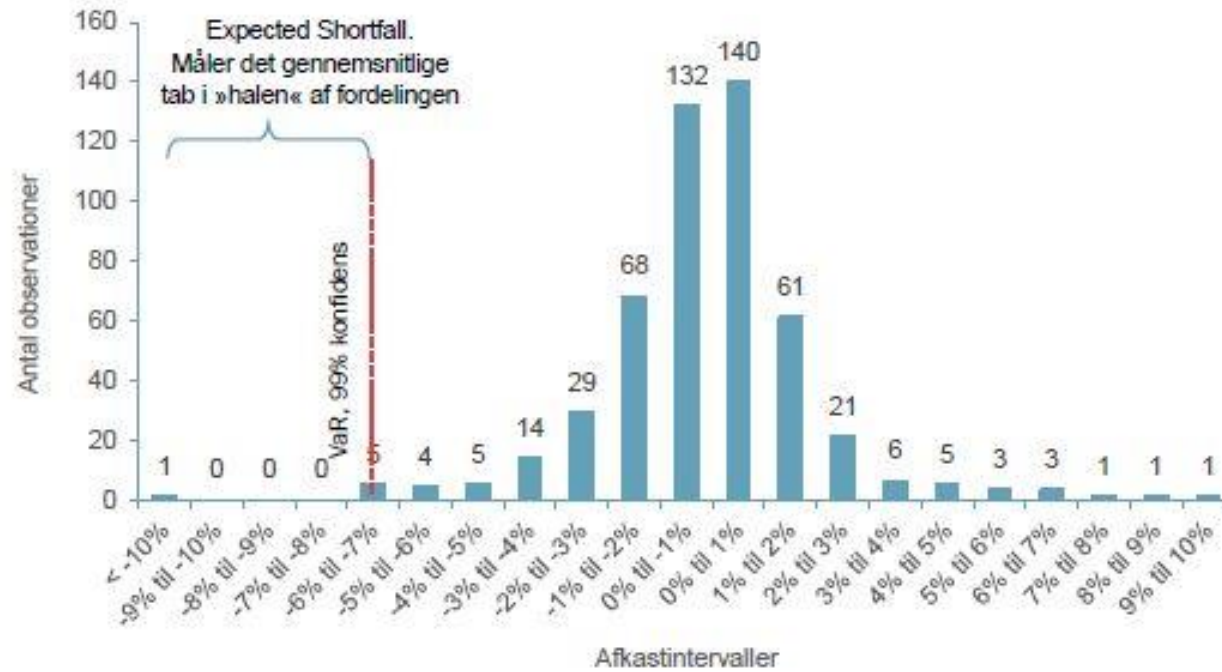
Tabel 6.6. VaR – vægtet og uvægtet

Analysedag	Uvægtet VaR (mio. kr.)	Vægtet VaR (mio. kr.)
2. januar 2009	6,18	6,96
22. september 2008	3,28	3,36

Tabel 6.7. Bootstrapping

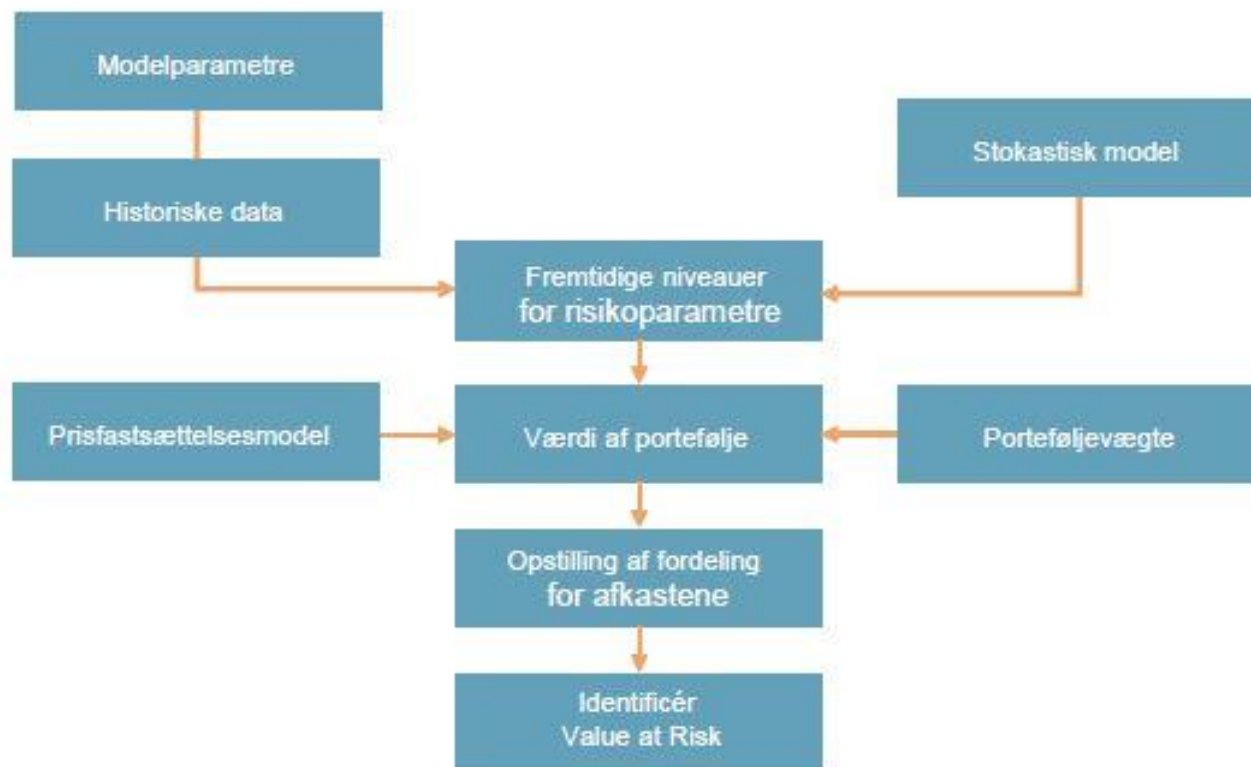
Dag	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Observation		215	191	422	10	451	181	16	418	174	163
Simulationsdato		06-11-2007	03-10-2007	08-09-2008	12-01-2007	17-10-2008	19-09-2007	22-01-2007	02-09-2008	10-09-2007	24-08-2007
Afkast											
Danske Bank		-0,35 %	-0,80 %	2,82 %	1,20 %	3,04 %	-0,12 %	0,00 %	-0,68 %	1,71 %	0,11 %
Novo Nordisk		0,48 %	-1,10 %	-0,72 %	1,57 %	4,55 %	-0,47 %	-0,30 %	-1,74 %	2,98 %	0,49 %
APM		1,01 %	-0,69 %	-4,74 %	2,37 %	-0,28 %	-1,56 %	-0,35 %	-2,65 %	2,60 %	2,46 %
Carlsberg		1,18 %	2,06 %	3,89 %	0,53 %	-2,60 %	0,00 %	-0,88 %	-0,11 %	1,12 %	0,00 %
Markedsværdi i mio. kr.											
Danske Bank	25,00	24,91	24,71	25,41	25,72	26,50	26,47	26,47	26,29	26,73	26,76
Novo Nordisk	25,00	25,12	24,84	24,66	25,05	26,19	26,07	25,99	25,54	26,30	26,43
APM	25,00	25,25	25,08	23,89	24,45	24,39	24,01	23,92	23,29	23,89	24,48
Carlsberg	25,00	25,29	25,82	26,82	26,96	26,26	26,26	26,03	26,00	26,30	26,30
Porteføljeværdi	100,00	100,58	100,45	100,78	102,18	103,33	102,80	102,40	101,11	103,22	103,96

Figur 6.4. Fordelingen af afkast og Expected Shortfall 2. januar 2009

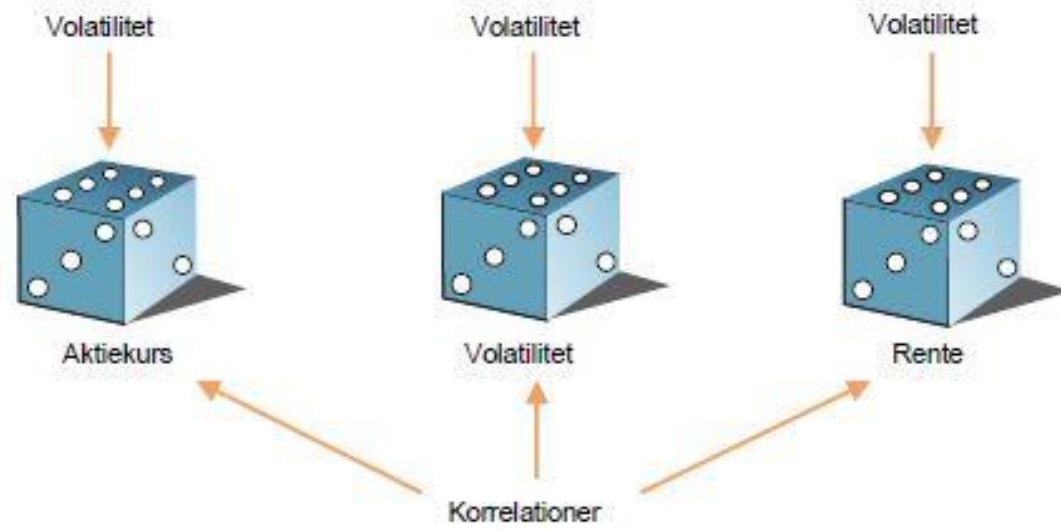

12. I praksis vil man beregne 10-dages afkast i risikofaktorerne (renter, aktieindeks, valuta) og mappe instrumenterne til disse.

Figur 6.5. Monte Carlo-simulation

Figur 6.6. Monte Carlo-simulation – »et spil med subjektive teminger«

Tabel 6.8. Monte Carlo-simulation på solgt call-aktieoption

Scenarie	Volatilitet	Rente	Aktiekurs	Call-præmie	Tab/gevinst
I dag	20,00 %	2,00 %	100,00	4,23	
1	21,07 %	2,01 %	100,91	4,77	-0,54
2	19,20 %	2,05 %	101,96	5,05	-0,82
3	20,16 %	2,04 %	97,73	2,98	1,25
4	20,35 %	1,99 %	100,68	4,50	-0,27
9.997	19,40 %	2,03 %	99,51	3,69	0,54
9.998	19,76 %	1,99 %	101,97	5,15	-0,92
9.999	19,92 %	1,93 %	98,28	3,17	1,06
10.000	20,49 %	2,05 %	99,02	3,65	0,58

Figur 6.7. Monte Carlo-simulation – afkastfordelingen

Tabel 6.9. Volatilitet, korrelationer og kovarianser mellem risikofaktorer

	Niveau	Volatilitet p.a.	Volatilitet uge	Korrelation			Kovarians*		
				Aktie- kurs	Volatilitet	Rente	Aktie- kurs	Volatilitet	Rente
Aktiekurs	100	20 %	2,77 %	1,000	-0,600	-0,360	0,0008	-0,0007	-0,0003
Volatilitet	20 %	20 %	2,77 %	-0,600	1,000	0,550	0,0017	0,0006	0,0000
Rente	2 %	30 %	4,16 %	-0,360	0,550	1,000	0,0006	0,0008	0,0000

* Eksempel: Kovariansen mellem aktiekurs og rente er beregnet som $-0,36 \cdot 2,77 \% \cdot 4,16 \% = -0,0003$

Tabel 6.10. Cholesky Dekomponering

	Dekomponeret matrix (A)			A x transpose(A)		
Aktiekurs	0,0277	0,0000	0,0000	0,00077	-0,00069	-0,00028
Volatilitet	-0,0250	0,0333	0,0000	-0,00069	0,00173	0,00063
Rente	-0,0100	0,0116	0,0231	-0,00028	0,00063	0,00077

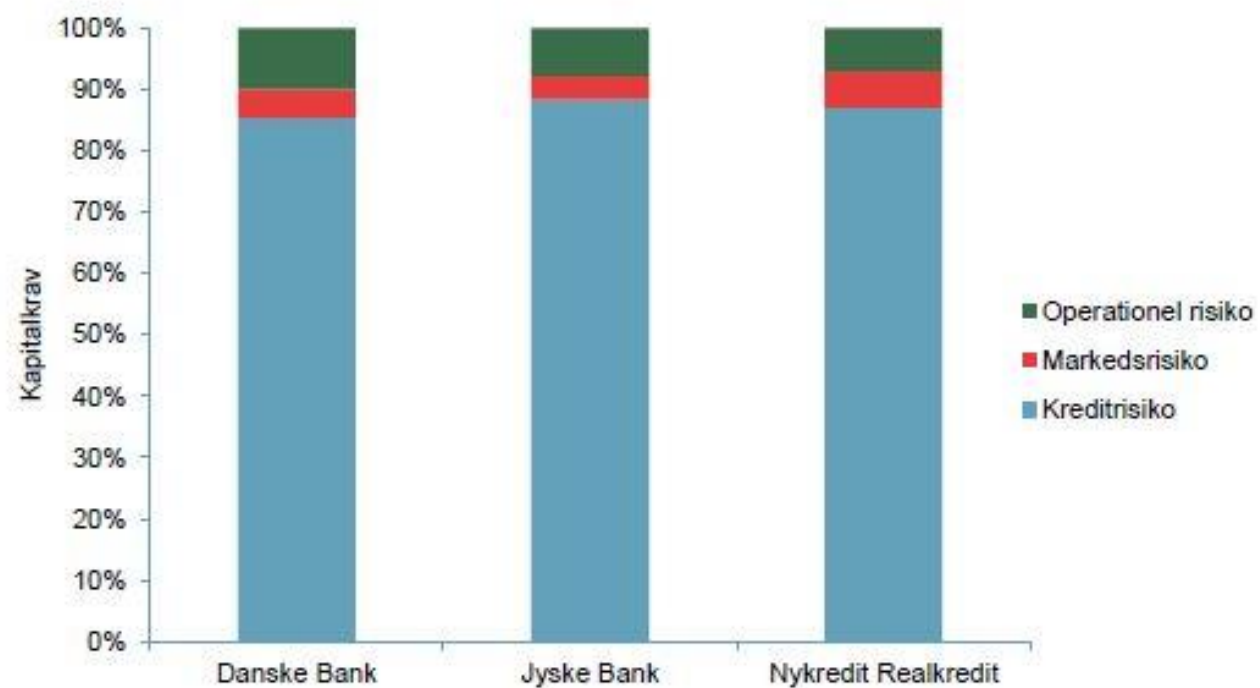
Tabel 6.11. Fra normalfordelte tal til værdier for volatilitet, afkast og rente

Dekomponeret matrix (A)									
	0,0277	0,0000	0,0000						
	-0,0250	0,0333	0,0000						
	-0,0100	0,0116	0,0231						
	Standardnormalfordelte tal genereres			Tallene multipliceres med den dekomponerede matrix (A)			Afkastene omregnes til værdier for volatilitet, rente og kurs		
				Afkast			Volatilitet	Rente	Kurs
	Normalfordelte tal			Volatilitet	Rente	Kurs	20 %	2 %	100
1	-0,37	-0,28	-0,43	0,08 %	-1,42 %	-0,99 %	20,02 %	1,97 %	99,01
2	-0,17	-1,39	1,48	1,51 %	-2,90 %	3,42 %	20,30 %	1,94 %	103,42
3	0,92	0,83	-0,75	1,23 %	1,88 %	-1,74 %	20,25 %	2,04 %	98,26
4	1,91	0,90	0,35	2,71 %	3,41 %	0,81 %	20,54 %	2,07 %	100,81
5	-0,88	0,37	-0,22	-3,15 %	0,99 %	-0,50 %	19,37 %	2,02 %	99,50

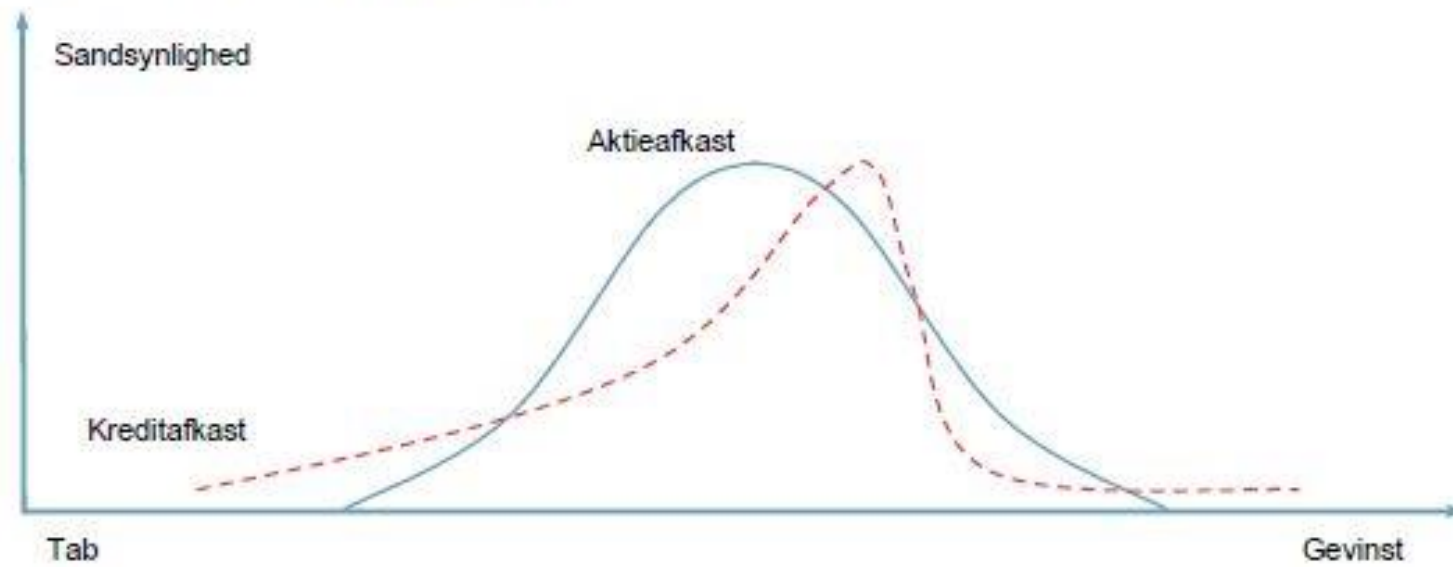
KAPITEL 7

Kreditrisiko

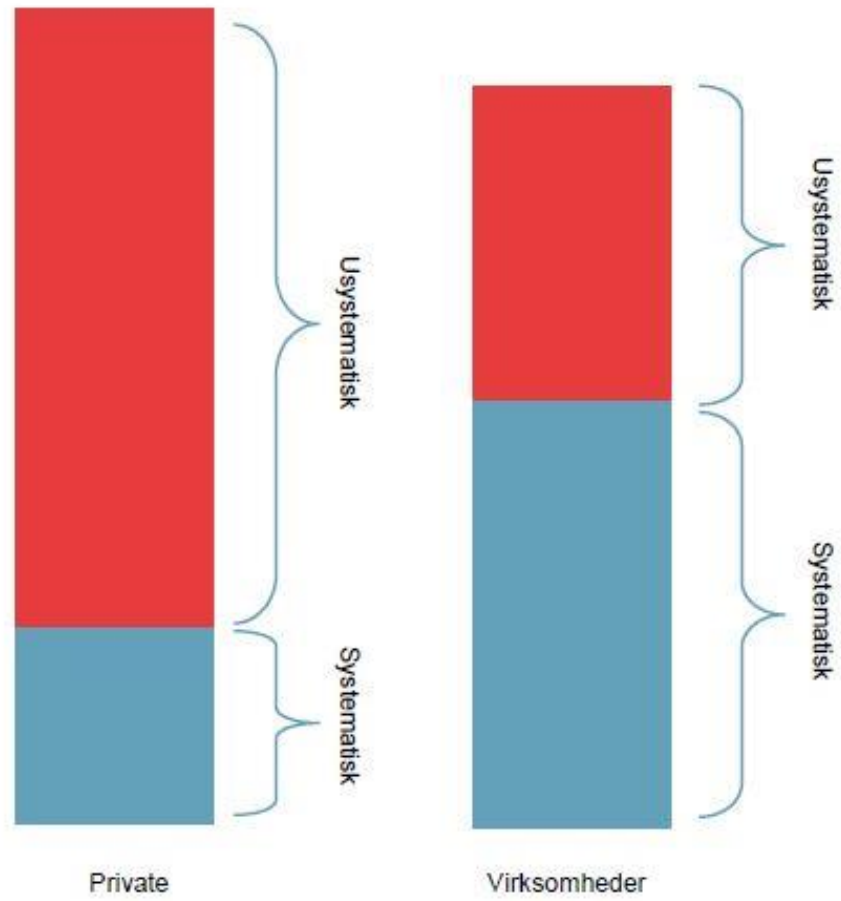
Figur 7.1. Hvor meget udgør kreditrisiko af den samlede risiko?¹

Figur 7.2. Kreditrisiko og aktierisiko

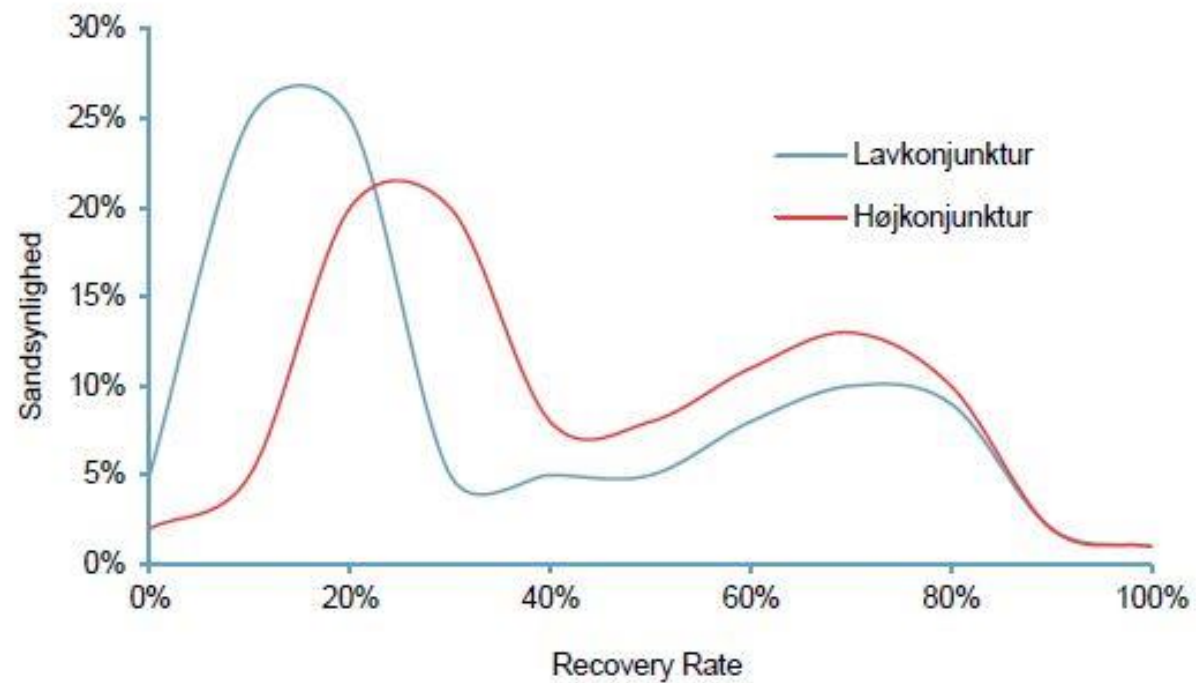
Figur 7.3. Systematisk og usystematisk risiko

Tabel 7.1. Nordeas erhvervskunder opgjort efter AIRB-metoden for 2022⁴

Probability of Default	Original eksponering	Off-balance eksponering	CCF	Gennemsn. PD	Gennemsn. LGD	Gennemsn. løbetid i år
0,00 til < 0,15	45.059	34.008	50%	0,09%	29,30%	2,2
0,15 til < 0,25	16.553	13.989	45%	0,22%	29,10%	2,2
0,25 til < 0,50	36.589	13.556	48%	0,44%	26,80%	2,3
0,50 til < 0,75	-	10	57%	0,56%	32,50%	2,9
0,75 til < 2,50	15.684	7.091	49%	1,06%	26,20%	2,3
2,50 til < 10,00	1.146	445	50%	3,61%	26,50%	2,5
10,00 til < 100	1.958	895	51%	23,65%	26,90%	2,7
100 (Default)	1.133	244	0%	100,00%	29,00%	2,4
Total	116.844	66.401	49%	1,51%	28,10%	2,3

Figur 7.4. Recovery Rates*

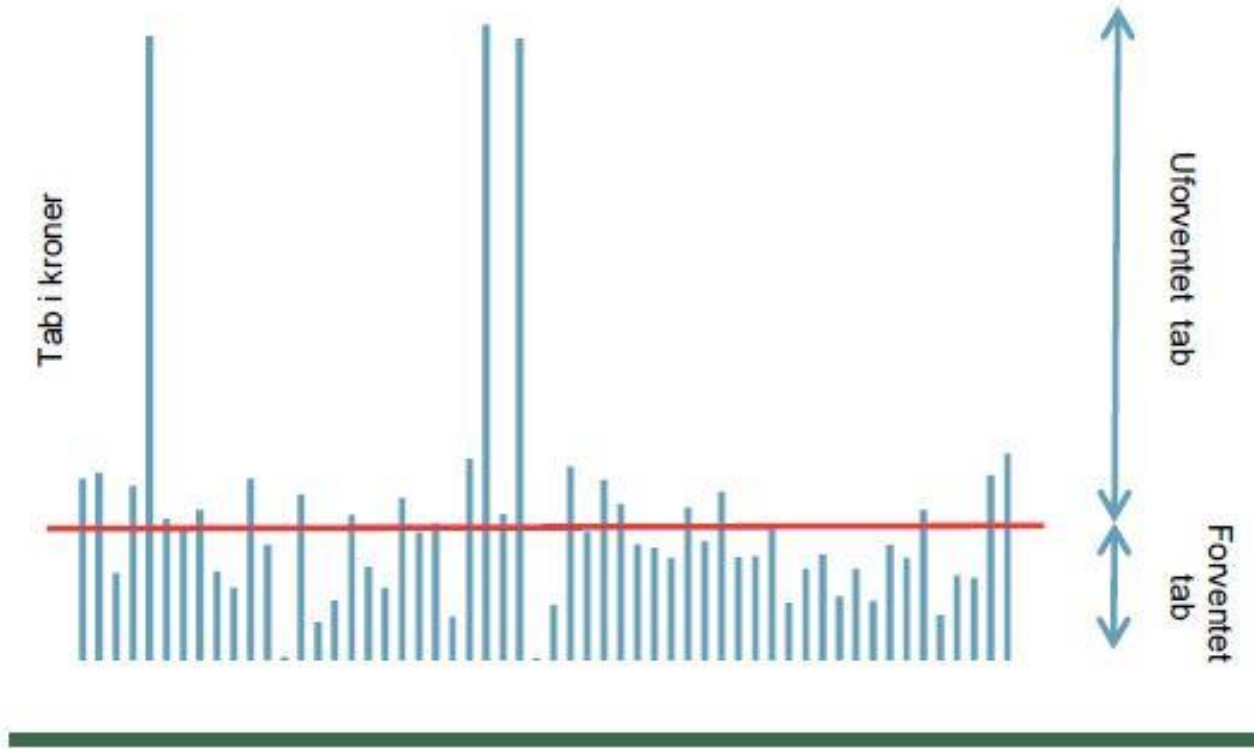
* Figur 7.4 er ikke baseret på en faktisk fordeling, men tjener udelukkende til at vise en typisk sammenhæng mellem Recovery Rates og konjunkturforløb

Tabel 7.2. Default Rates for virksomheder

Globale akkumulerede Default Rates (1981-2021)				
Europa	1 år	3 år	5 år	7 år
AAA	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
AA	0,0 %	0,1 %	0,2 %	0,3 %
A	0,0 %	0,5 %	0,7 %	1,2 %
BBB	1,1 %	2,5 %	3,8 %	4,5 %
BB	5,8 %	13,5 %	16,5 %	17,9 %

Kilde: S&P, 2021 Annual Global Corporate Default and Rating Transition Study.

Figur 7.5. Forventet og uforventet tab

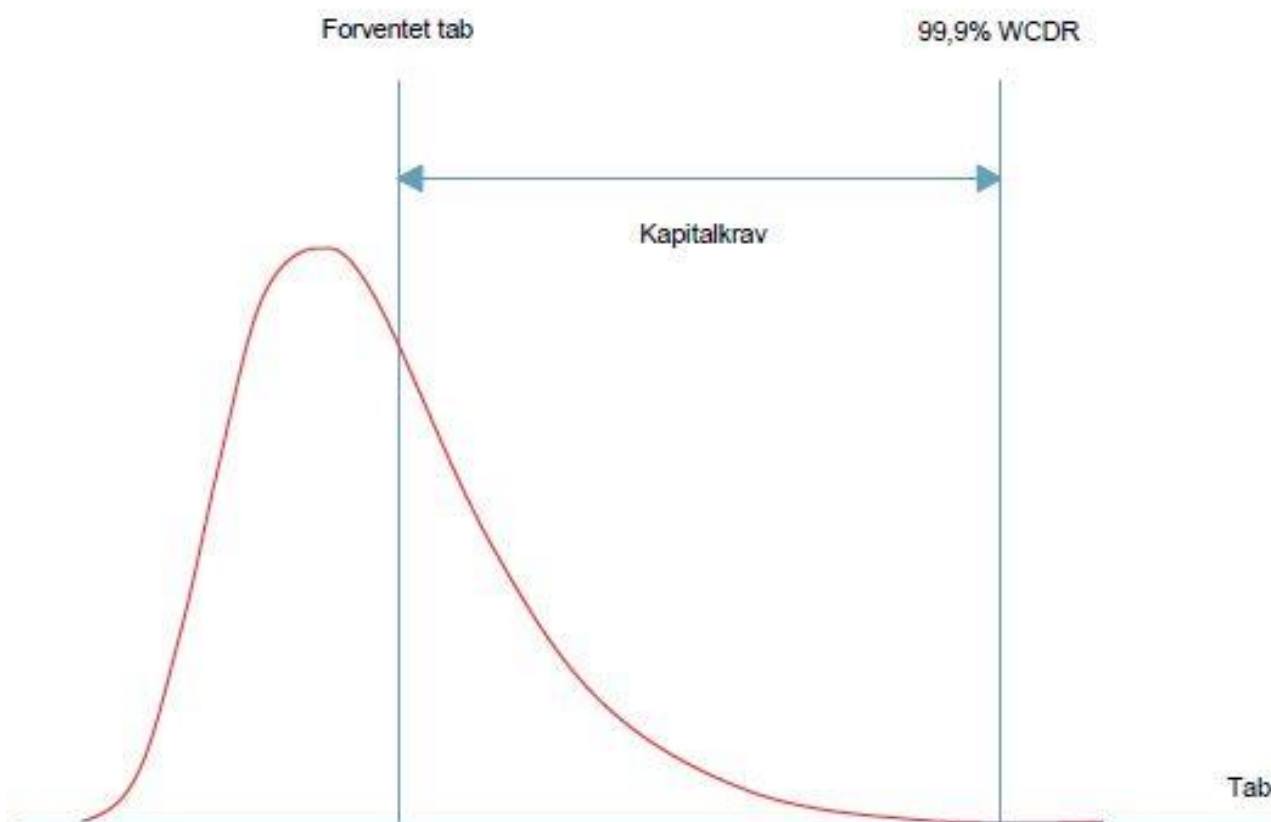
Tabel 7.3. Eksteme ratings

Moody's	Standard & Poor's	Fitch	Betydning
Aaa	AAA	AAA	Bedste rating
Aa	AA	AA	Meget høj rating
A	A	A	Øvre middel rating
Baa	BBB	BBB	Nedre middel rating
Ba	BB	BB	Spekulativ rating
B	B	B	Meget spekulativt
Caa	CCC	CCC	Betydelig risiko for konkurs
Ca	CC	CC	Ekstremt spekulativt
C	C	C	Står foran konkurs
	D	D	Konkurs

Table 7.4. Risikovægte for eksponeringer med en eksternt kreditvurdering⁹

Risikoklasse	1	2	3	4	5	6	
Eksempel på rating	AAA til AA-	A+ til A-	BBB+ til BBB-	BB+ til BB-	B+ til B-	Under B-	Ikke rated
Virksomheder	20 %	50 %	100/75%	100 %	150 %	150 %	100 %
Kreditinstitutter	20 %	50/30 %	50 %	100 %	100 %	150 %	100 %

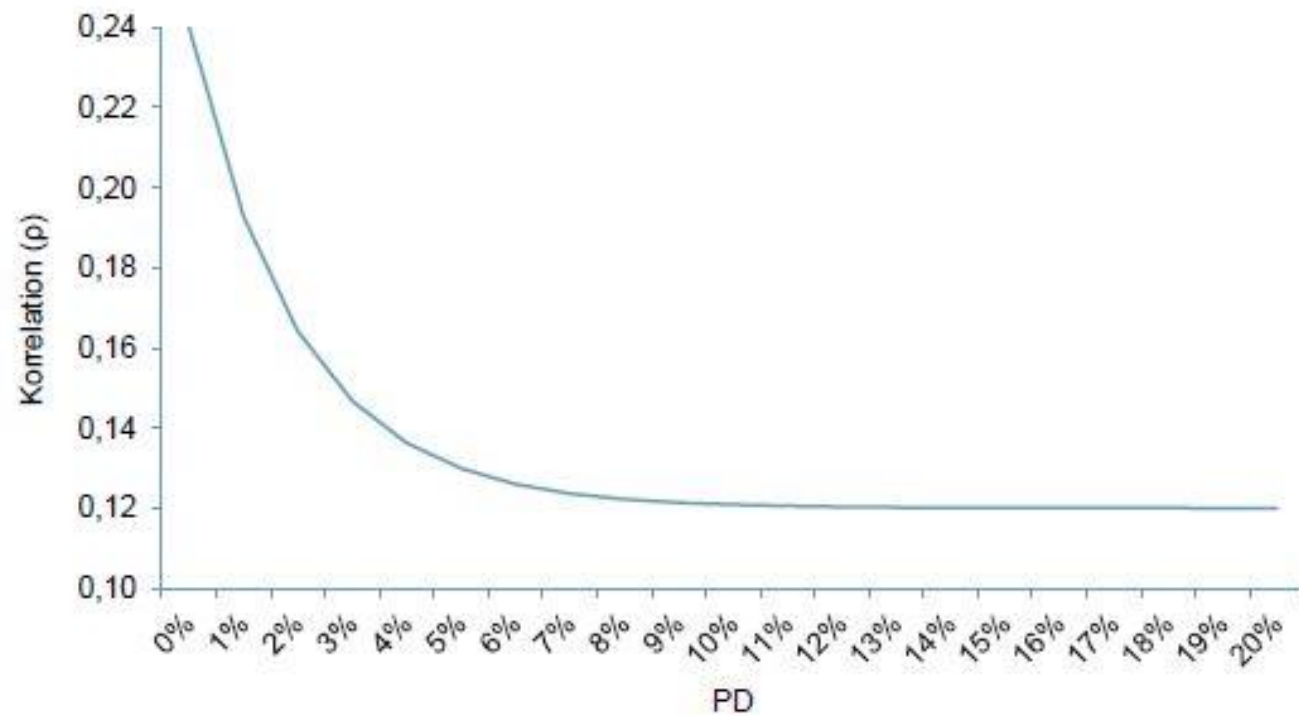
Figur 7.6. Kapitalkrav

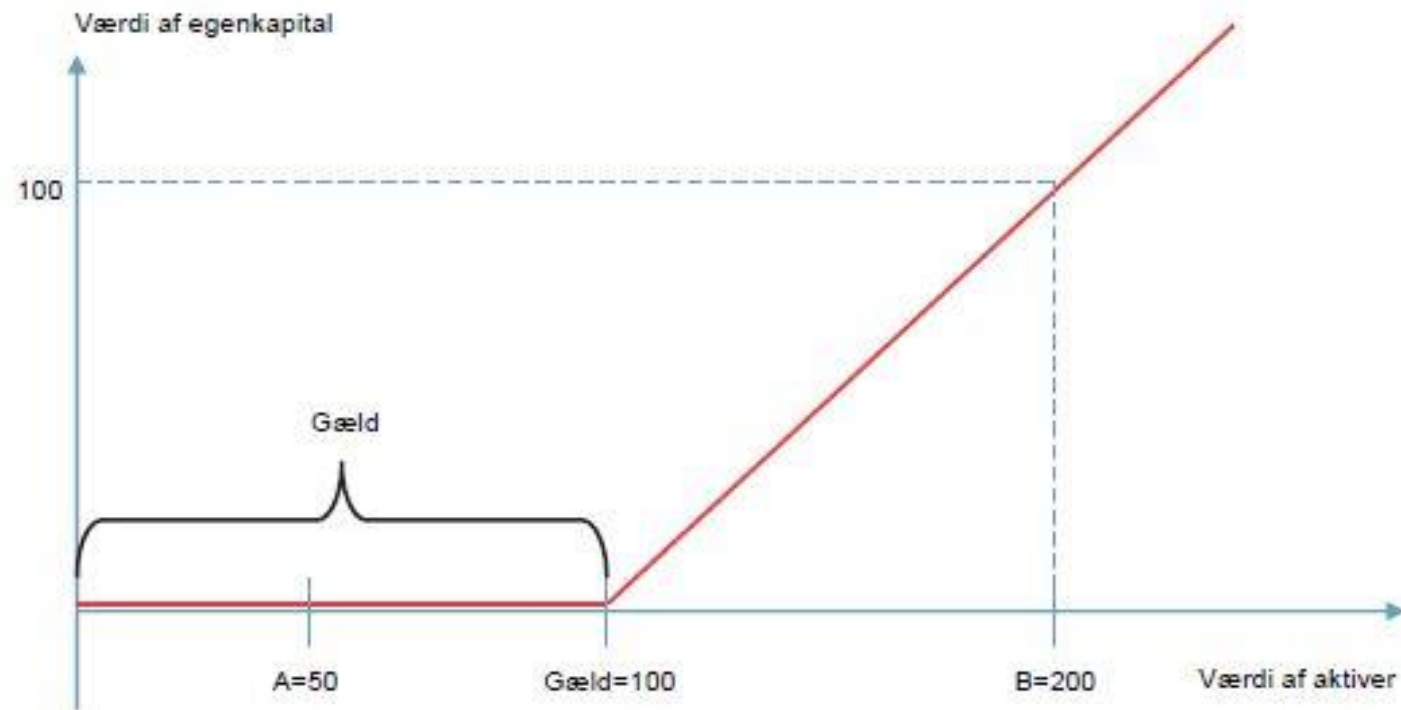
Tabel 7.5. Korrelation, PD og Worst Case Default Rate

ρ	PD = 0,1 %	PD = 0,5 %	PD = 1 %	PD = 1,5 %	PD = 2 %
0,0	0,1 %	0,5 %	1,0 %	1,5 %	2,0 %
0,2	2,8 %	9,1 %	4,6 %	18,9 %	22,6 %
0,4	7,1 %	21,1 %	31,6 %	39,0 %	44,9 %
0,6	13,5 %	38,7 %	54,2 %	63,8 %	70,5 %
0,8	23,3 %	66,3 %	83,6 %	90,8 %	94,4 %

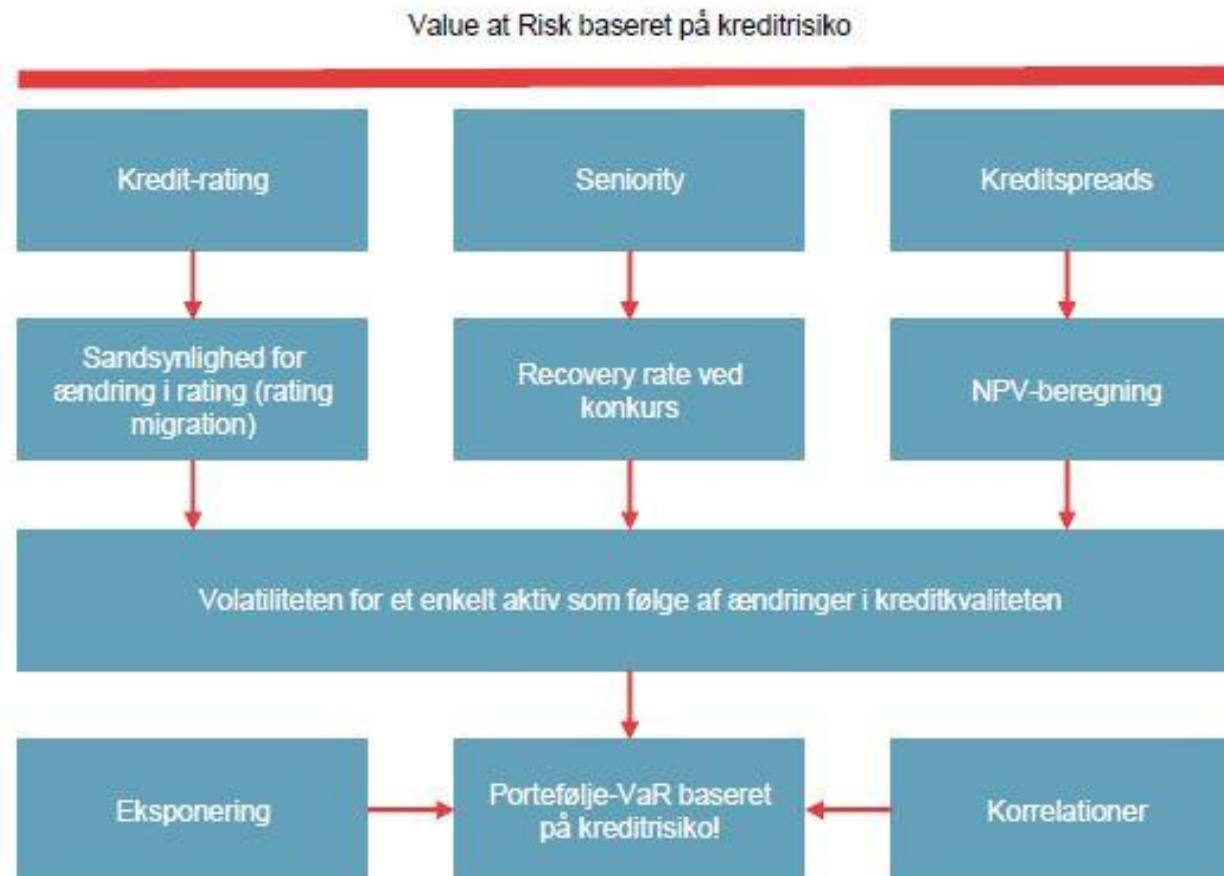
Figur 7.7. Korrelation og PD for stater, virksomheder og penge- og realkreditinstitutter

Figur 7.8. Merton-modellen. Værdi af egenkapital som en call-option på værdien af aktiverne

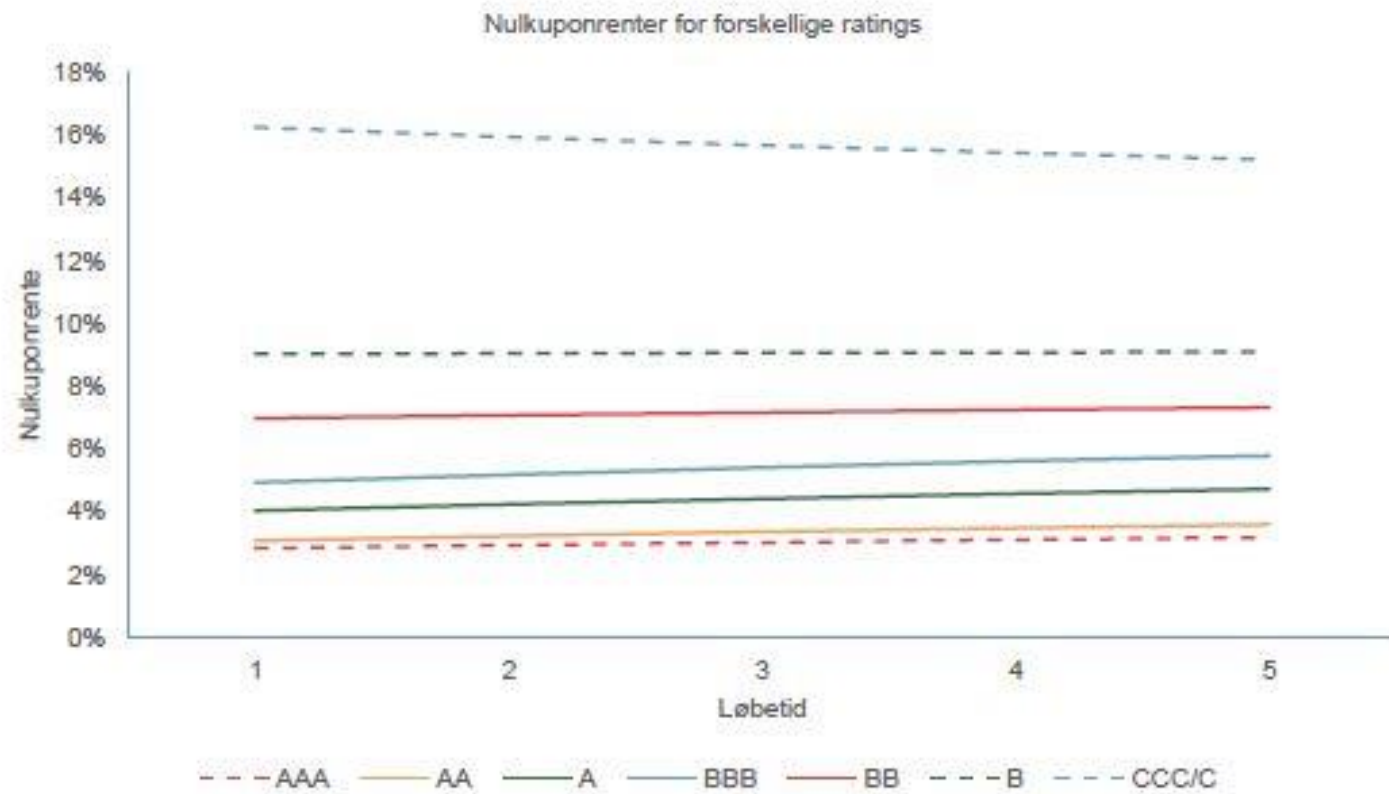
Figur 7.9. CreditMetrics™

Tabel 7.6. Global transitionsmatrix for virksomheder¹⁷

Fra/til	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC/C	D
1 år								
AAA	89,82	9,42	0,55	0,05	0,08	0,03	0,05	0,00
AA	0,52	90,64	8,17	0,51	0,05	0,06	0,02	0,02
A	0,03	1,77	92,29	5,40	0,30	0,13	0,02	0,06
BBB	0,01	0,10	3,64	91,61	3,85	0,49	0,12	0,18
BB	0,01	0,03	0,12	5,35	85,80	7,36	0,61	0,72
B	0,00	0,02	0,09	0,19	5,63	85,09	5,05	3,93
CCC/C	0,00	0,00	0,13	0,24	0,70	15,63	51,49	31,82

Figur 7.10. Nulkuponrenter for forskellige ratings

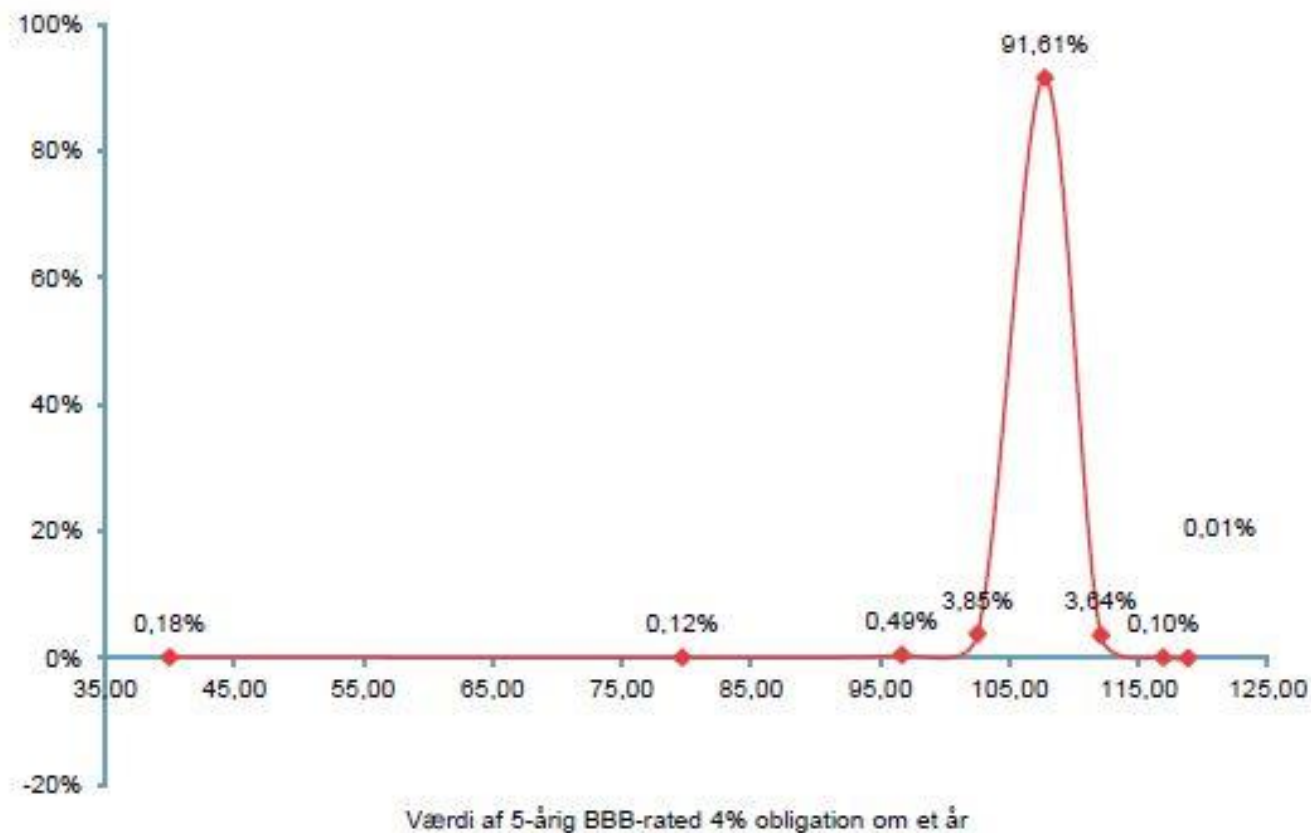
Tabel 7.7. Nulkuponrenter og forward nulkuponrenter

	Nulkuponrente (BBB)	
	I dag	Om et år
1	4,95 %	5,45 %
2	5,20 %	5,66 %
3	5,43 %	5,85 %
4	5,63 %	6,01 %
5	5,80 %	

Tabel 7.8.

	Sandsyn- lighed	Værdi om et år inkl kupon	Sandsynligheds- vægtet værdi	Forskel fra middelværdi	Sandsynlighed * Forskel ²
AAA	0,01%	106,70	0,01	9,83	0,01
AA	0,10%	105,03	0,10	8,16	0,06
A	3,64%	100,85	3,67	3,97	0,57
BBB	91,61%	97,08	88,94	0,21	0,04
BB	3,85%	92,56	3,57	-4,31	0,72
B	0,49%	87,45	0,43	-9,43	0,44
CCC/C	0,12%	72,57	0,08	-24,31	0,69
D	0,18%	40,00	0,07	-56,88	5,86
		Middelværdi	96,88	Varians	8,39
		(forventet værdi)		Std. afvigelse	2,90

Figur 7.11. Fordeling af værdier for BBB-rated 5-årig 4% obligation

Tabel 7.9. 1 %-fraktil

	Sandsynlighed	Akkumuleret sandsynlighed	Værdi		
D	0,18 %	0,18 %	40,00		
CCC/C	0,12 %	0,30 %	72,57		
B	0,49 %	0,79 %	87,45		
BB	3,85 %	4,64 %	92,56	←	1 %-fraktil

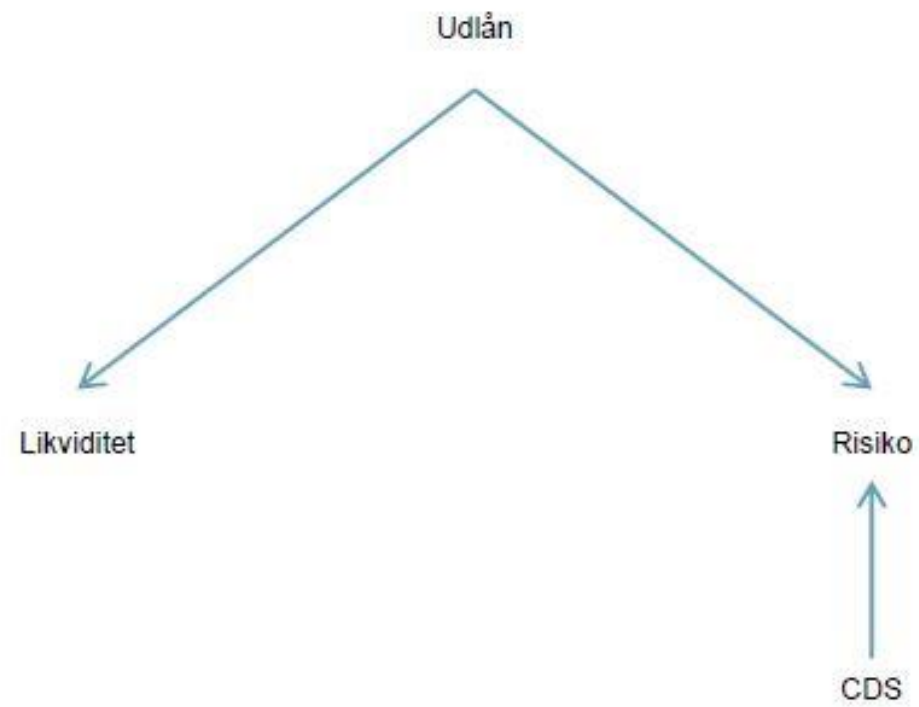
Tabel 7.10. A-rated obligation

Korrelation = 0			AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC/C	D
BBB-			97,30	95,71	91,71	88,13	83,84	78,98	64,89	50,00
obligation	Værdi	SSH	0,03%	1,77%	92,29%	5,40%	0,30%	0,13%	0,02%	0,06%
AAA	106,70	0,01%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
AA	105,03	0,10%	0,00%	0,00%	0,09%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
A	100,85	3,64%	0,00%	0,06%	3,36%	0,20%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
BBB	97,08	91,61%	0,03%	1,62%	84,54%	4,95%	0,28%	0,12%	0,02%	0,06%
BB	92,56	3,85%	0,00%	0,07%	3,56%	0,21%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
B	87,45	0,49%	0,00%	0,01%	0,45%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
CCC/C	72,57	0,12%	0,00%	0,00%	0,11%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
D	40,00	0,18%	0,00%	0,00%	0,17%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

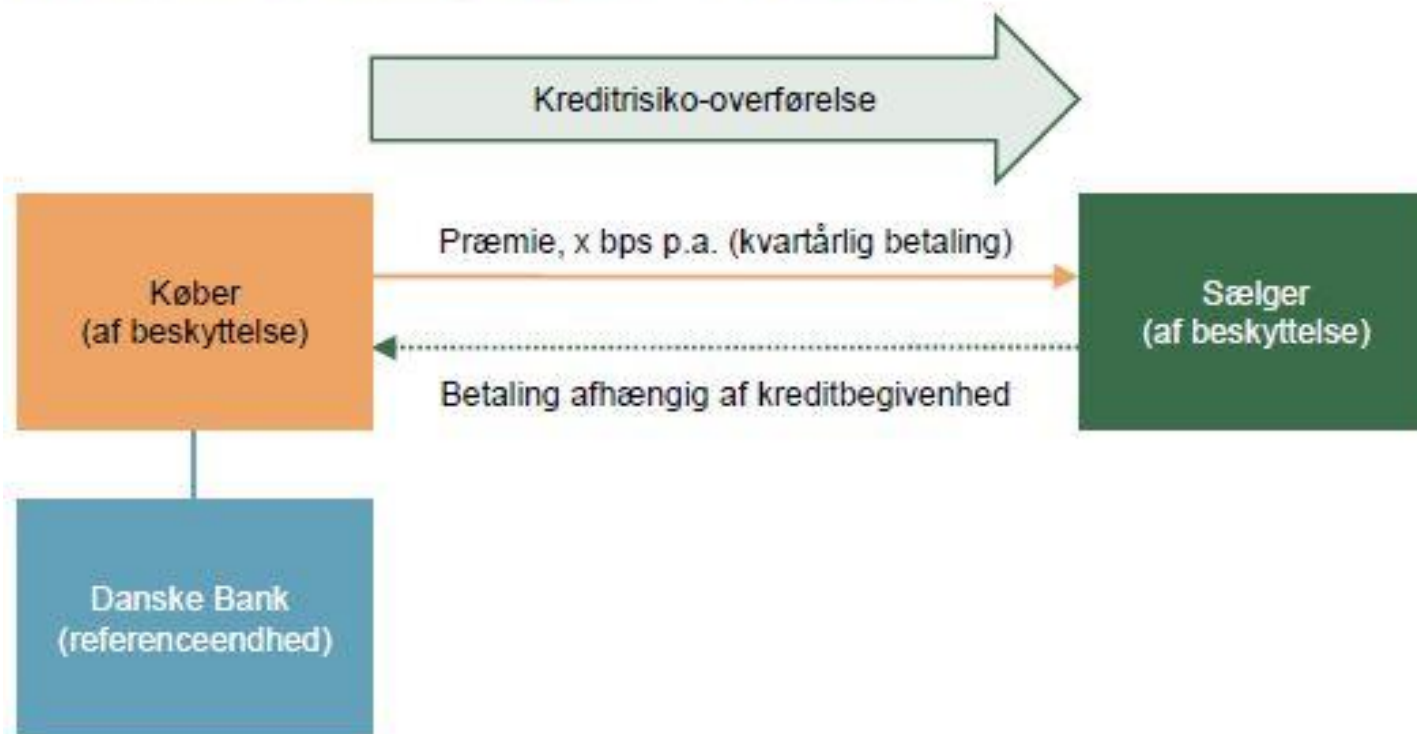
Tabel 7.11. Porteføljenøgletal

	BBB-rated	A-rated	Portefølje
Middelværdi	96,88	91,52	188,40
Standardafvigelse	2,90	1,61	3,31
Marginal risiko	1,70	0,42	

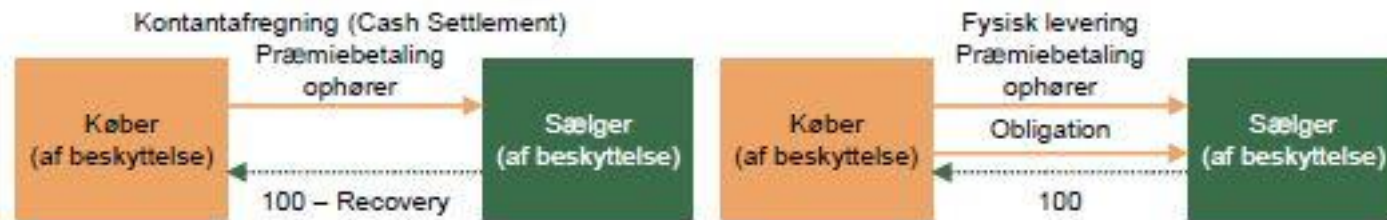
Figur 7.12. Udlån og CDS

Figur 7.13. Betalingsstrømme og overførelse af kreditrisiko

Figur 7.14. Kontantafregning og fysisk levering

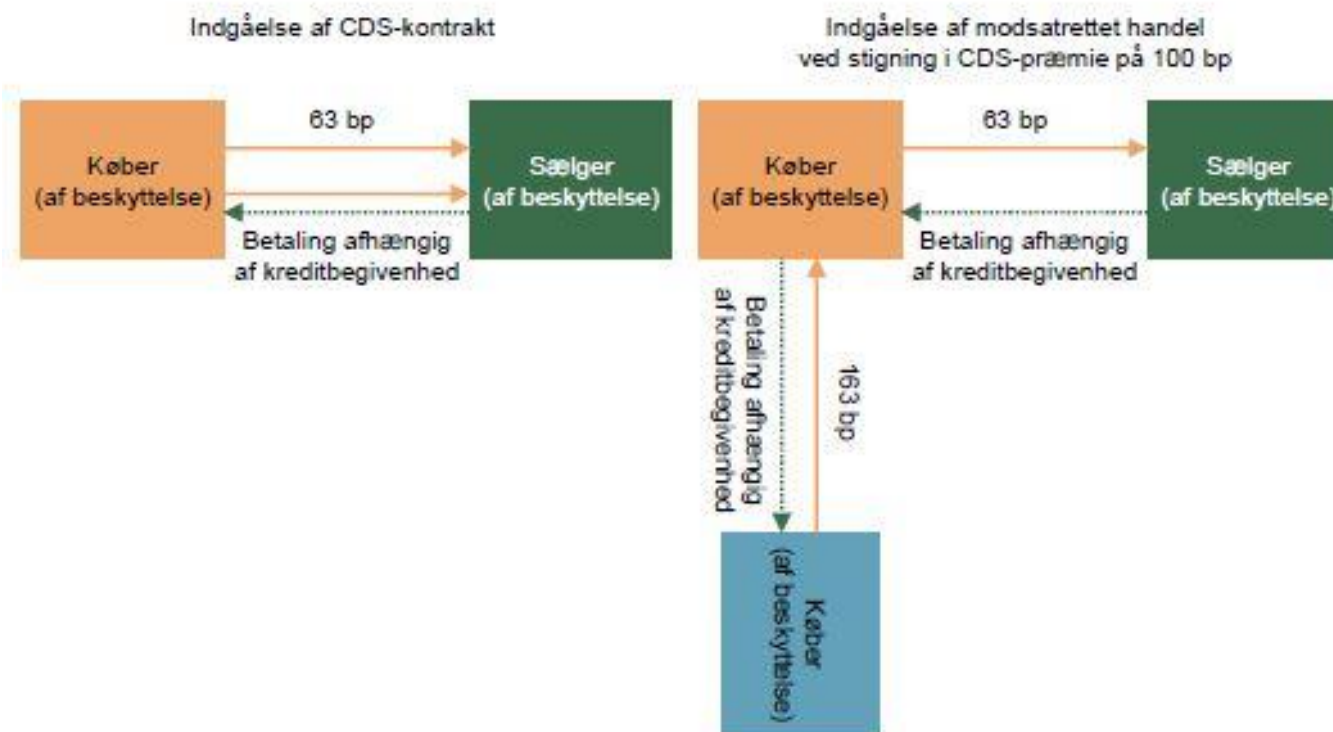

Tabel 7.12. Auktionsresultater og recovery rates

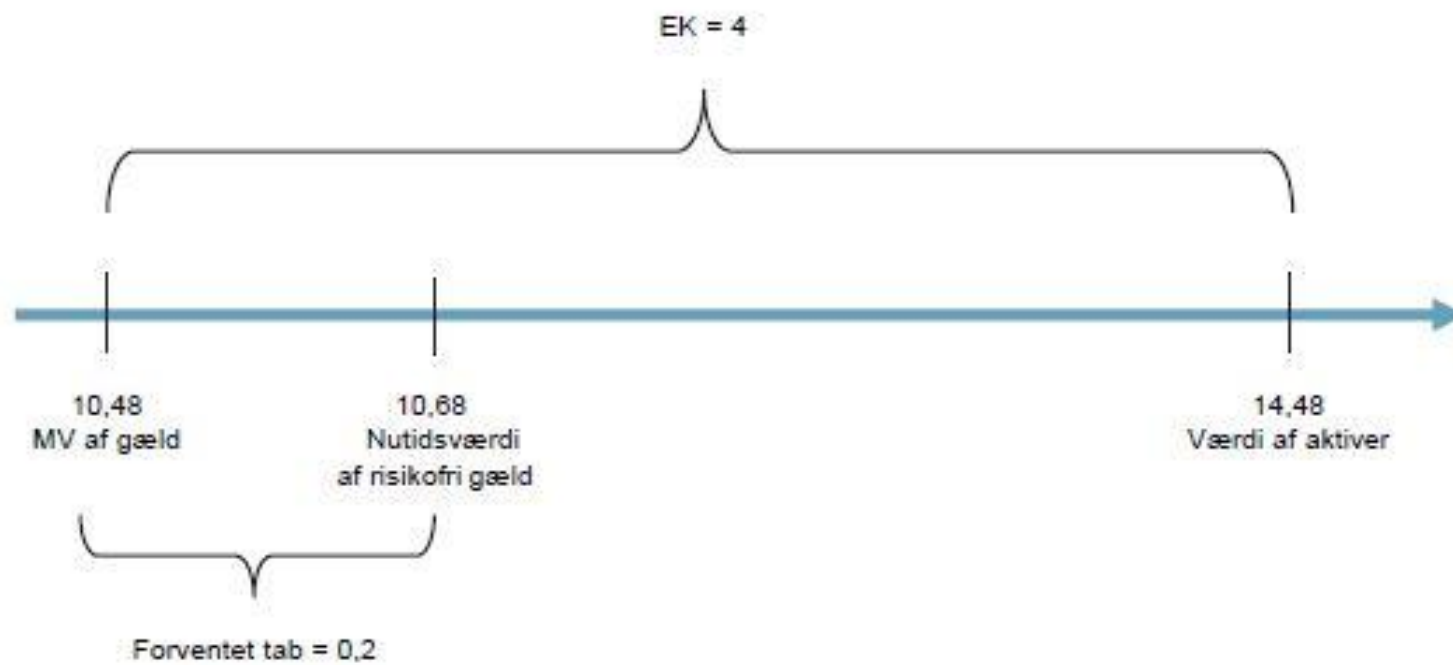
Dato	Referenceenhed	Auktionsresultat (recovery)
10. oktober 2008	Lehman Brothers	8,625
4. november 2008	Landsbanki	1,250
5. november 2008	Glitnir Banki	3,000
6. november 2008	Kaupthing Bank	6,625
19. marts 2012	Hellenic Republic (græske stat)	21,5
12. september 2022	Russian Federation (russiske stat)	56,125

Kilde: Creditex Group og Markit Group

Figur 7.15. Spekulation i stigende CDS-præmier

Figur 7.16. Værdi af aktiver og gæld samt forventet tab

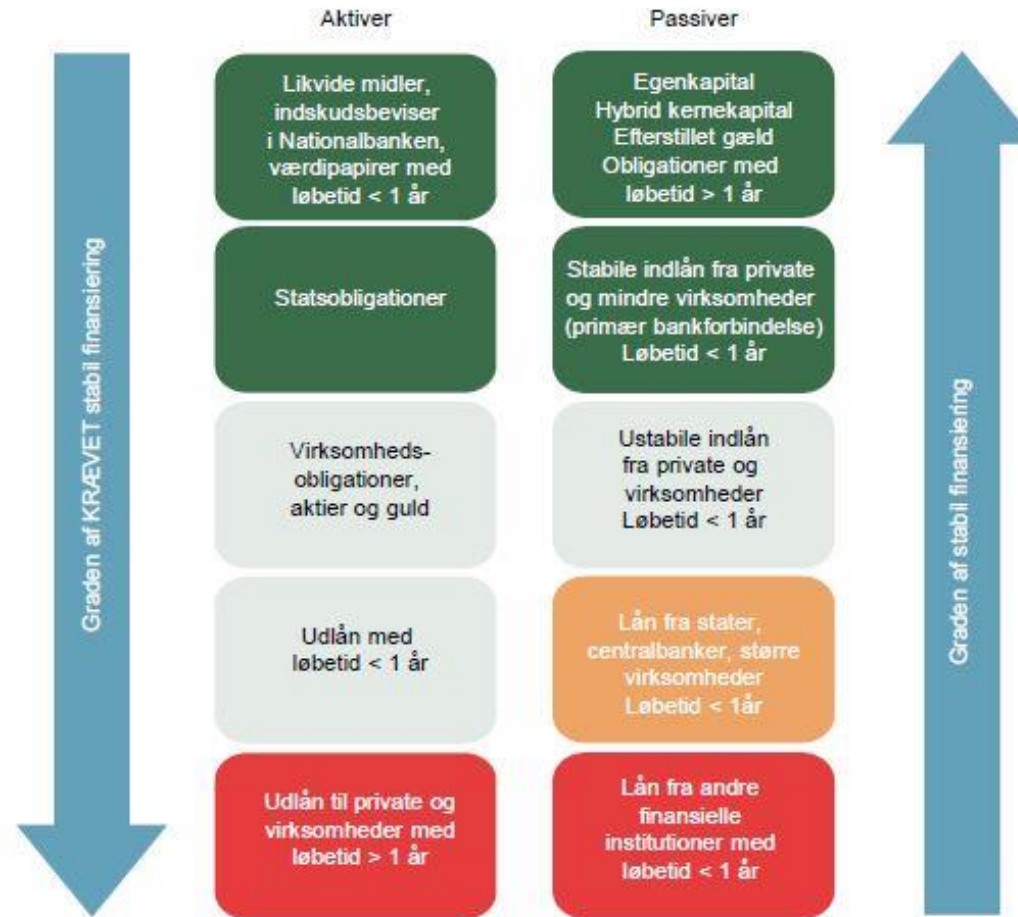
KAPITEL 8

Likviditetsrisiko

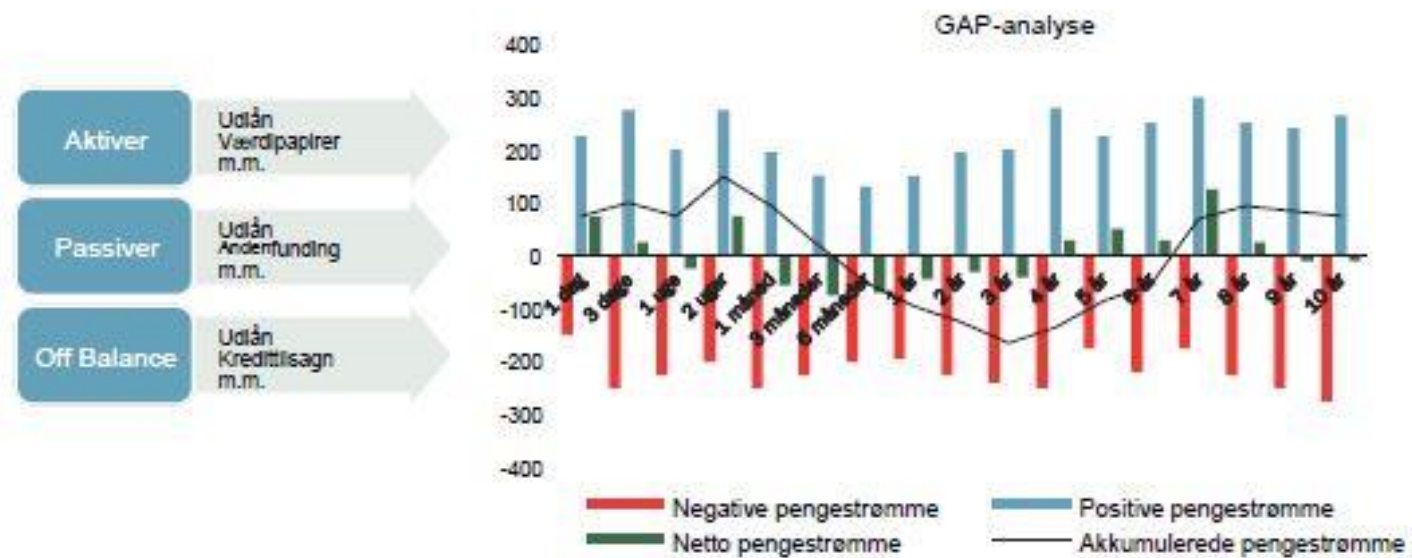
Figur 8.1. Hvordan opstod likviditetskrisen i 2007-2008?

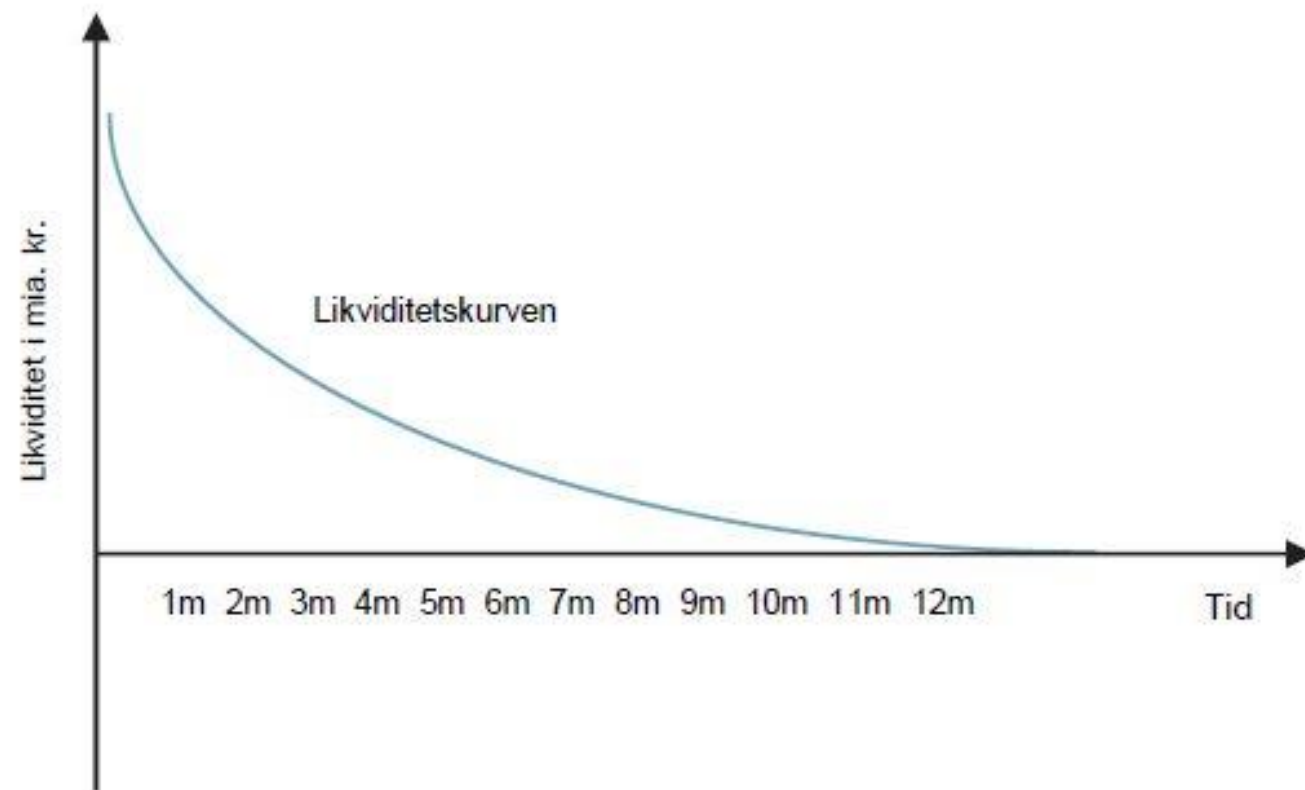
Figur 8.2. Stabil finansiering – eksempel på forsimplet balance i et pengeinstitut

Figur 8.3. GAP-analyse på baggrund af forventede pengestrømme

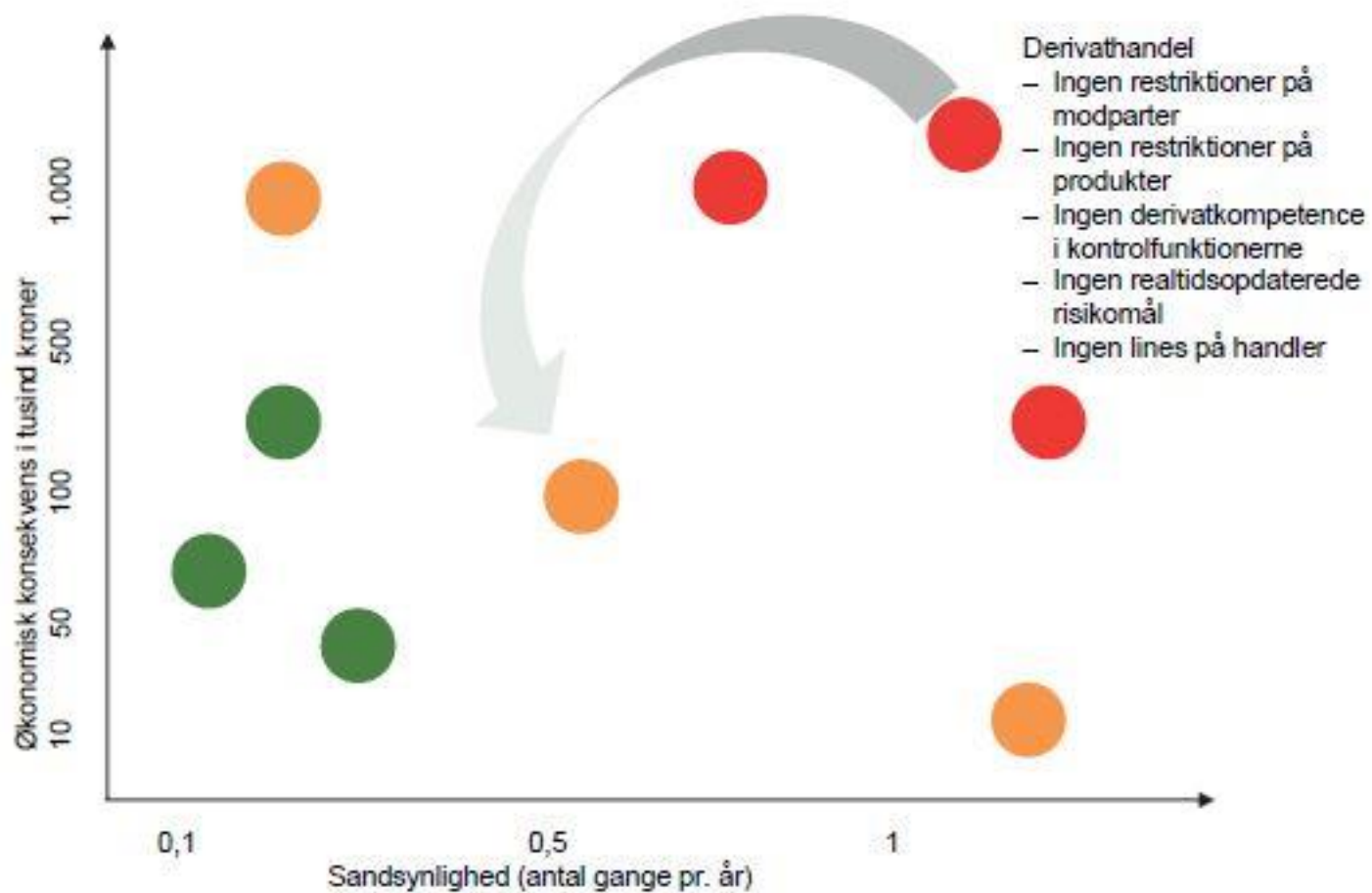
Figur 8.4. Kapitalmarkedslikviditetskurven (Moody's likviditetskurve)

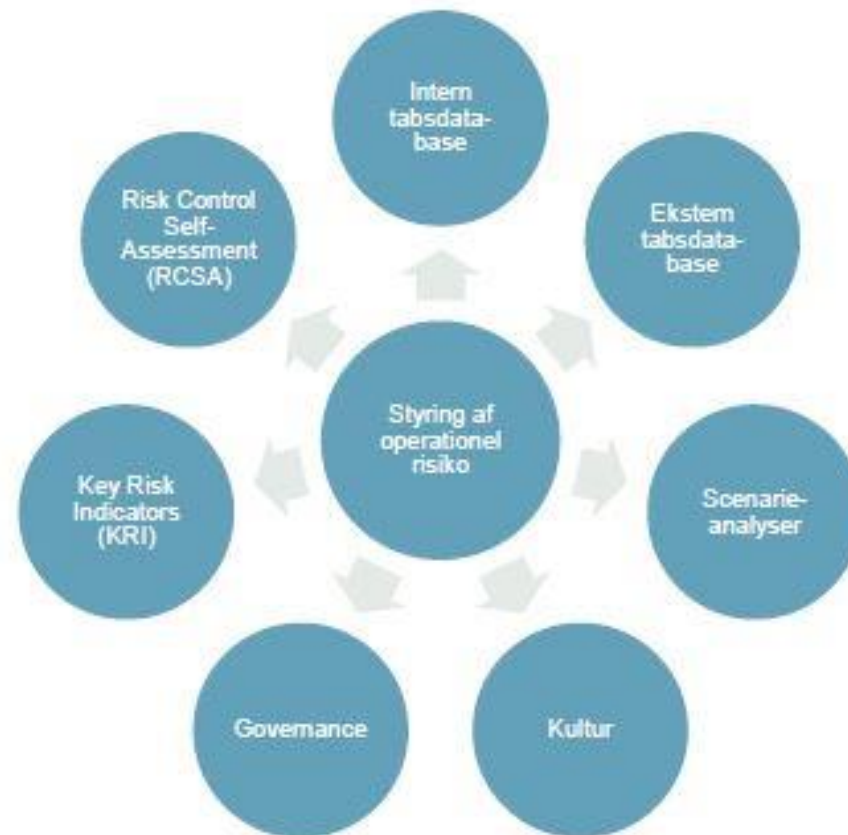
KAPITEL 9

Operationel risiko og cyberrisiko

Figur 9.1. Heat Map

Figur 9.2. Styringsredskaber til operationel risiko

Tabel 9.1. Standardmetoden^{*} – tallet i parentes viser, hvor stor en del af tabene målt i kroner der stammer fra den typiske tabsbegivenhed^{**}

Forretningsområde	Typisk tabsbegivenhed ^{**}	Beta faktor
Virksomhedsfinansiering (b ₁)	Kunder, produkter og forretningspraksis (69 %)	18 %
Handel og salg (b ₂)	Kunder, produkter og forretningspraksis (67 %)	18 %
Betaling og afvikling (b ₅)	Levering og procesforvaltning (67 %)	18 %
Forretningsbankaktiviteter (b ₄)	Kunder, produkter og forretningspraksis (55 %)	15 %
Tjenesteydelser (b ₆)	Levering og procesforvaltning (66 %)	15 %
Detailbank (b ₃)	Kunder, produkter og forretningspraksis (52 %)	12 %
Kapitalforvaltning (b ₇)	Kunder, produkter og forretningspraksis (57 %)	12 %
Børsmæglervirksomhed (b ₈)	Levering og procesforvaltning (66 %)	12 %

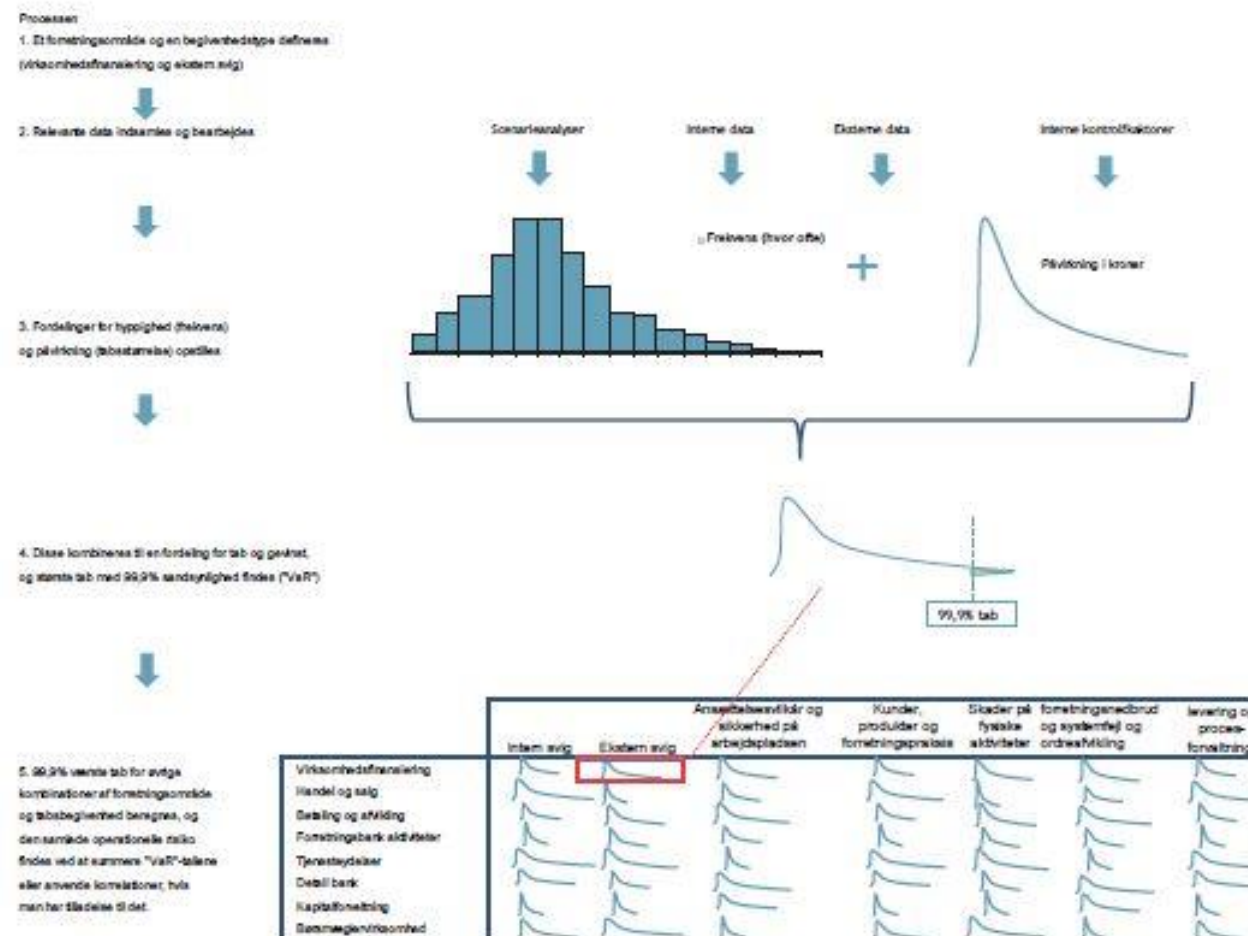
* Forretningsområderne er defineret i appendiks 9.1.

** ORX, »Annual Banking Loss Report«, 2019. Tab er opgjort i perioden 2013-2018.

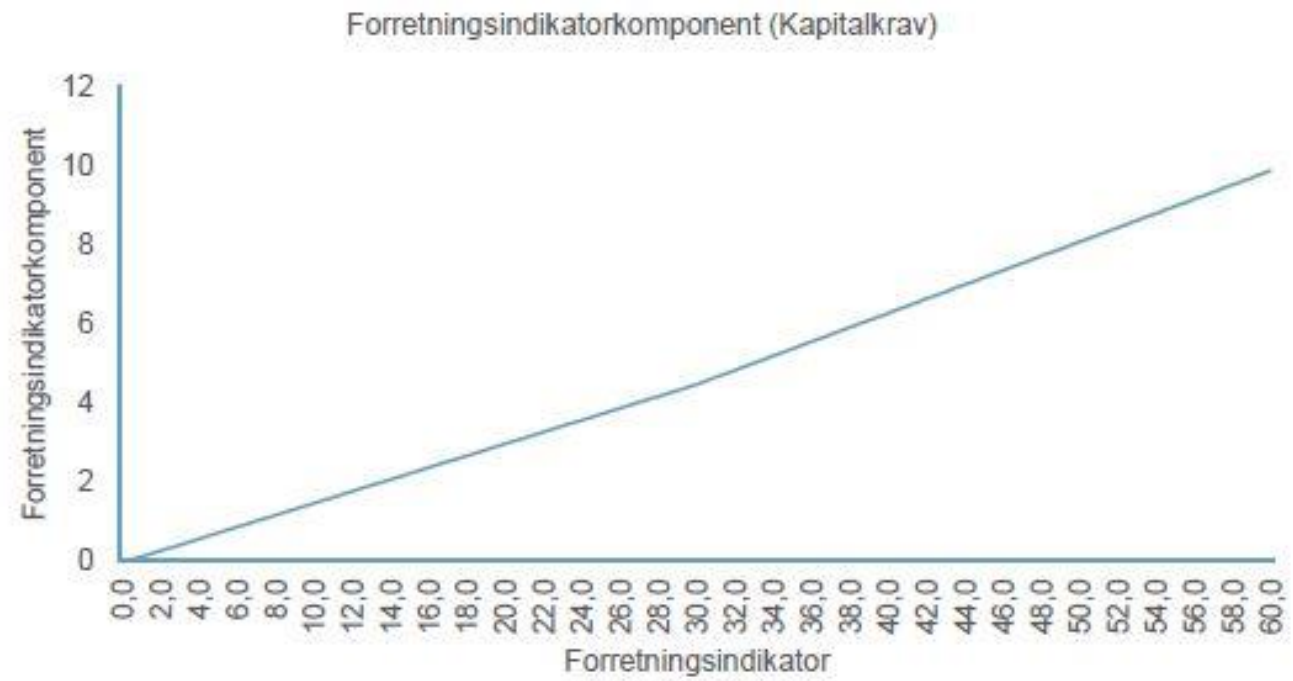
Tabel 9.2. Beregning af kapitalkrav

	Basisindikator				Vægt · basisindikator		
	År 1	År 2	År 3	Vægt	År 1	År 2	År 3
Virksomhedsfinansiering (b ₁)	22	-12	23	18 %	3,96	-2,16	4,14
Handel og salg (b ₂)	14	16	18	18 %	2,52	2,88	3,24
Betaling og afvikling (b ₅)	45	40	39	18 %	8,1	7,2	7,02
Forretningsbankaktiviteter (b ₄)	10	12	15	15 %	1,5	1,8	2,25
Tjenesteydelser (b ₆)	10	13	19	15 %	1,5	1,95	2,85
Detailbank (b ₃)	22	23	24	12 %	2,64	2,76	2,88
Kapitalforvaltning (b ₇)	35	37	39	12 %	4,2	4,44	4,68
Børsmæglervirksomhed (b ₈)	23	-8	30	12 %	2,76	-0,96	3,6
				Sum	27,18	17,91	30,66

Figur 9.3. AMA-metoden og operationel risiko

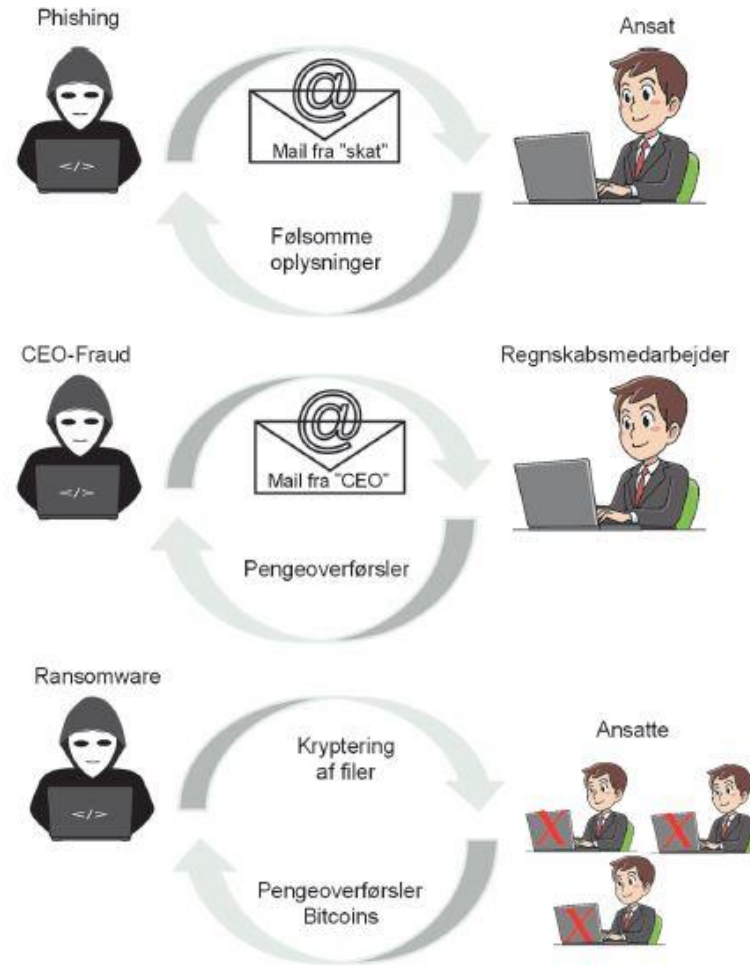
Figur 9.4. Forretningsindikator (kapitalkrav)

Figur 9.5. Komponenter i en cyberstrategi

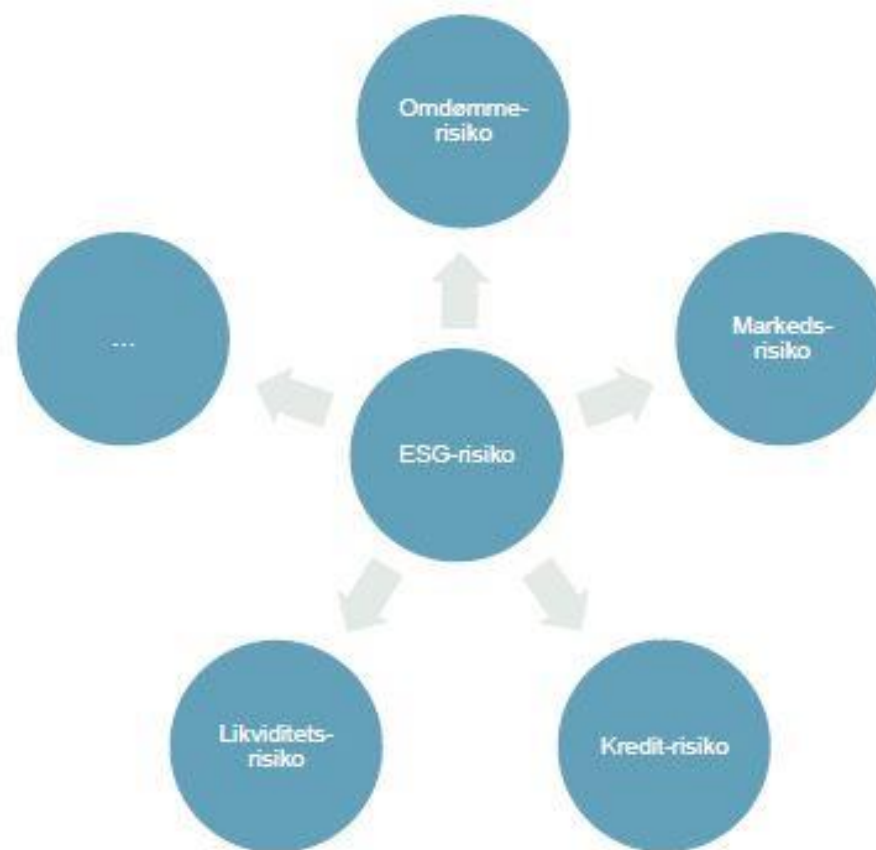
Figur 9.6. Eksempler på cyberangreb

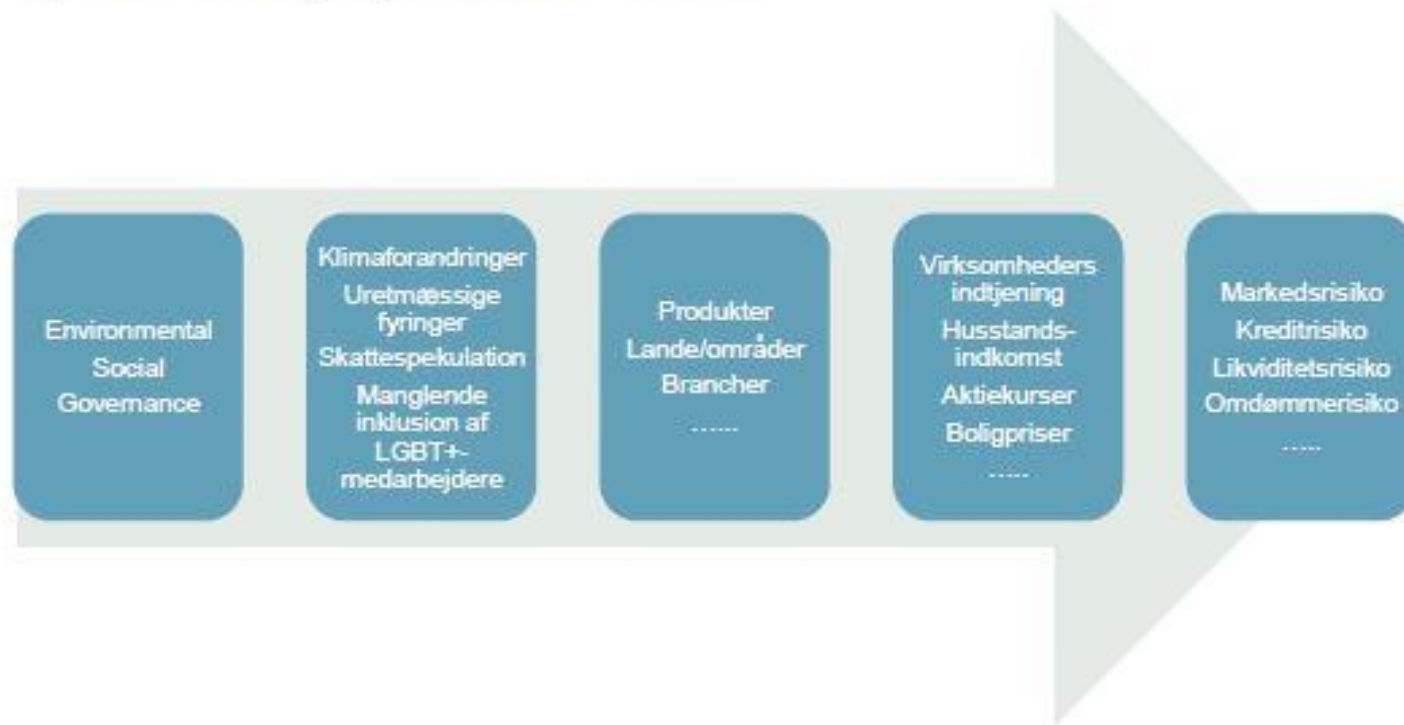
KAPITEL 10

ESG- og klimarisikostyring

Figur 10.1. ESG-risiko

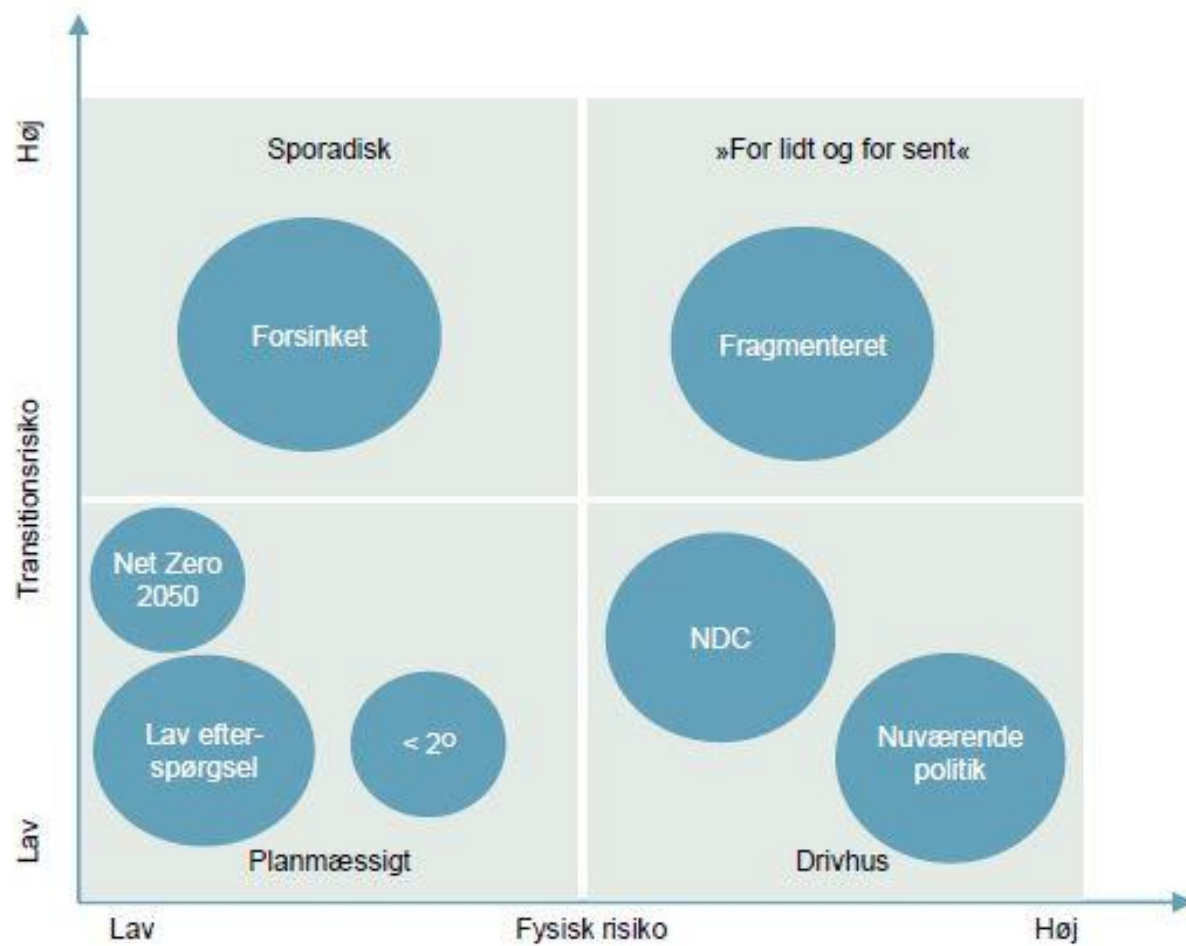
Figur 10.2. Eksempel på transmissionkanaler

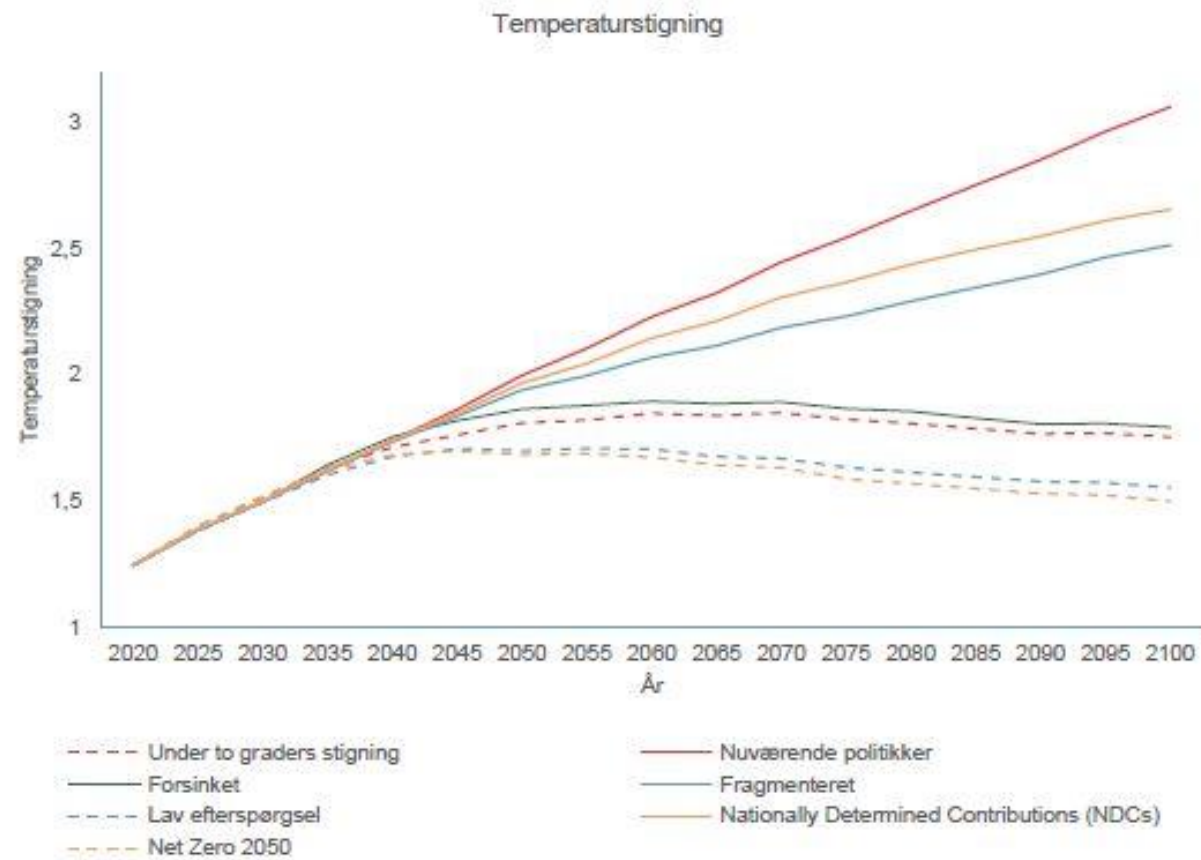
Figur 10.3. Udvikling inden for ESG- og klimarisikostyring

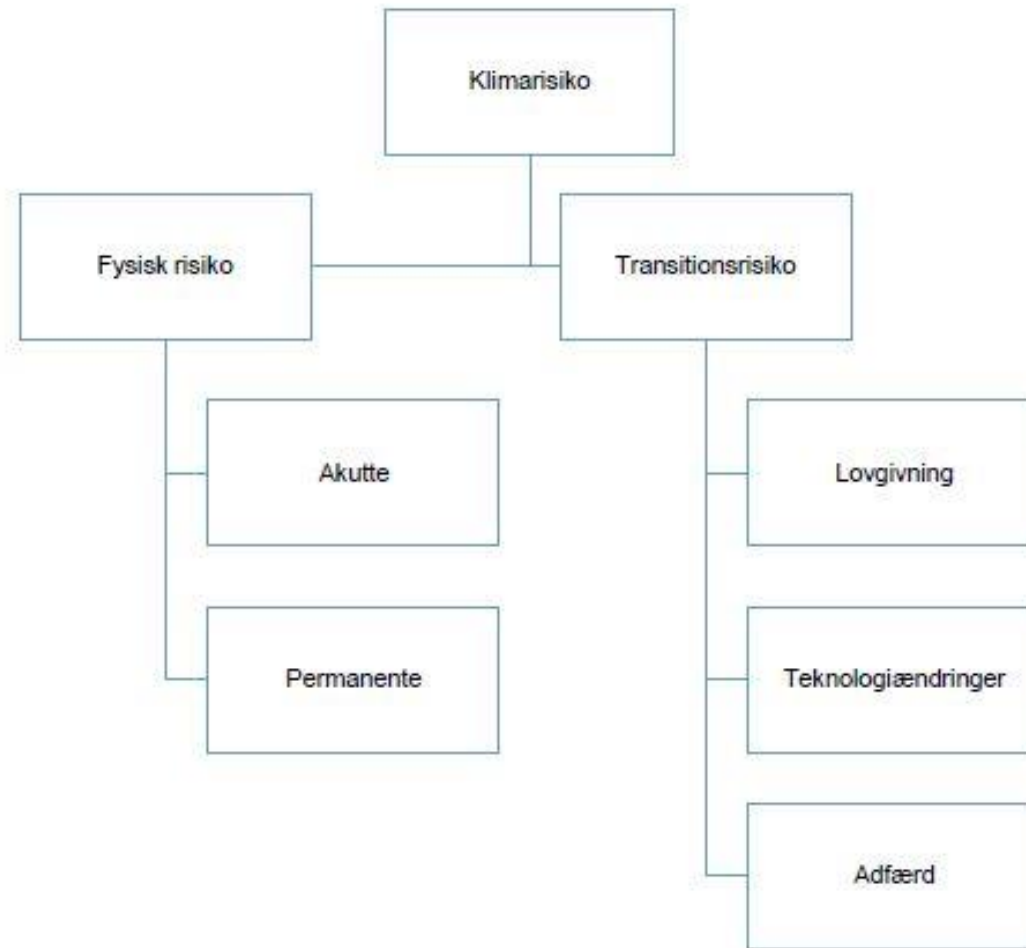
Figur 10.4. NGFS' klimascenarier⁴

Figur 10.5. Temperaturstigninger if. NFGS⁵

Figur 10.6. Fysisk risiko og transitionsrisiko

Figur 10.7. Styring af klimarisiko

Tabel 10.1.

Risikokategori	Eksempler
Markedsrisiko	»Stranded assets« Boligejendomme i områder med øget risiko for oversvømmelser
Kreditrisiko	Sikkerhedsstillelse i aktiver, der er eksponeret over for klimaforandringer
Likviditetsrisiko	Ved kriser (også klimarelaterede) risikerer likviditeten at blive en knap ressource
Operationel risiko	Tab som følge af stormvejr, orkaner og andre vejrligsbegivenheder
Omdømmerisiko	Investering i aktiver, der af kunder, medarbejdere eller andre interessenter betragtes som klima-uevenlige, kan føre til risiko for omdømmetab

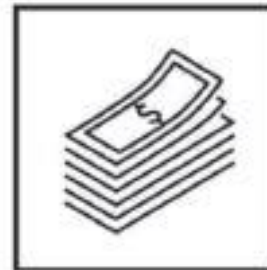
Figur 10.8. Scenarioanalyse på »Stranded Assets«

Parisaftalen stiller krav om temperaturstigninger på maksimalt to grader. Det betyder, at ...

... 90% af kul-, 60 % af gas- og 60 % af olie-reserverne må forblive i jorden ...

... og det betyder tabte værdier for mere end 1 bio. USD, hvilket går hårdest udover ...

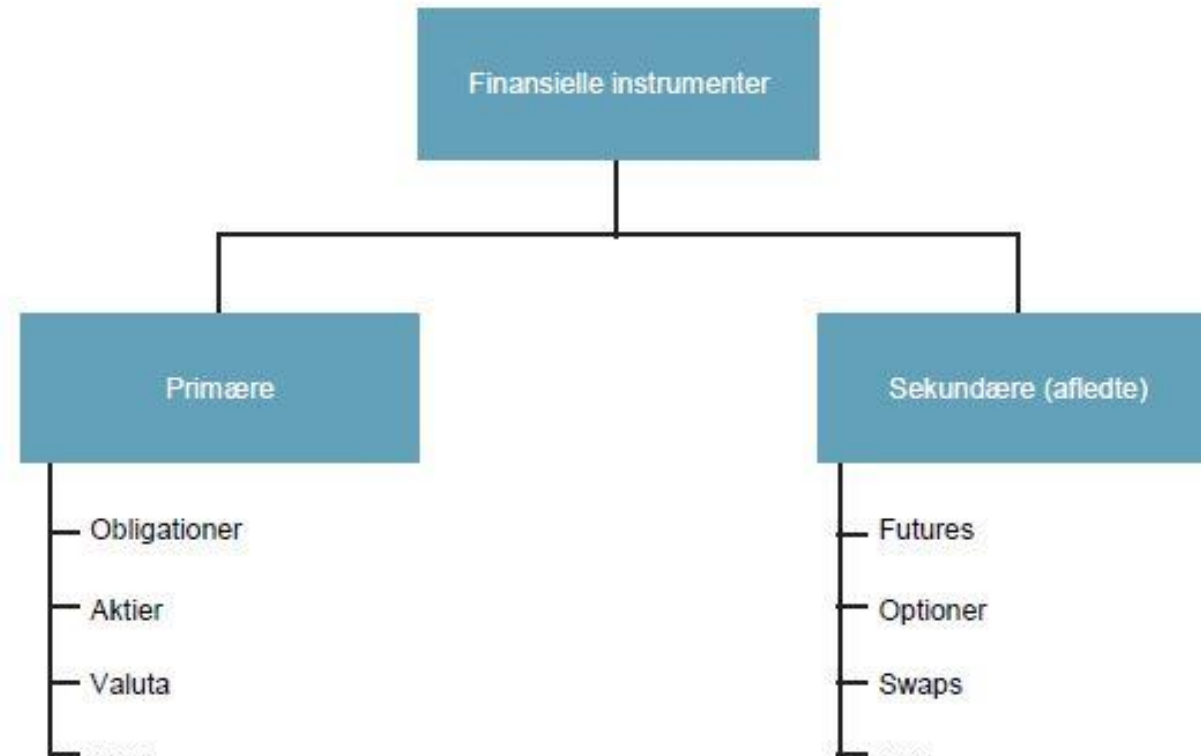

... energiselskaber, men også påvirker underleverandører ...

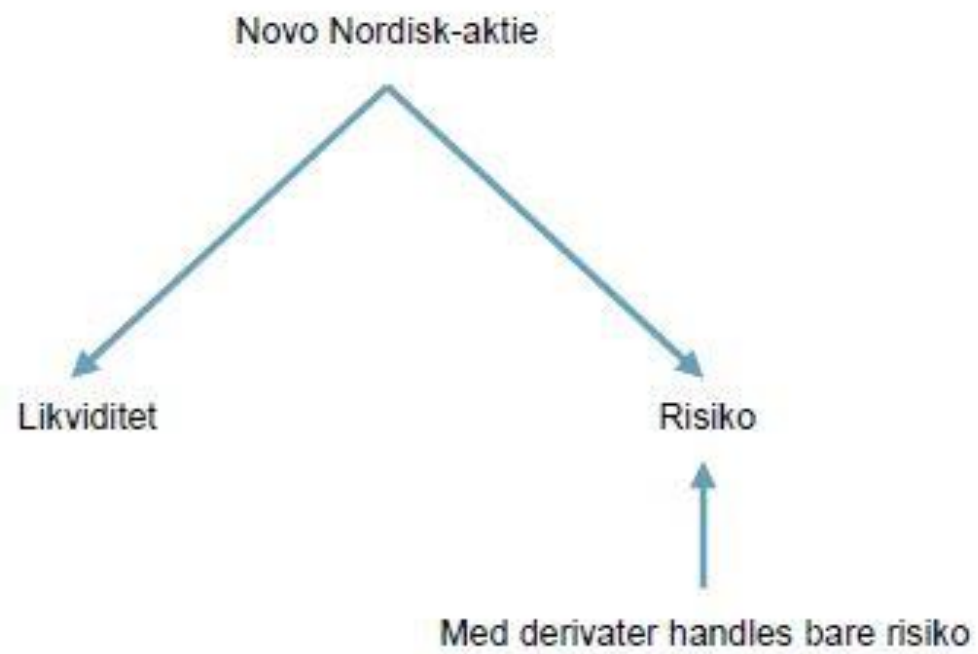
KAPITEL 11

Derivater

Figur 11.1. Primære og sekundære (afledte) instrumenter

Figur 11.2. Adskillelse af penge og risiko

Figur 11.3. Handel med OTC-derivater

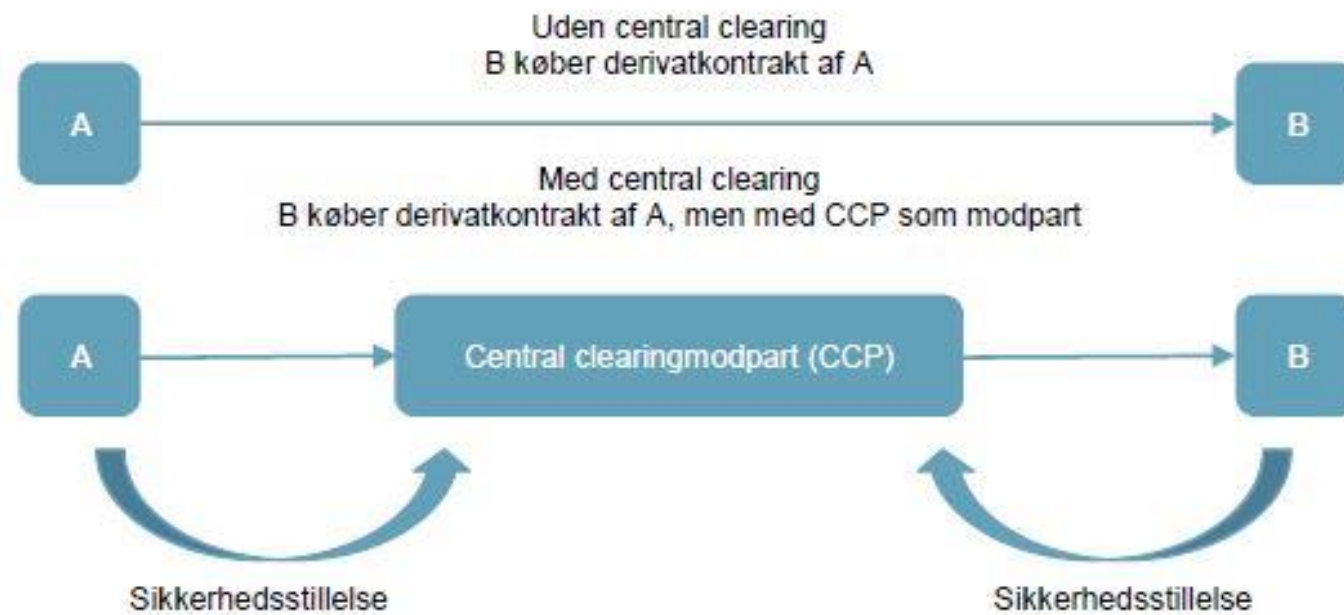
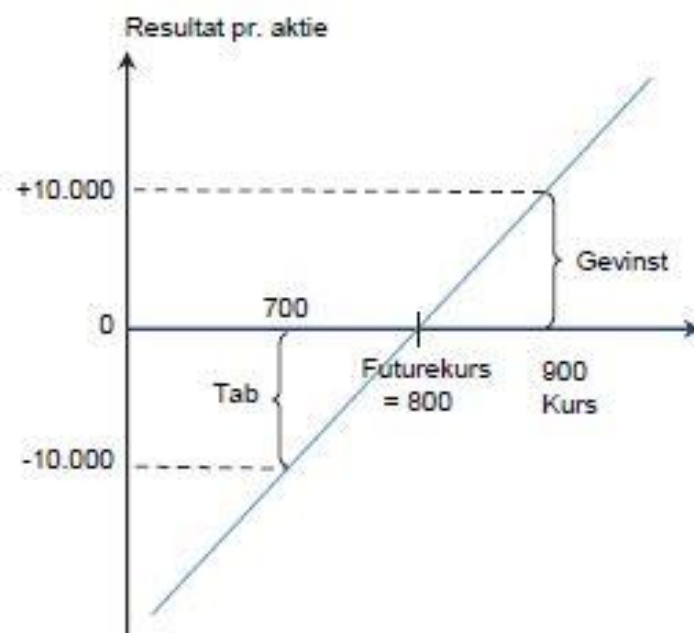

Table 11.1. Eksempel på danske derivater

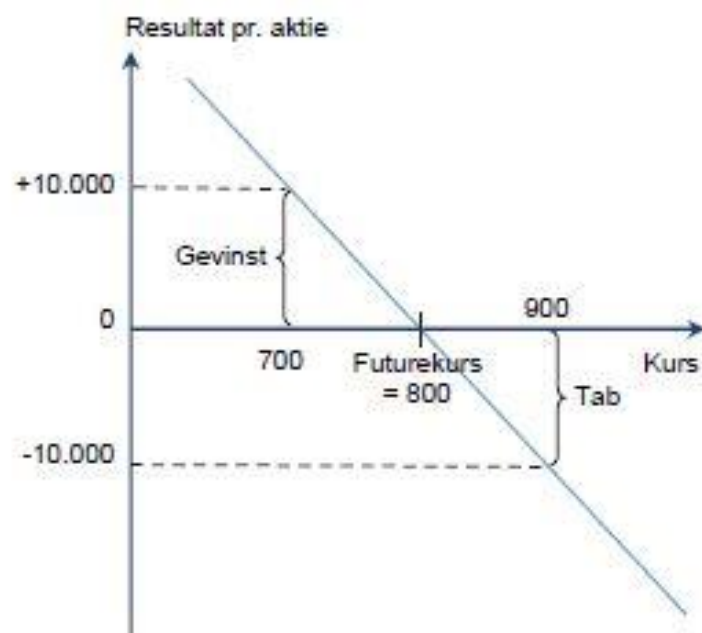
		Markedsplads	
		Børsnoterede	OTC
Risikoprofil	Lineær	Futures på enkeltaktier Futures på aktieindeks (OMXC25 capped)	FX-forwards Forward Rate Agreements (FRAs) Repo'er Swaps m.m.
	Ikke-lineær	Aktieoptioner på enkeltaktier Aktieoptioner på aktieindeks (OMXC25 capped)	Optioner på FRAs (IRGs) Valutaoptioner Caps, Floors, Collars Eksotiske optioner m.m.

Figur 11.4. Afkastprofil for en købt og en solgt futurekontrakt

*Købt futurekontrakt på Novo Nordisk
(retten og pligten til at købe 100 Novo Nordisk-aktier
til kurs 800)*

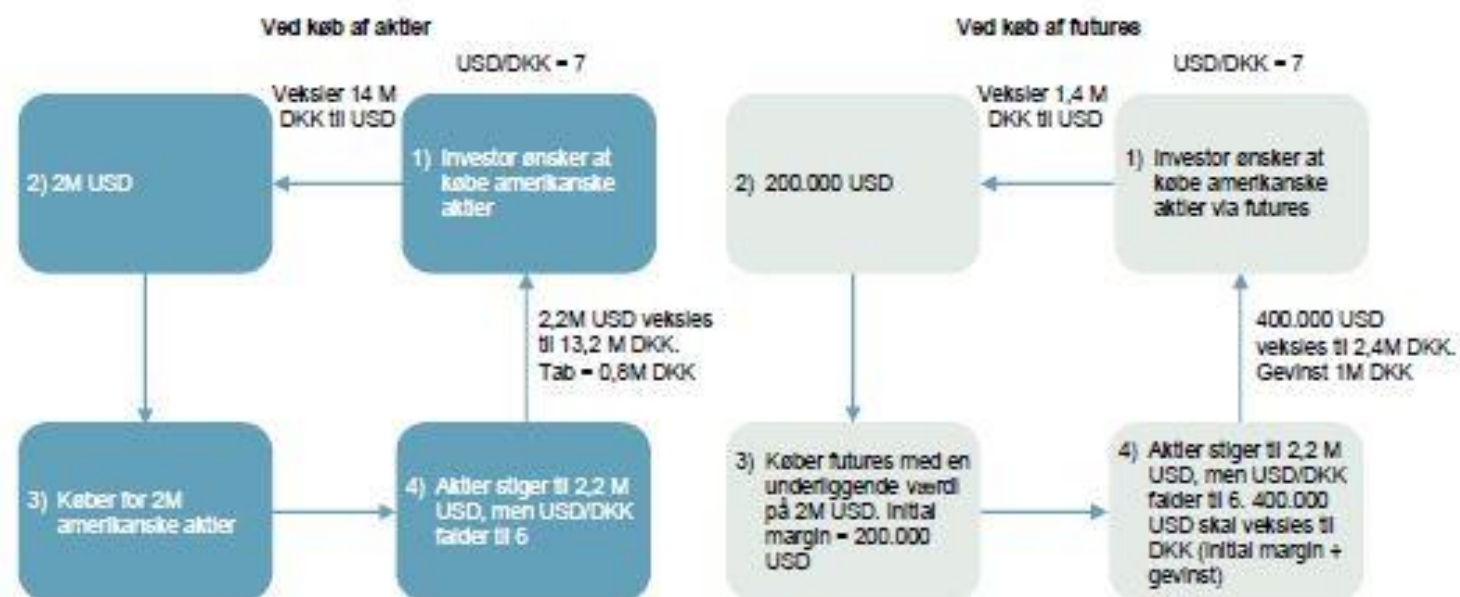
*Solgt futurekontrakt på Novo Nordisk
(retten og pligten til at sælge 100 Novo Nordisk-aktier
til kurs 800)*

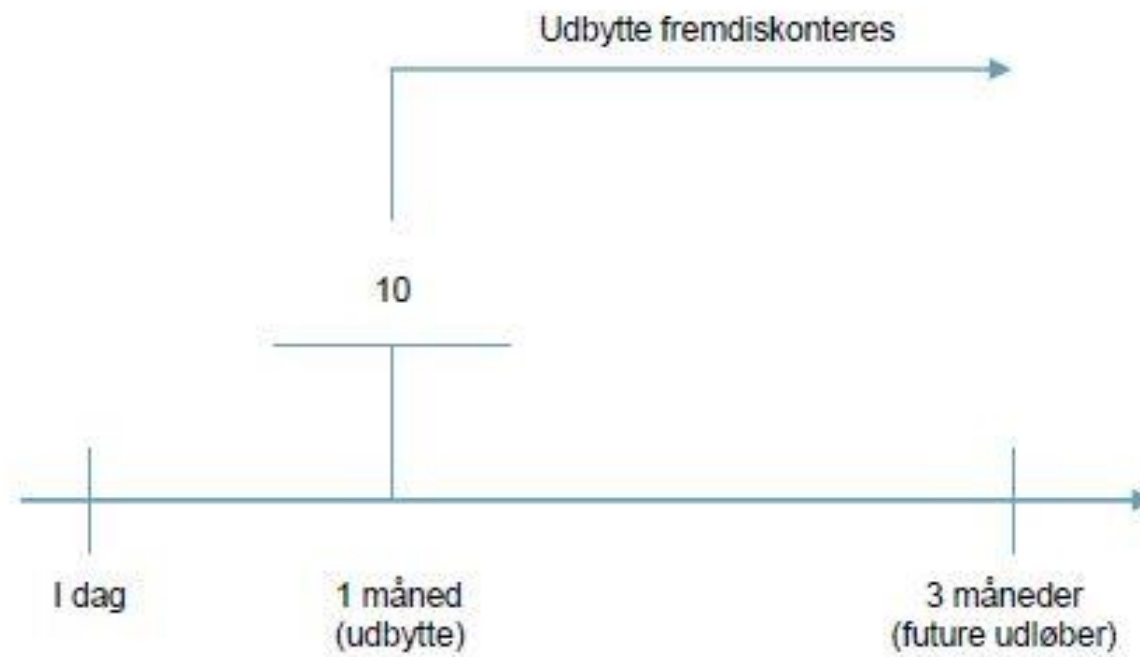
Tabel 11.2. Løbende afregning på en futurekontrakt

	Futurekurs	Gevinst
Indgåelse	800	
Dag 1	805	$(805 - 800) \cdot 100 = 500$ kr.
Dag 2	797	$(797 - 805) \cdot 100 = -800$ kr.

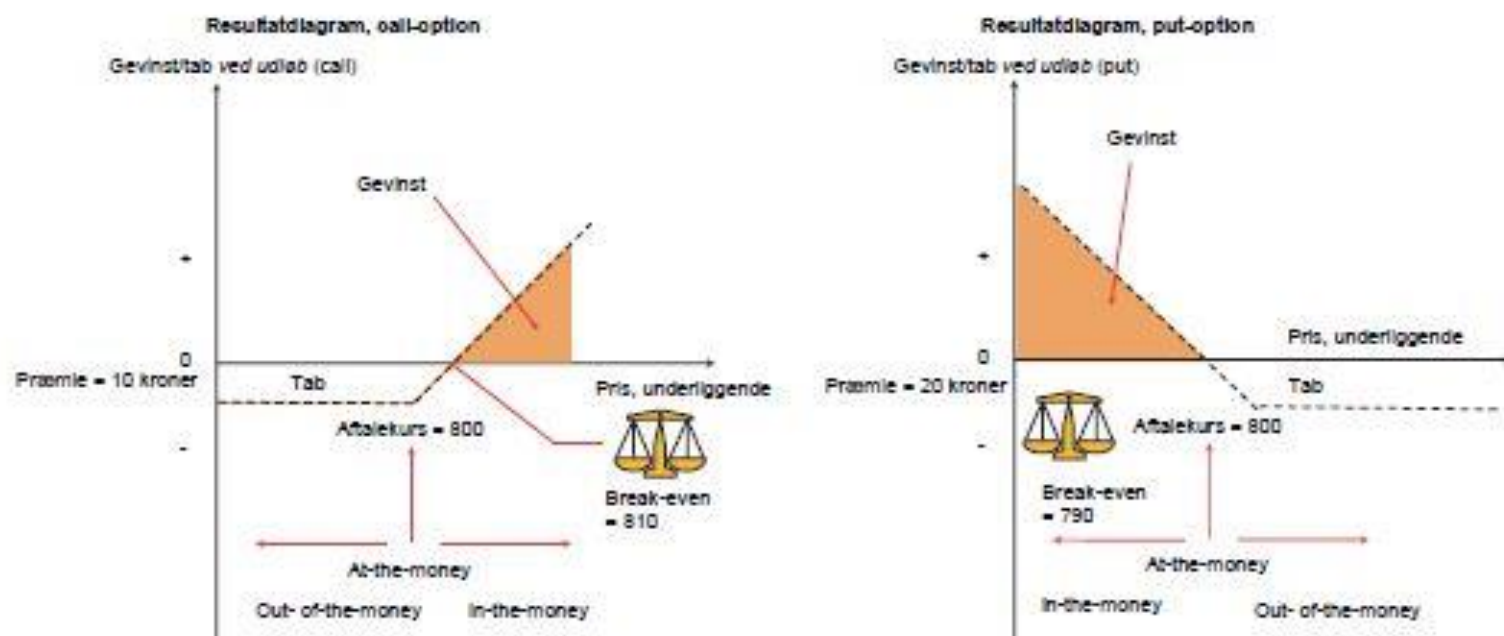
Figur 11.5. Separering af valuta- og aktierisiko

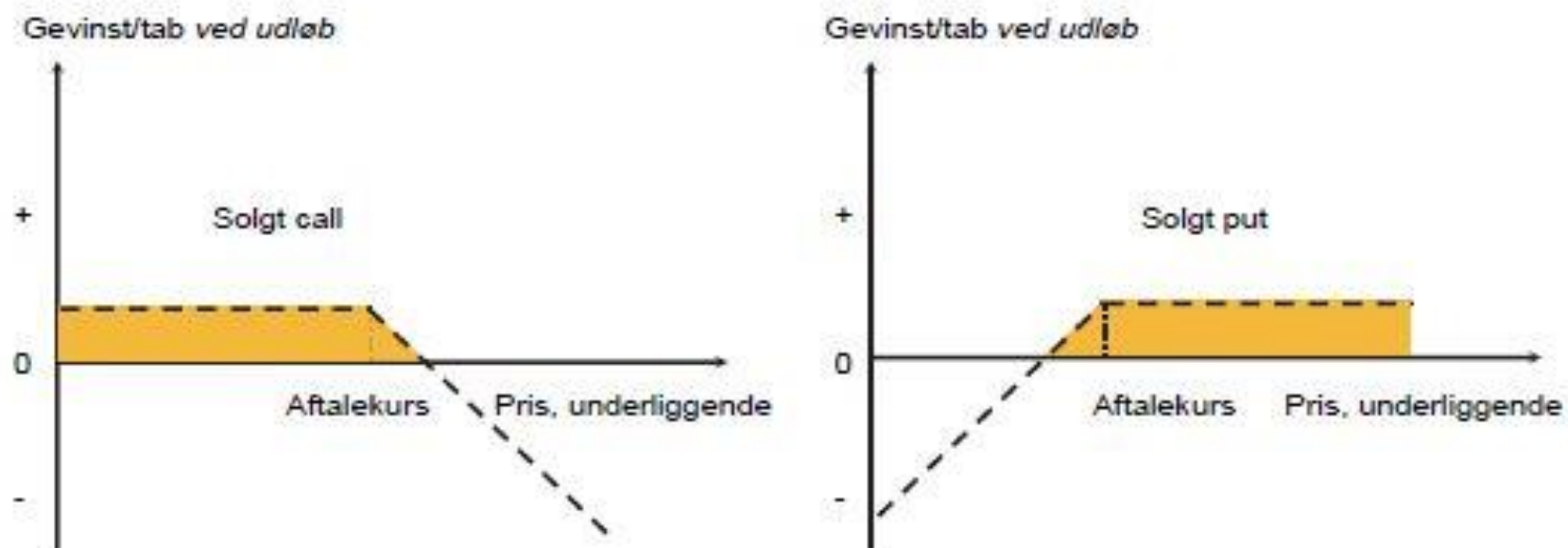
Figur 11.6. Prissætning af en future

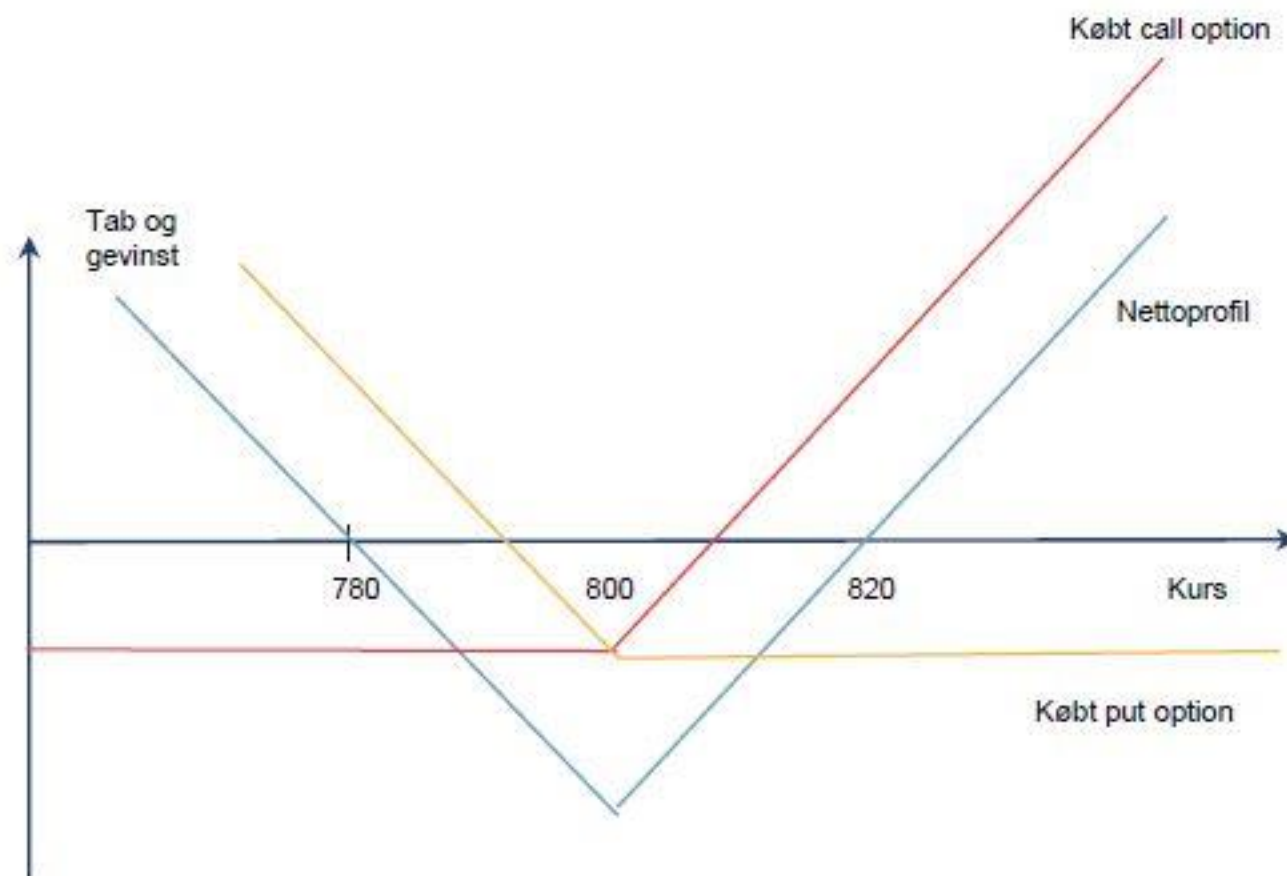
Figur 11.7. Tabs- og gevinstdiagram for en call- og en put-option

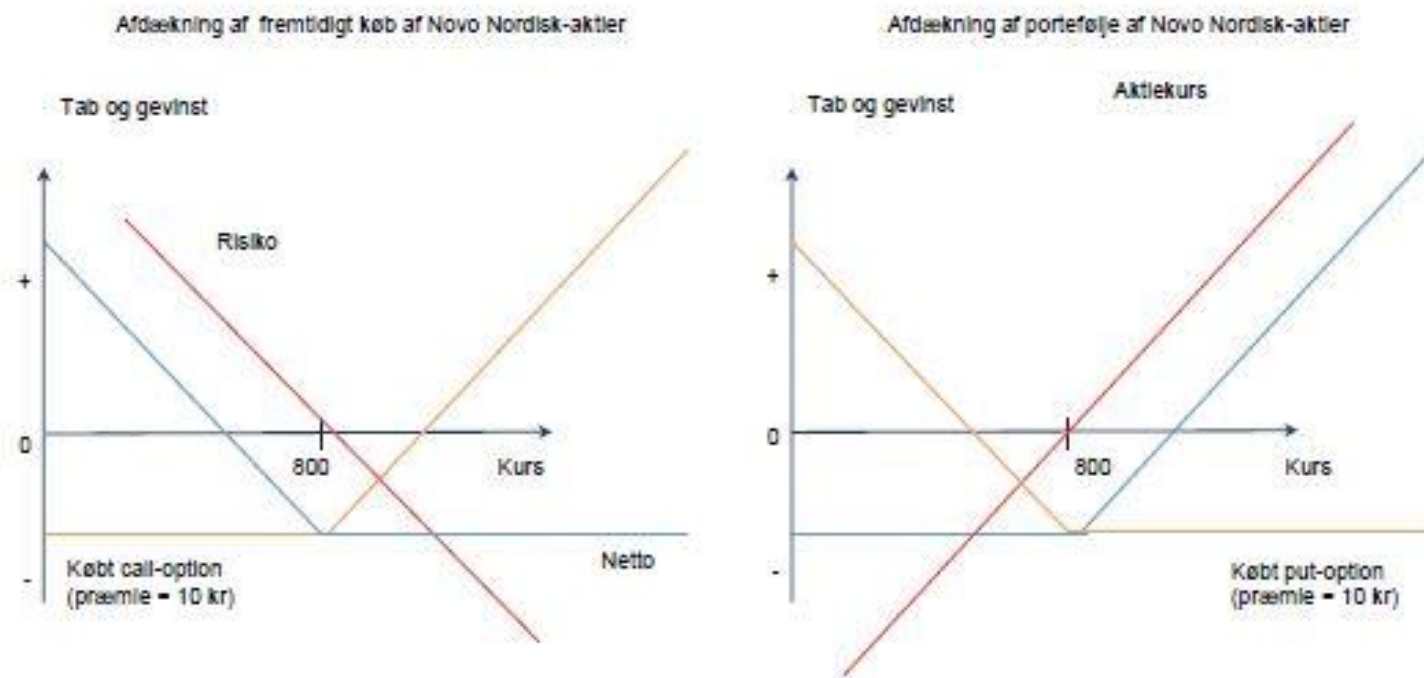
Figur 11.8. Tab- og gevinstdiagram for en solgt call- og en solgt put-option

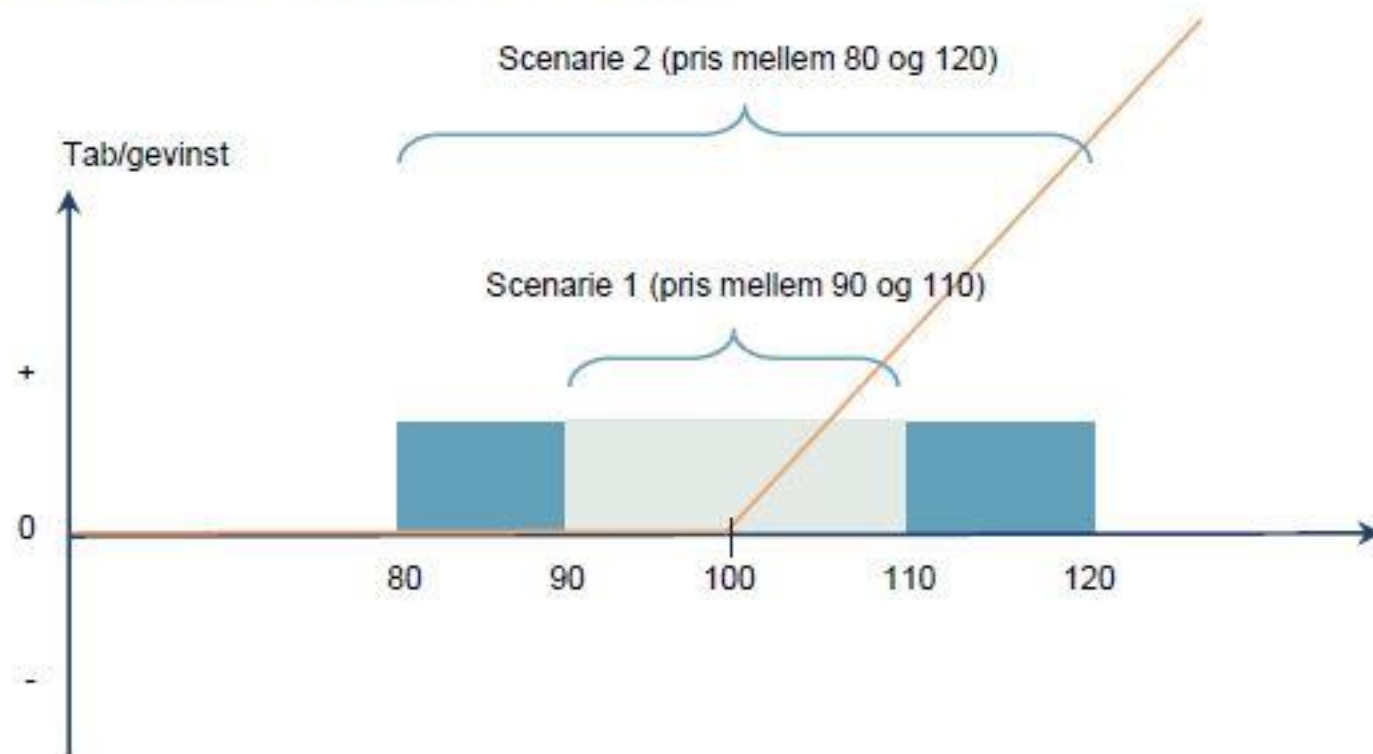
Figur 11.9. En købt straddle

Figur 11.10. Afdækning af fremtidigt aktiekøb og afdækning af aktieportefølje

Figur 11.11. Intuitiv prisfastsættelse af optioner

Figur 11.12. Afkast på den underliggende aktie

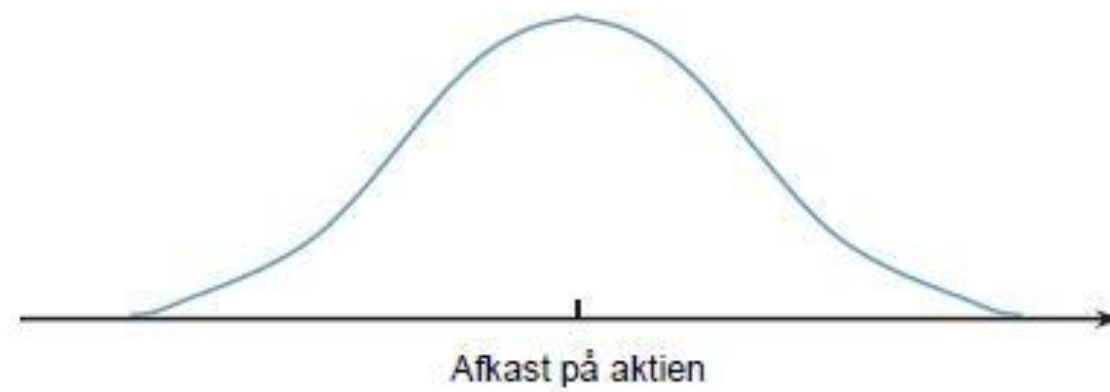
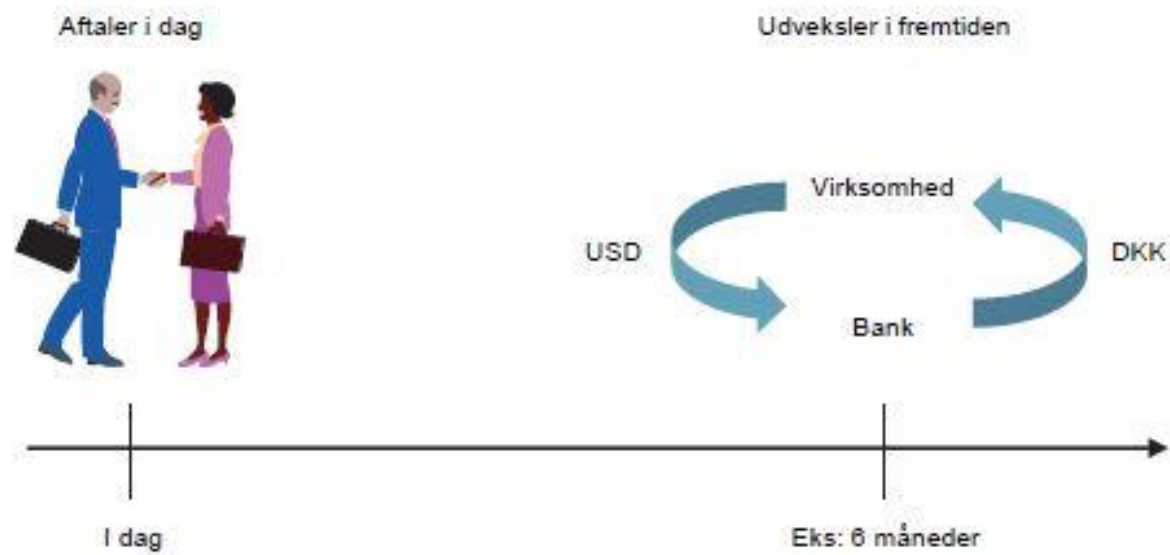

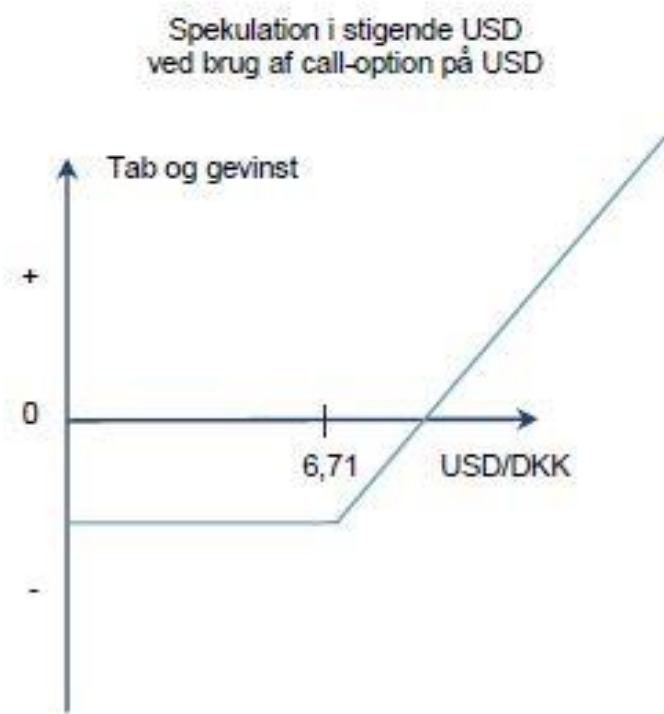
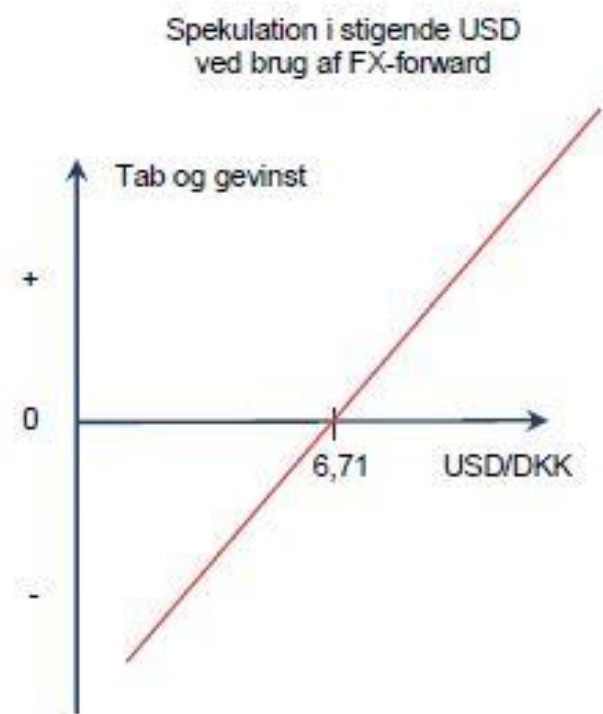
Table 11.3. De græske nøgletal og beregninger af nøgletal på baggrund af eksempel 11.2

Prisparameter	Nøgletal	Værdi	Forklaring
Aktiekurs	Delta	0,54	Angiver ændring i optionspræmie ved en stigning i aktiekursen på 1 kurspoint
Aktiekurs	Gamma	0,04	Angiver ændring i delta ved en stigning på 1 kurspoint i aktiekursen
Volatilitet	Vega (kappa)	0,2	Angiver ændring i optionspræmie ved en stigning i volatiliteten på 1 %-point
Tid til forfald	Theta	-0,02	Angiver faldet i optionspræmien, når vi bevæger os 1 dag tættere på forfald
Rente	Rho	0,13	Angiver ændringen i optionspræmien som følge af en stigning i renten på 1 %-point

Figur 11.13. FX-forward-kontrakt

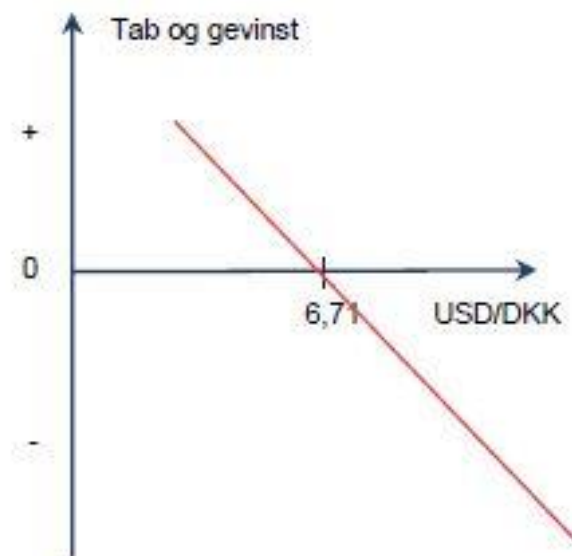

Figur 11.14. Spekulation i stigende USD

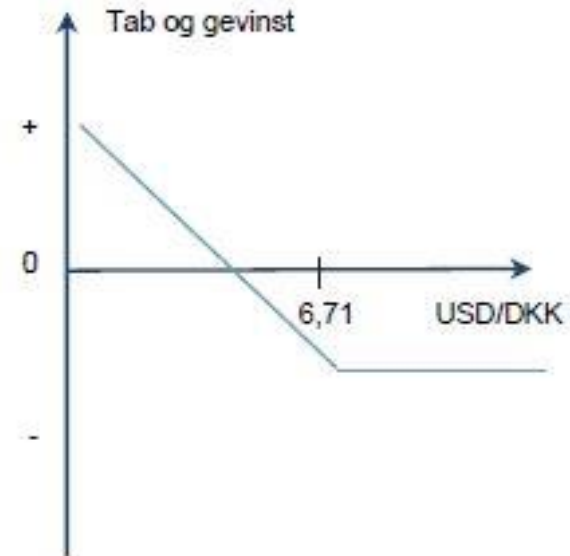

Figur 11.15. Spekulation i faldende USD

Spekulation i stigende USD
ved brug af FX-forward

Spekulation i stigende USD
ved brug af call-option på USD

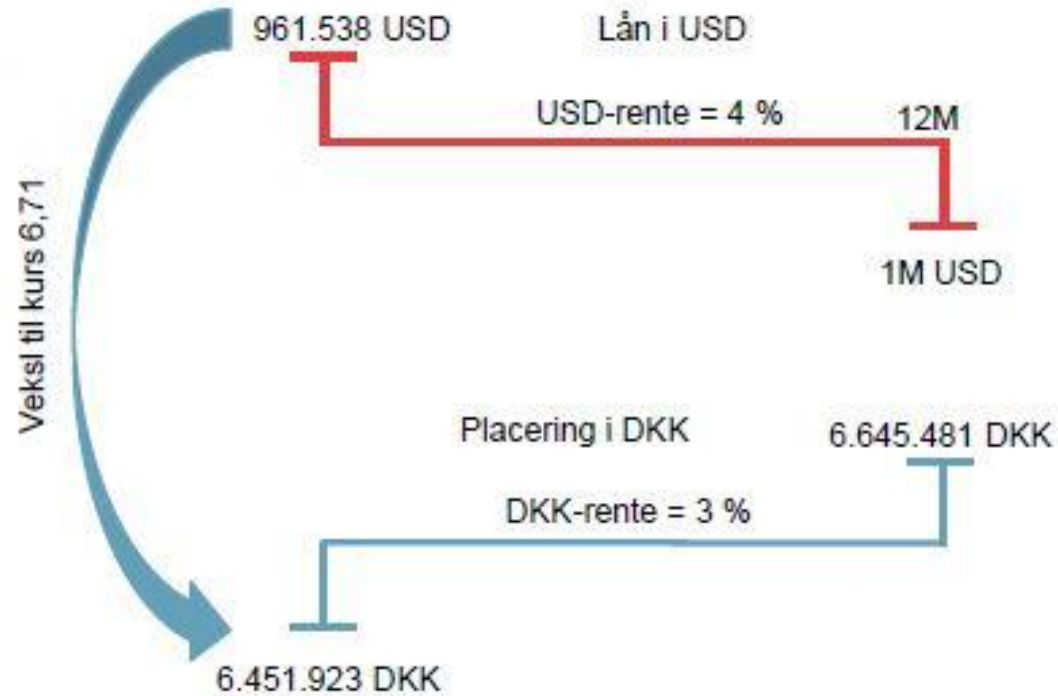

Figur 11.16. Syntetisk FX-forward-kontrakt

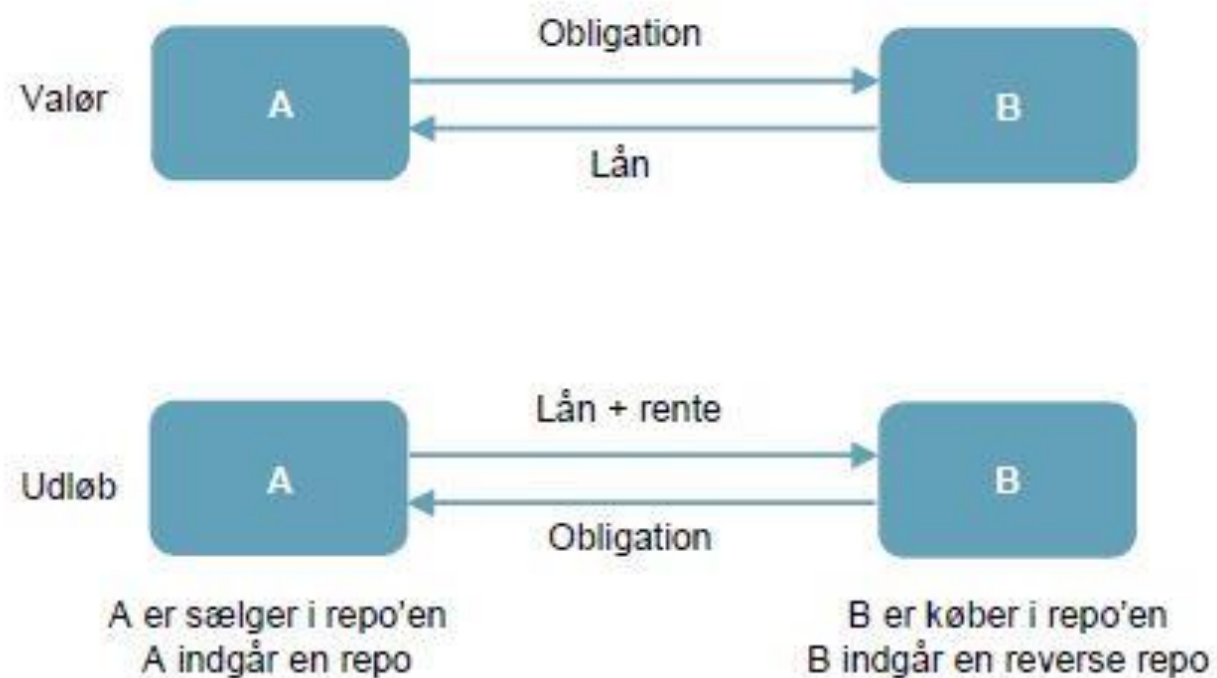
Step 1: Lån penge i USD, så der skal tilbagebetales 1M USD

Step 2: Veksl dem til DKK til dagens spotkurs

Step 3: Placér dem på det danske penge-marked

Figur 11.17. En repo-forretning

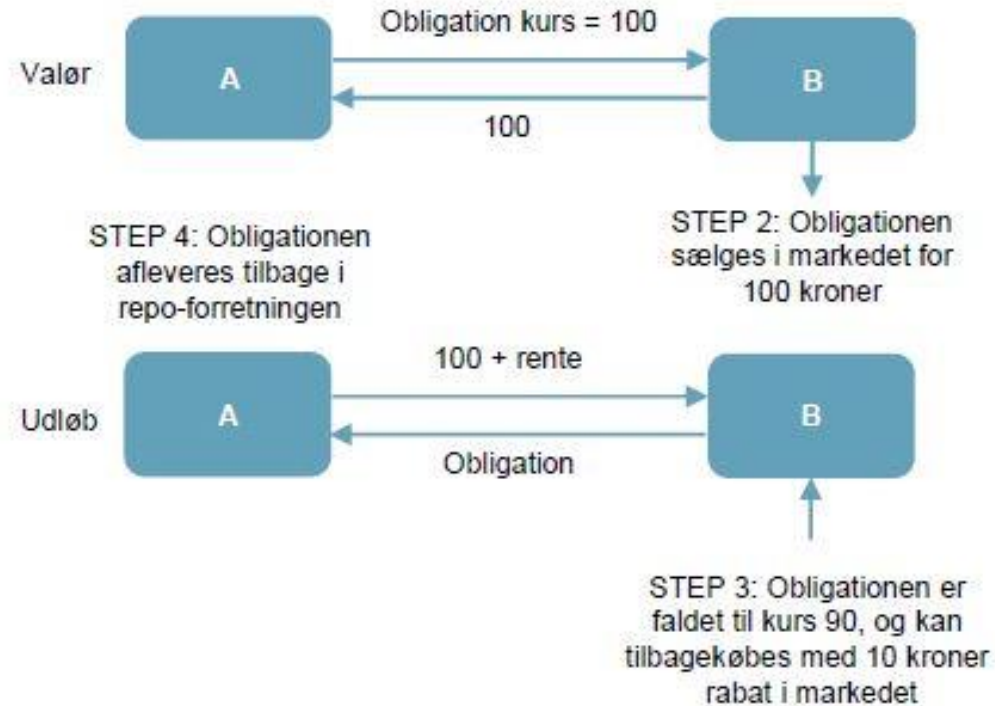
Tabel 11.4. Nationalbankens haircuts

Restløbetid	Kat. 1	Kat. 2	Kat. 3	Kat. 4
0-1 år	0,5 pct.	1,0 pct.	1,5 pct.	4,0 pct.
1-3 år	1,0 pct.	1,5 pct.	2,0 pct.	6,0 pct.
3-5 år	1,5 pct.	2,5 pct.	3,5 pct.	8,0 pct.
5-7 år	2,0 pct.	3,5 pct.	4,5 pct.	10,0 pct.
7-10 år	3,0 pct.	4,5 pct.	6,0 pct.	12,0 pct.
> 10 år	5,0 pct.	8,0 pct.	9,0 pct.	14,0 pct.

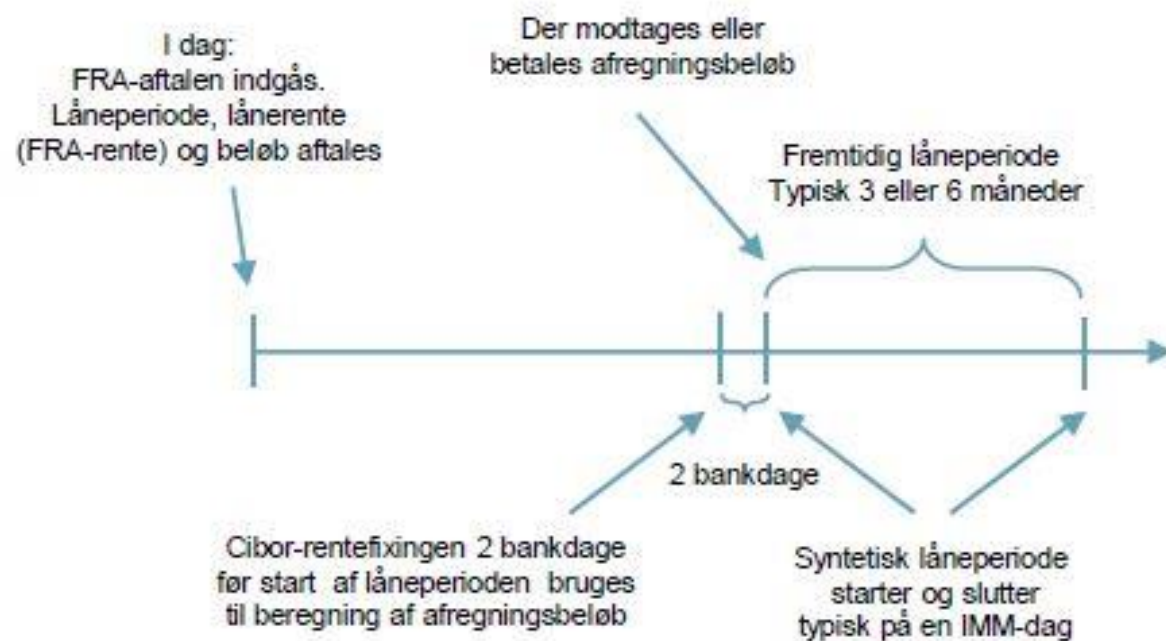
Kilde: Danmarks Nationalbank. Belånbare papirer pr. 26/12, 2023.

Figur 11.18. En syntetisk solgt future kan skabes med en reverse repo

STEP 1: B ønsker at spekulere i faldende obligationskurser og indgår derfor en reverse repo-forretning (\approx solgt future-kontrakt). Det antages, at haircut er 0.

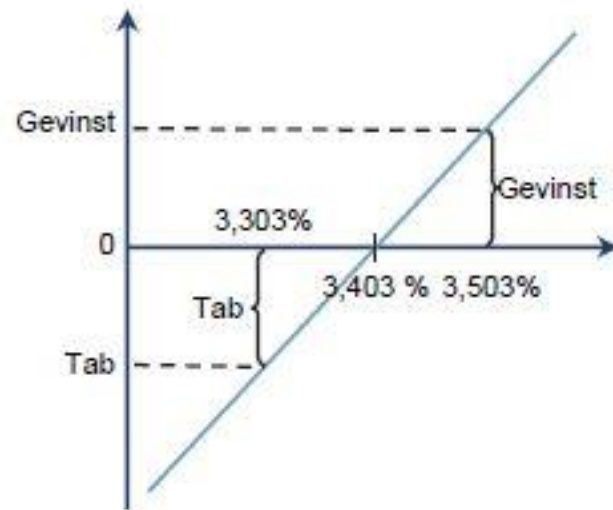

Figur 11.19. Fremtidig renteaftale (FRA-kontrakt)

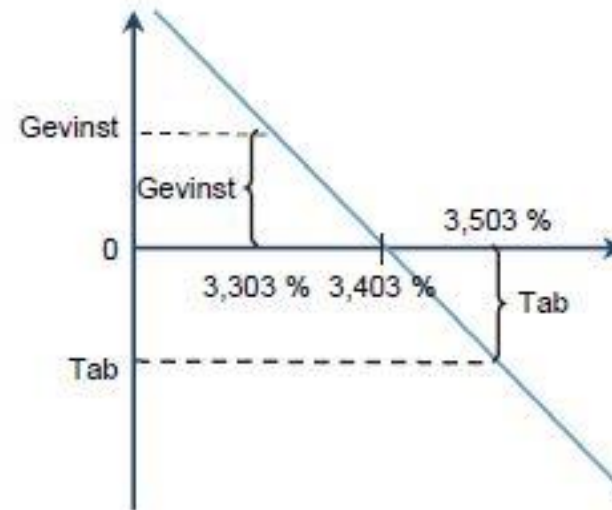

Figur 11.20. Afkastprofil for en FRA-kontrakt

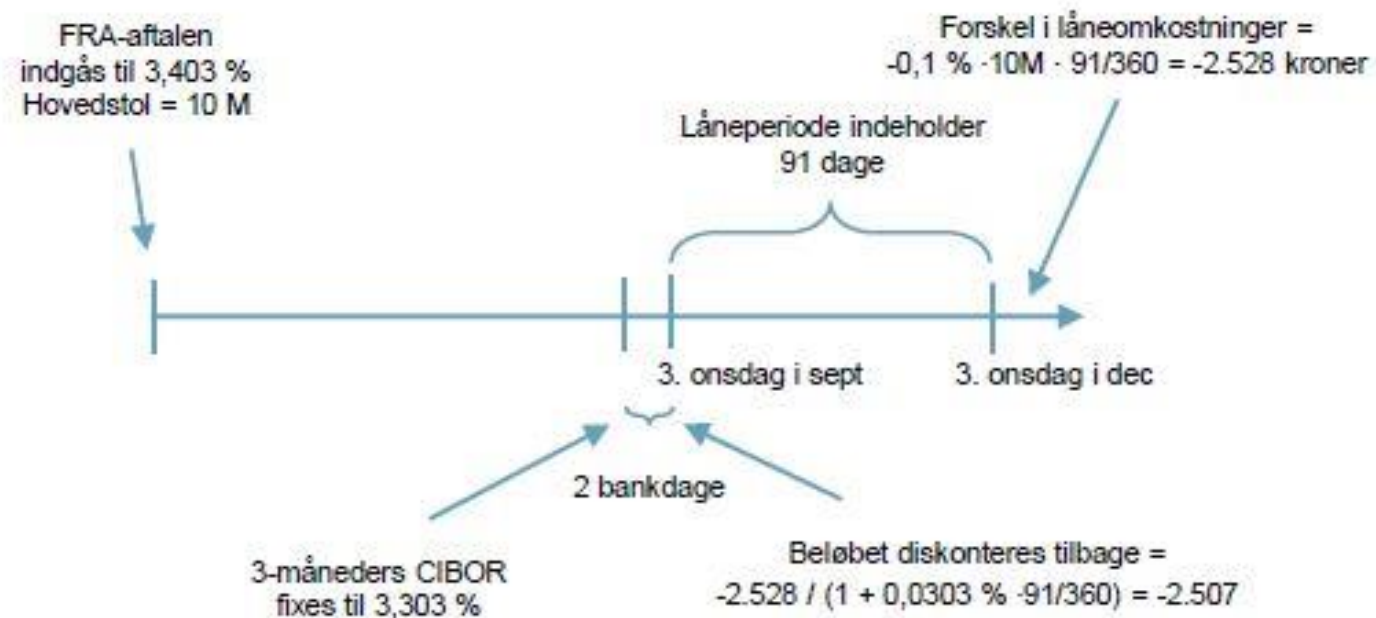
Købt FRA-kontrakt er retten og pligten til at optage et fremtidigt syntetisk lån til en fastsat rente (et væddemål med markedet om, at renten stiger)

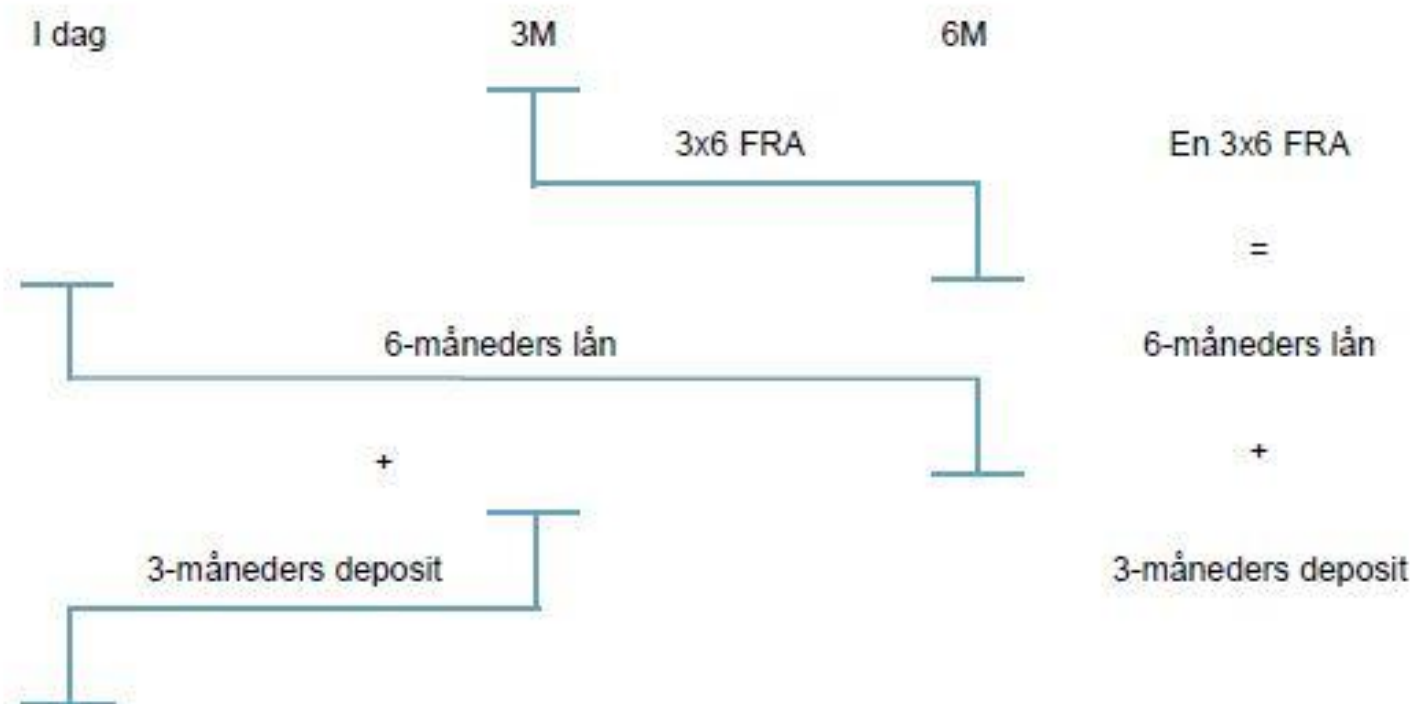
En solgt FRA-kontrakt er retten og pligten til at foretage en syntetisk placering til en fastsat rente (et væddemål med markedet om, at renten falder)

Figur 11.21. Afregningsbeløb for en FRA-aftale

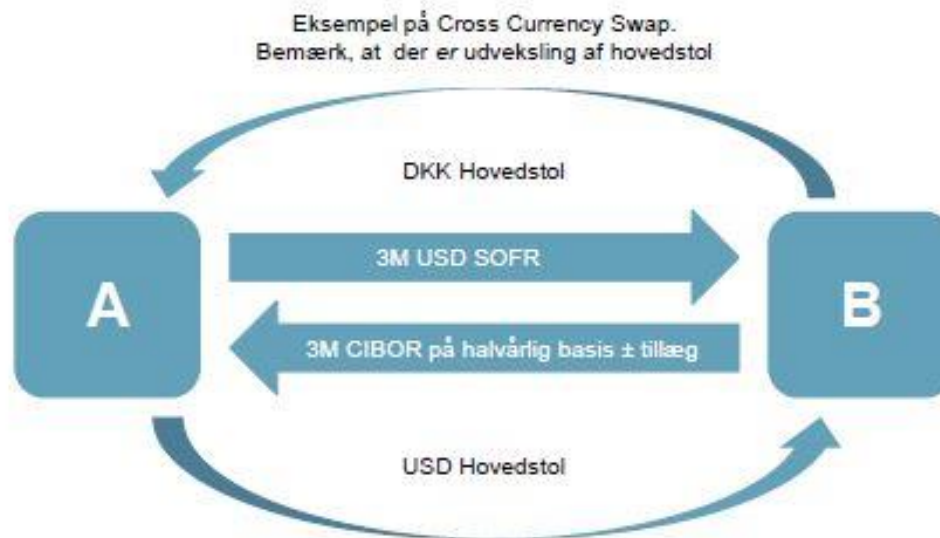
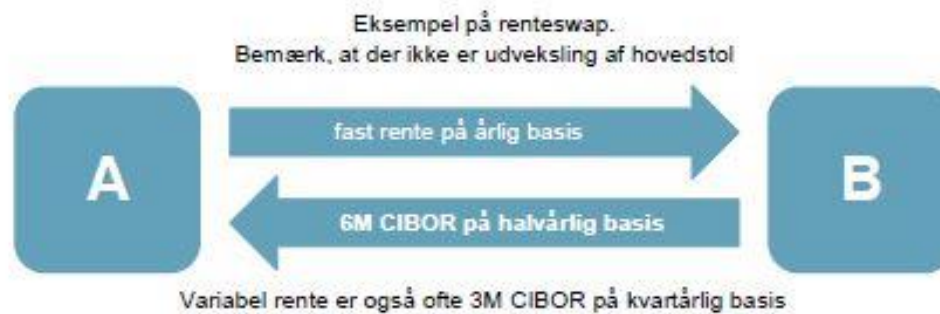
Figur 11.22. Skabelse af en syntetisk 3x6 FRA

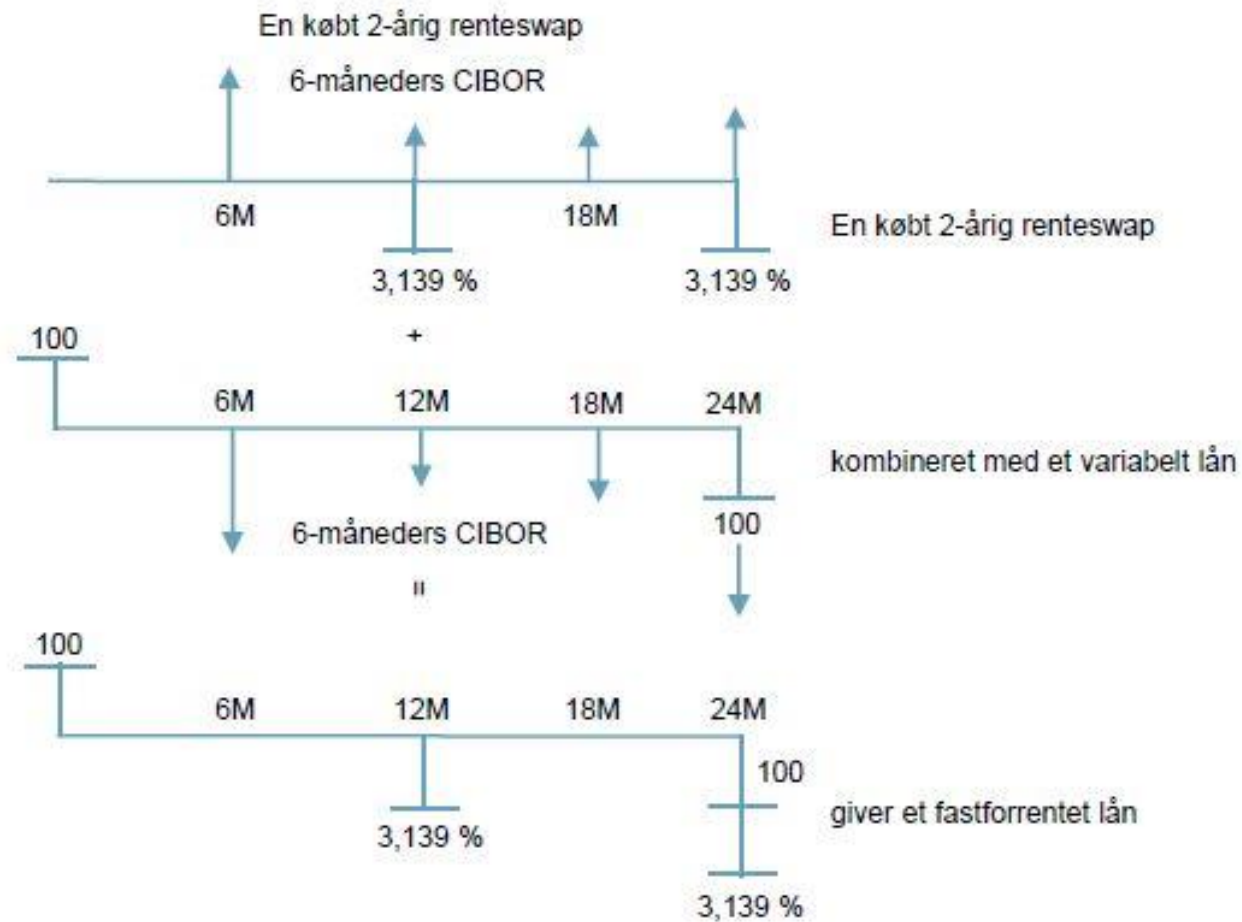
Tabel 11.5. Anvendelse af FRA-kontrakter

	Købt FRA	Solgt FRA
Spekulation	Stigende renter Stejlere rentekurve	Faldende renter Fladere rentekurve
Afdækning	Stigende renter (afdækning af fremtidig lån)	Faldende renter (afdækning af fremtidig placering)

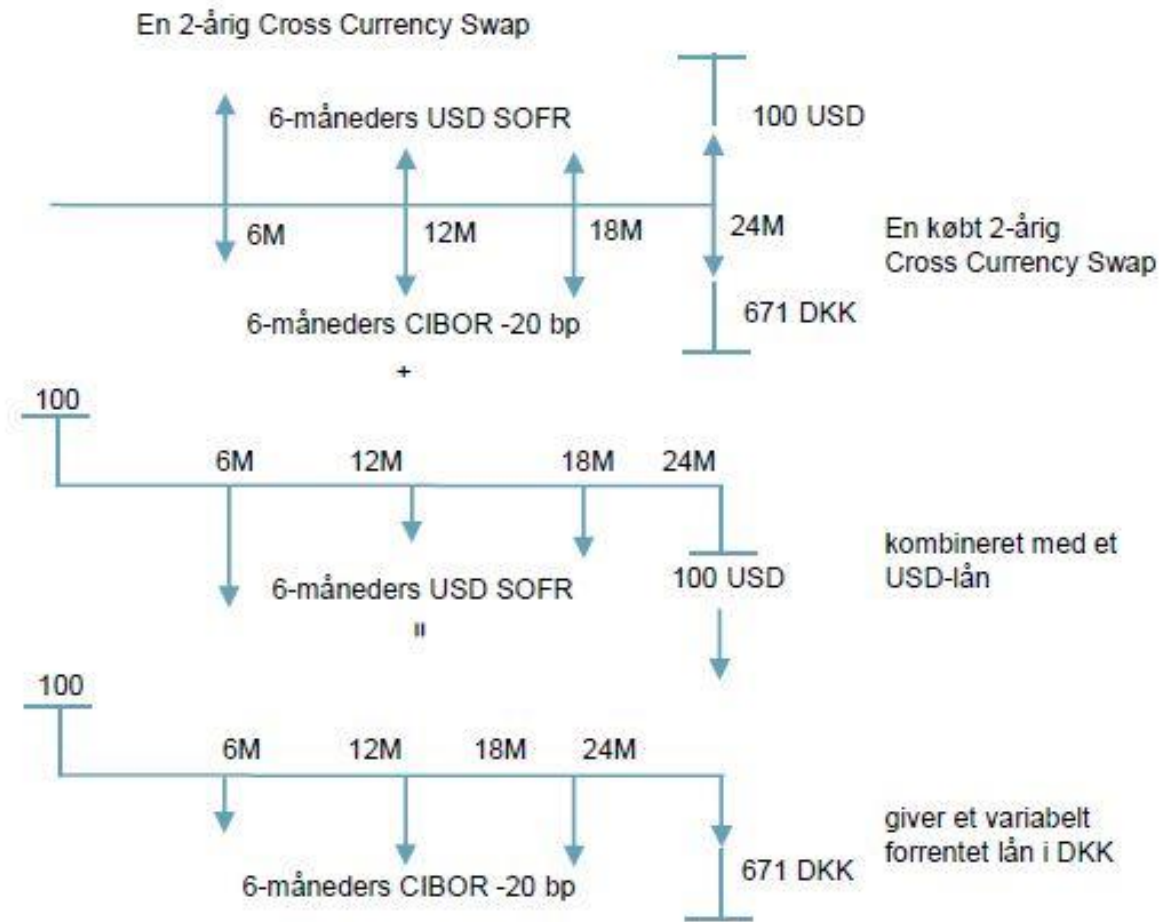
Figur 11.23. Renteswap (IRS) og Cross Currency Swap (CCS)¹⁷

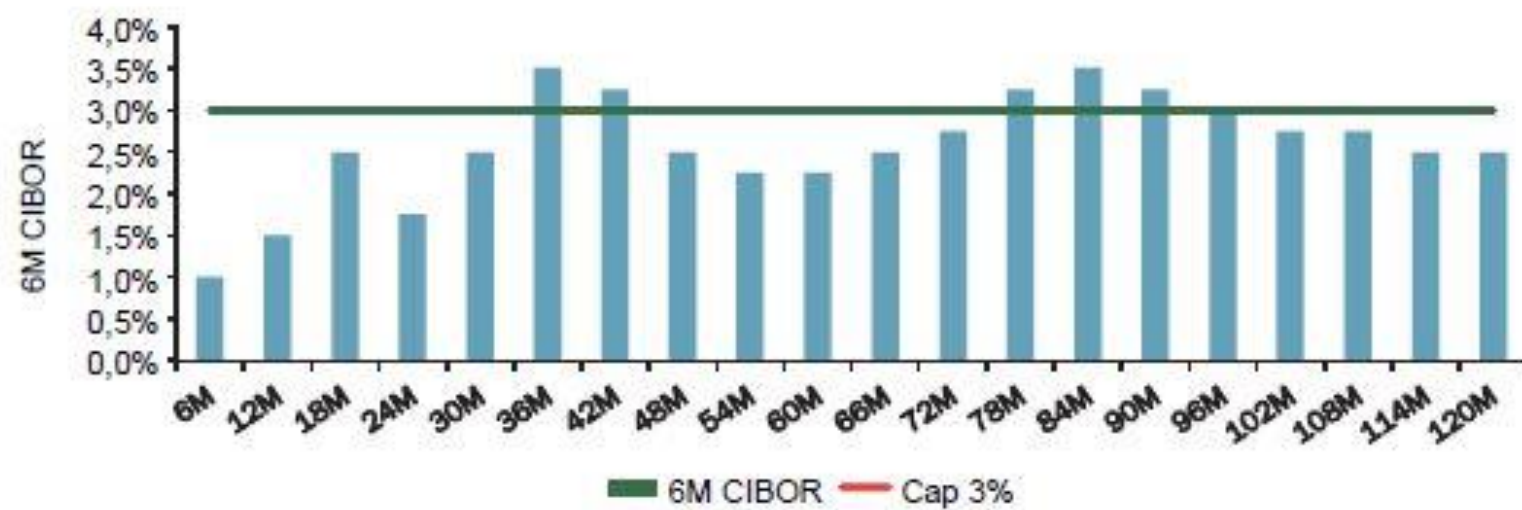
Figur 11.24. Afdækning af variabelt forrentet lån med en swapkontrakt

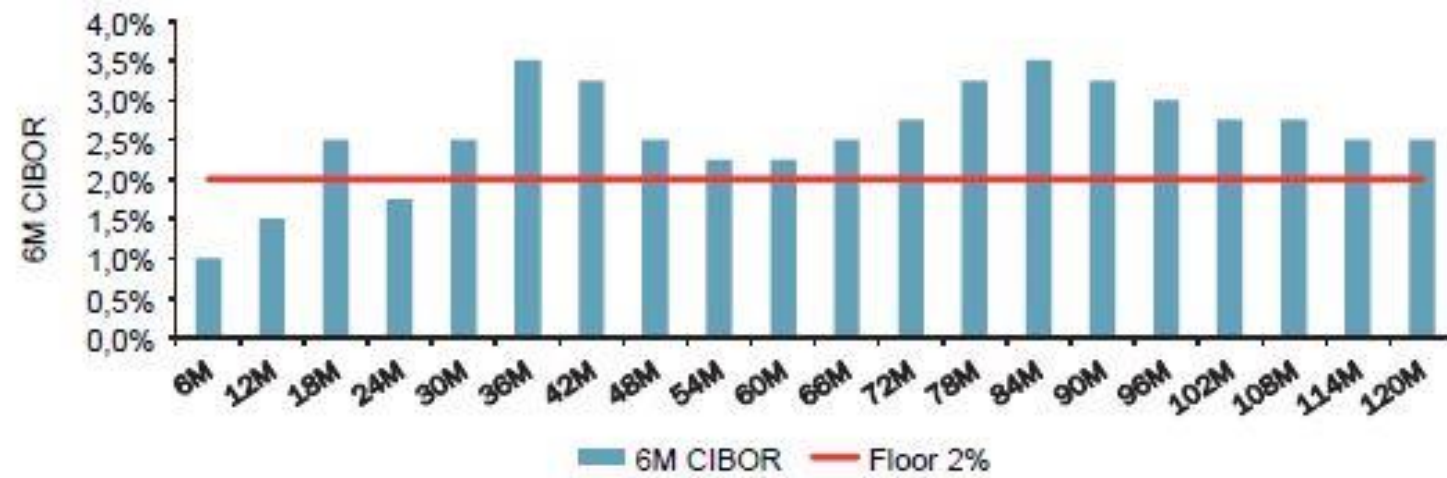
Figur 11.25. Ændring af USD-lån til DKK-lån

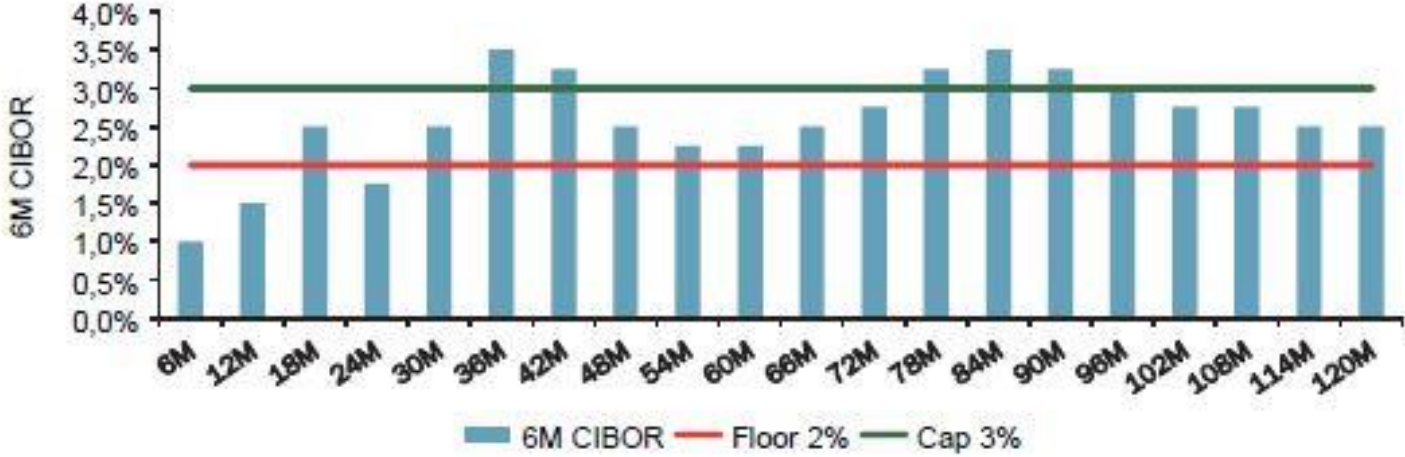
Figur 11.26. Cap

Figur 11.27. Floor

Figur 11.28. Collar

KAPITEL 12

Styring af modpartsrisiko

Figur 12.1. Eksempel på renteswap

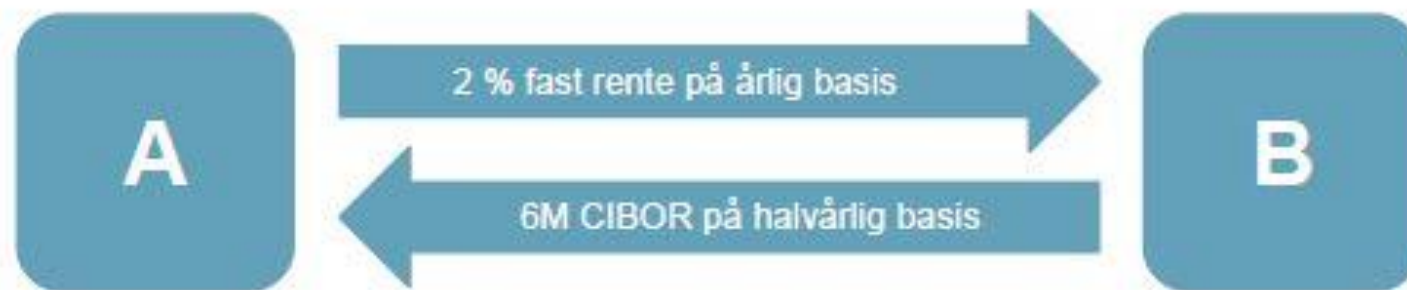
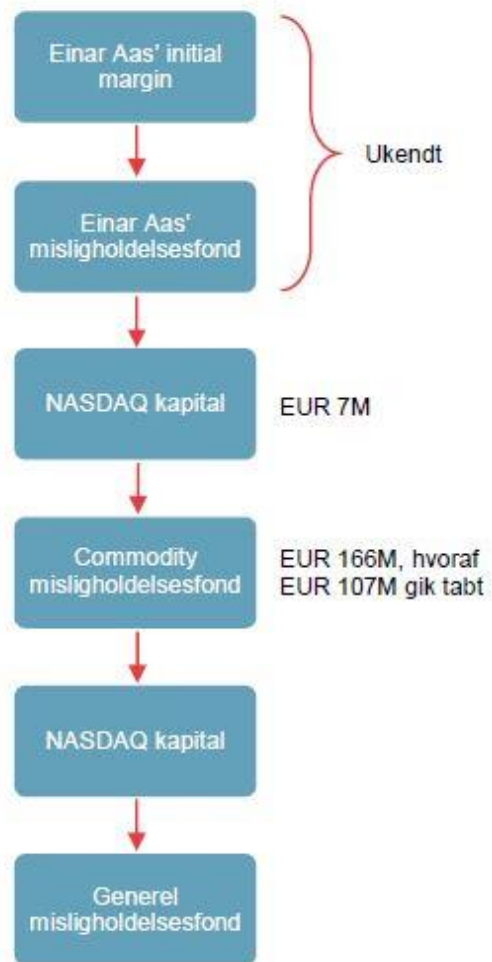

Table 12.1. Grænseværdier for ikke-finansielle modparter*

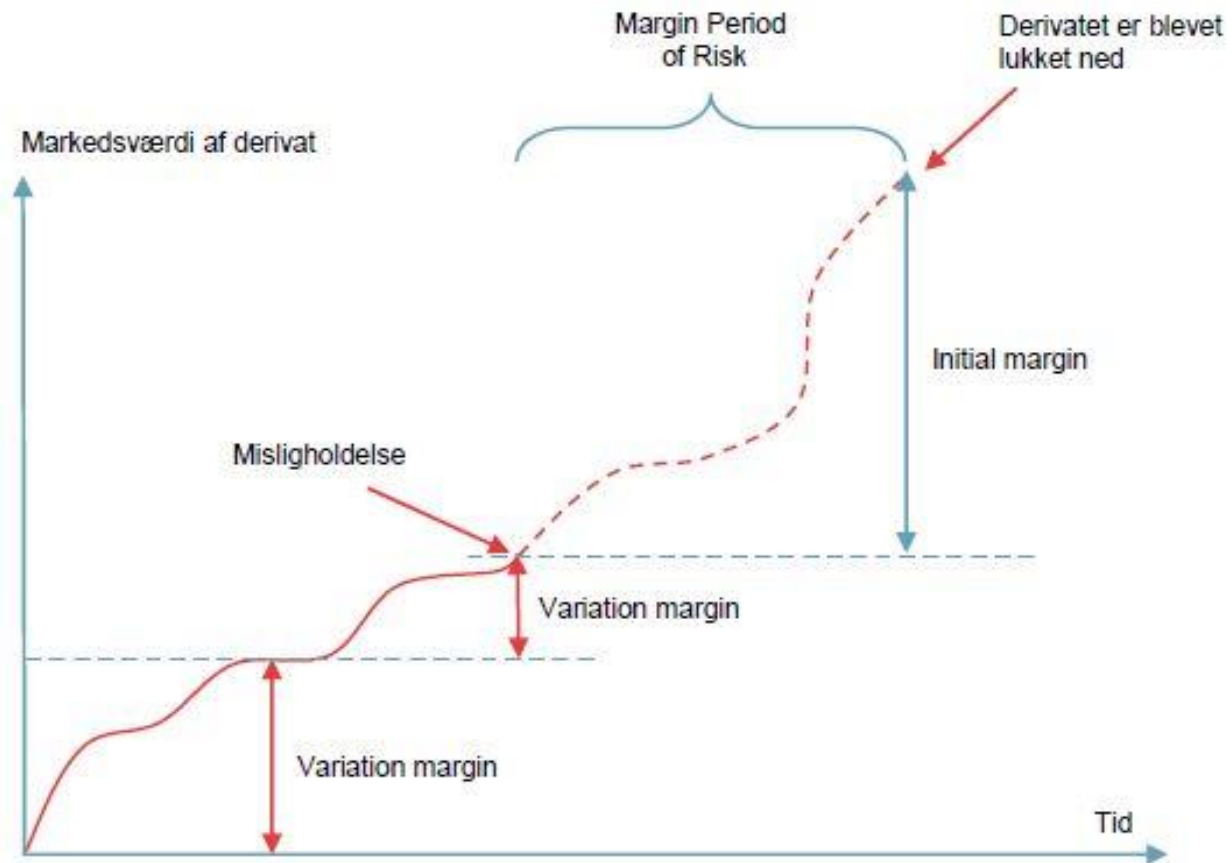
Aftaletype	Nominal bruttoværdi for OTC-kontrakt
OTC-kreditderivataftaler	EUR 1 mia.
OTC-aktiederivataftaler	EUR 1 mia.
OTC-rentederivataftaler	EUR 3 mia.
OTC-valutaderivataftaler	EUR 3 mia.
OTC-råvarederivataftaler og andre OTC-derivataftaler, der ikke falder ind under de andre	EUR 3 mia.

ESMA: »Clearing Thresholds«

Figur 12.2. NASDAQs Default Waterfall

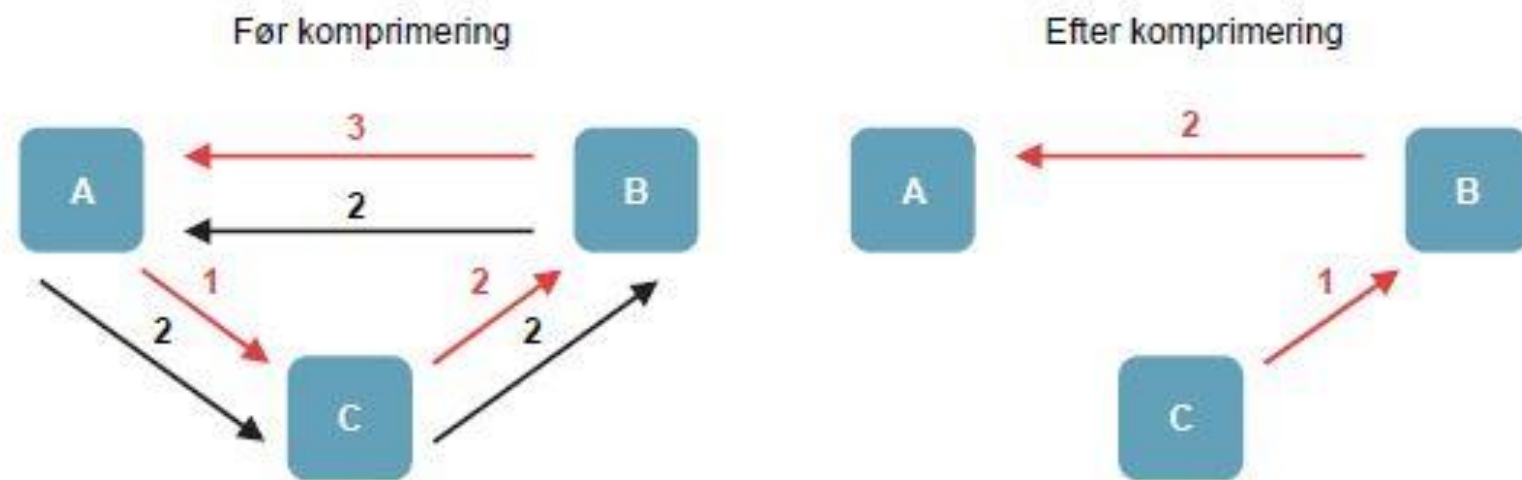
Figur 12.3. Marginbetalinger

Tabel 12.2. Credit Support Annex (CSA)

Eksempler på punkter i CSA-aftale	Forklaring
Margin threshold amount	Maksimal markedsværdi på derivatet, før sikkerheden (collateral) bliver udløst (called). Kan afhænge af kreditrating.
Minimum transfer amount	Hvis beløbet er under MTA, skal der ikke overføres collateral – for at undgå for små/ligegyldige betalinger.
Margin frequency/period	Hvor ofte bliver positionernes værdi beregnet (marked-to-market). Foregår typisk på daglig basis.
Cure period	Tiden fra sidste margin call, indtil en tvungen close-out er tilladt (normalt 3 dage).
Initial margin	En sikkerhed, der stilles inden indgåelsen for at sikre perioden fra misligholdelse til afhændelse af derivatet. Se også figur 12.3.
Permitted securities	De værdipapirer, der kan anvendes som sikkerhedsstillelse. Hvilken type og hvor god rating skal de have.
Haircut	Sikkerheden vil ofte være underlagt en »haircut«, afhængig af hvor stor volatilitet der er på sikkerheden. Stiller man eksempelvis en obligation med en markedsværdi på 100 mio. kr. til sikkerhed, og er der aftalt en »haircut« på 5 %, tæller sikkerheden kun for 95 mio. kr. Man ønsker at sikre sig mod, at værdien af obligationen falder, og man dermed ikke har tilstrækkelig sikkerhed.

Figur 12.4. Handelskomprimering

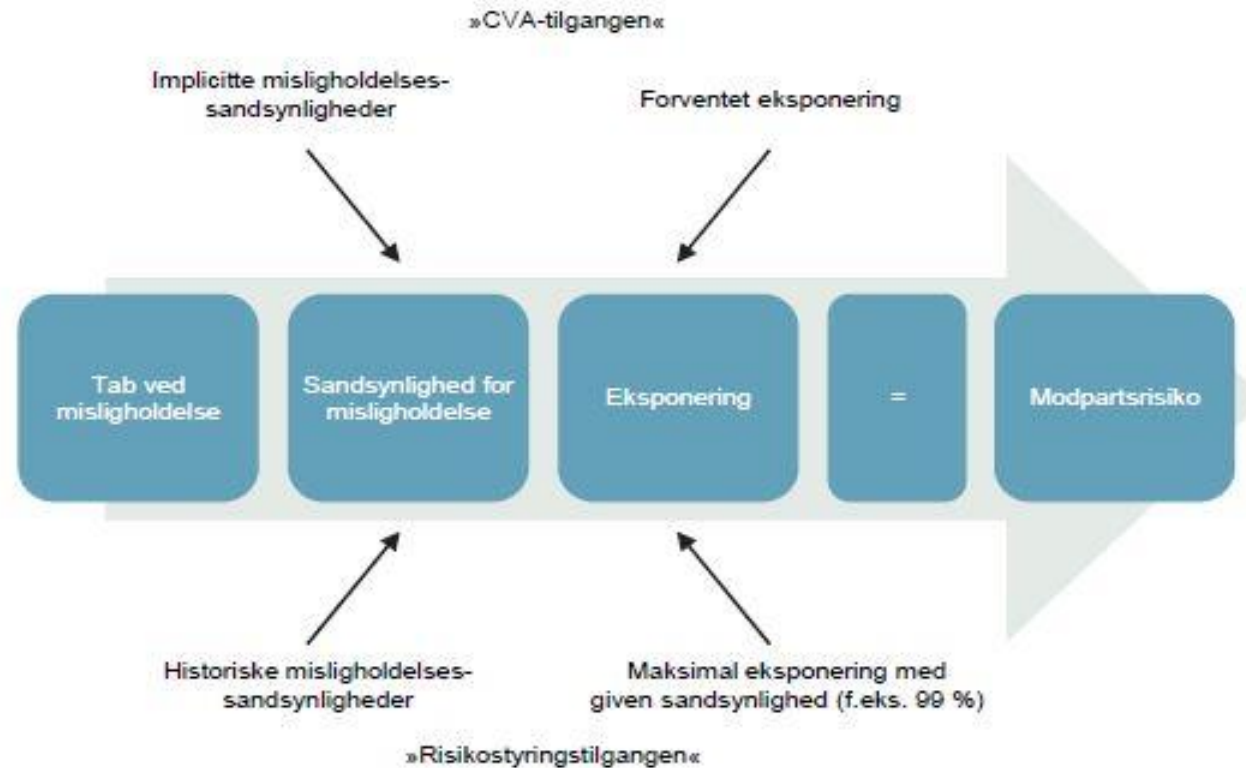
De forskellige farver angiver, at der er tale om forskellige referenceenheder.

Figur 12.5. Credit Valuation Adjustment (CVA)*

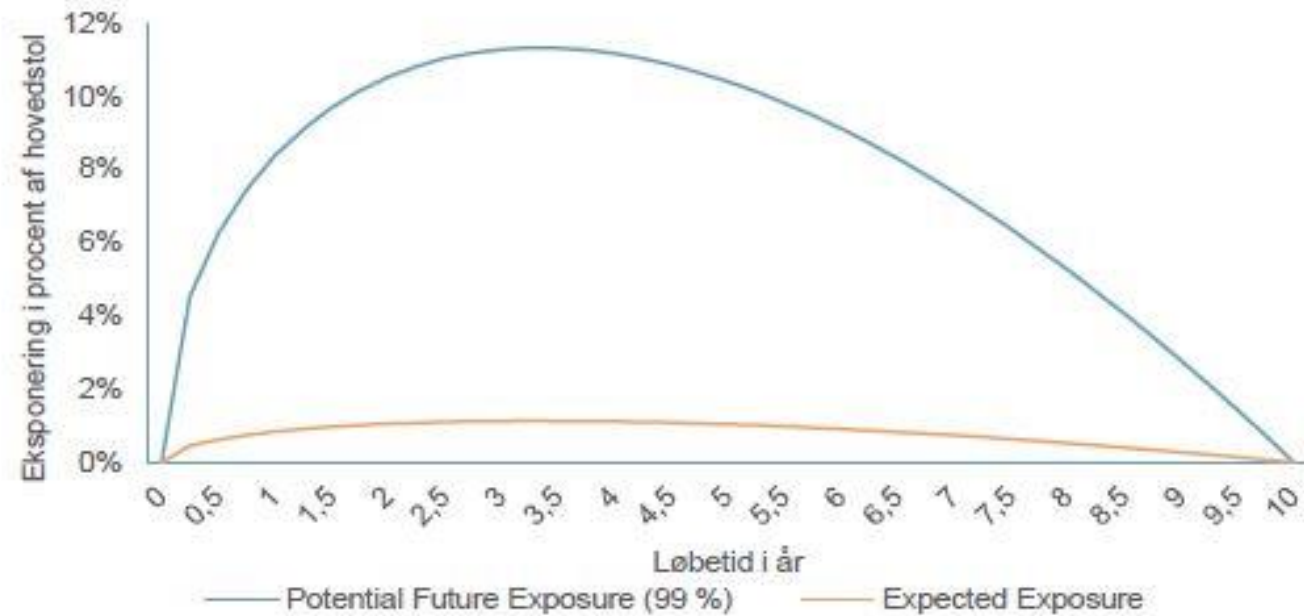
* CVA svarer til, at man har ydet et lån på 1 mio. kr. over 10 år. Omkostningen på lånet vil også her blive beregnet som lånets størrelse ganget med misligholdelsessandsynligheden og ganget med Loss Given Default.

Figur 12.6. Modpartsrisikomåling *

* En anden forskel på CVA-tilgangen og risikostyringstilgangen er tidshorisonten. Mens CVA måles for hele derivatets løbetid, er tidshorisonten for risikostyring kortere (for kredit/modpartsrisiko typisk 1 år).

Figur 12.7. Eksponering på en 10-årig renteswap med rentevolatilitet = 20 %, swaprente = 2 %

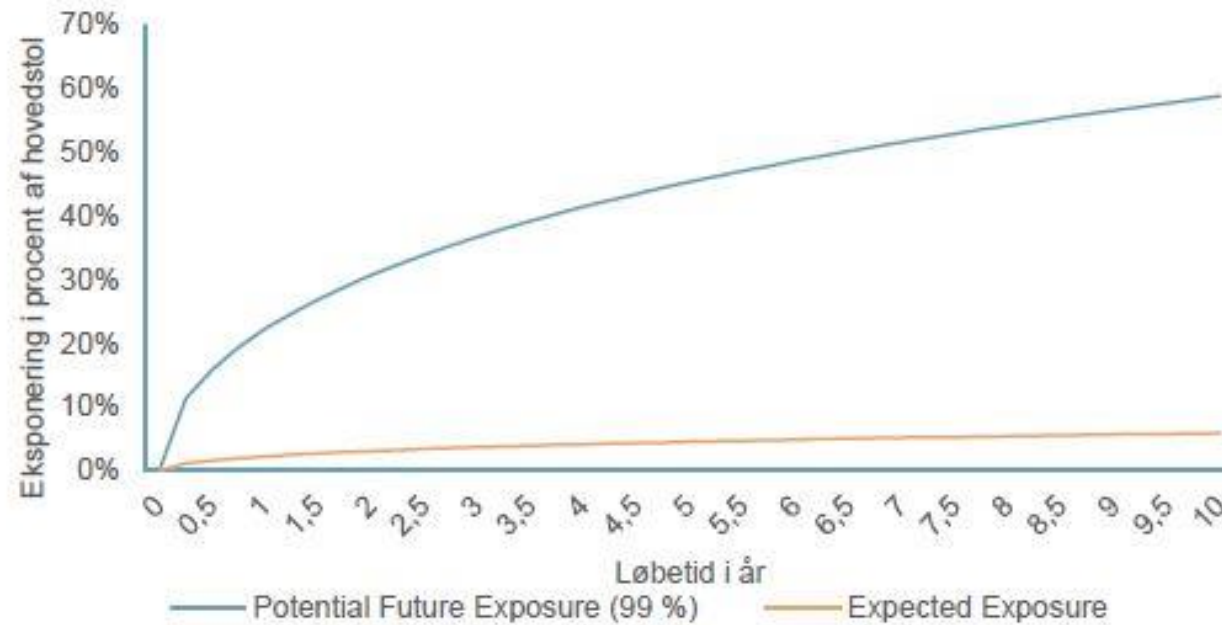

* Netting og sikkerhedsstillelse er ikke inddraget her. Netting og sikkerhedsstillelse vil reducere eksponeringerne betydeligt.

Tabel 12.3. Expected Exposure i procent af hovedstolen

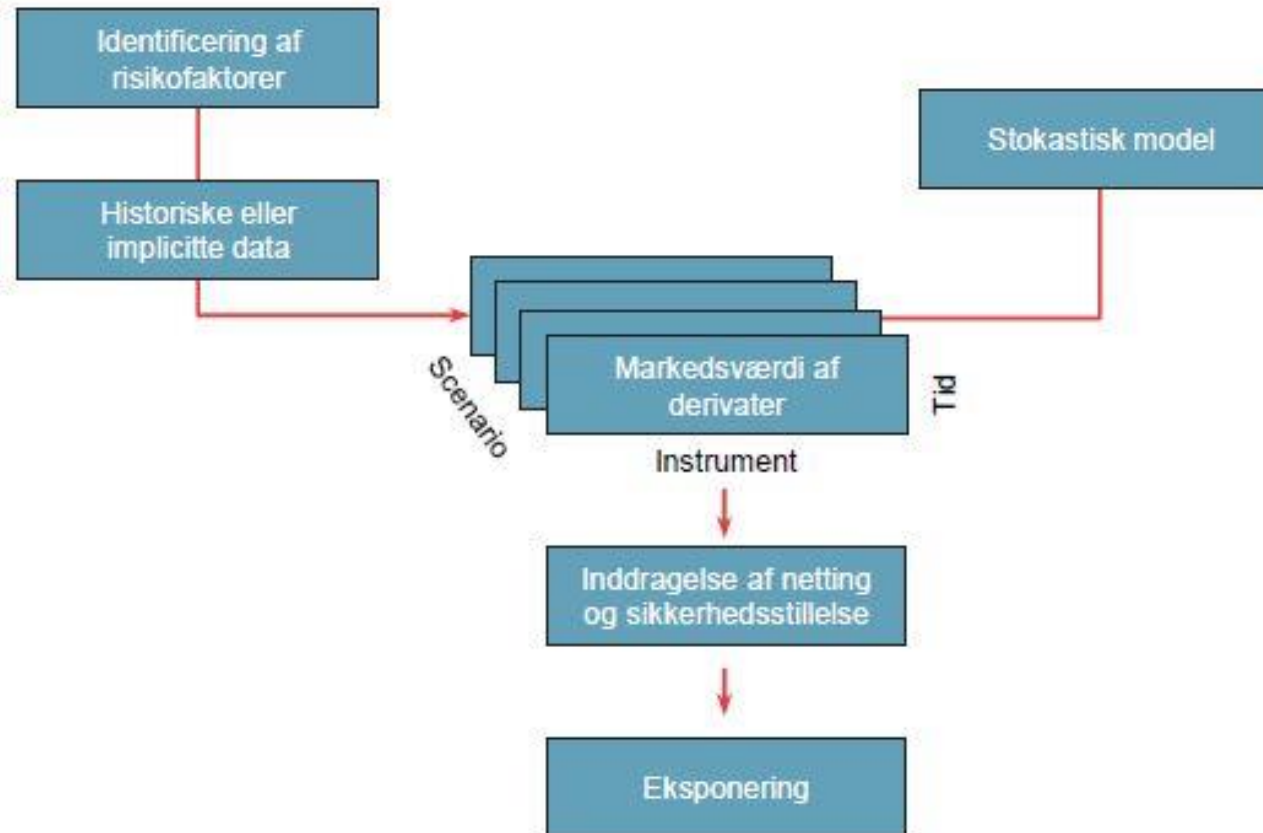
Scenario	Ar				
	1	2		9	10
1	0,3 %	-3,1 %		-5,0 %	-1,4 %
2	-0,8 %	3,0 %		2,8 %	-2,3 %
3	-0,1 %	1,5 %		3,2 %	0,2 %
4	2,3 %	4,0 %		-4,1 %	1,4 %
5	0,4 %	-2,5 %		-1,5 %	0,9 %
Exp. Exposure	0,60 %	1,70 %		1,20 %	0,50 %

Figur 12.8. Eksponering på en Cross Currency Swap med rentevolatilitet = 20 %, valutavolatilitet = 8 %

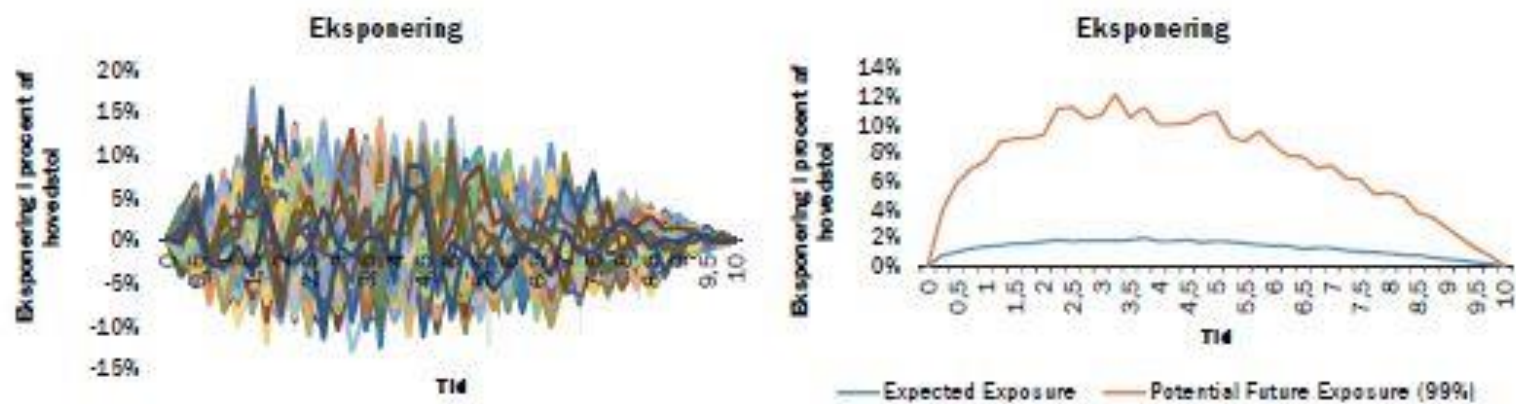

* Netting og sikkerhedsstillelse er ikke inddraget her. Netting og sikkerhedsstillelse vil reducere eksponeringerne.

Figur 12.9. Monte Carlo-simulation

Figur 12.10. Monte Carlo-simulation på 10-årig renteswap*

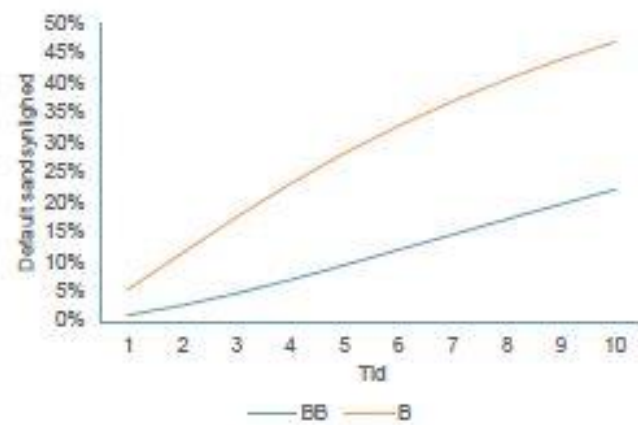
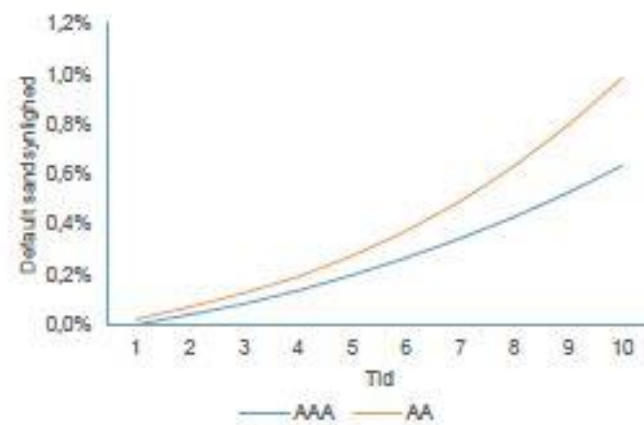
* Simuleringen er foretaget med en 1-faktor Vasicekmodel med samme swap og volatilitet som i figur 12.7

Tabel 12.4. Transitionsmatrix

Fra/til	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC/C	D	Ikke-rated
1 år									
AAA	87.09	9.05	0.52	0.05	0.10	0.03	0.05	0.00	3.10
AA	0.47	87.42	7.64	0.46	0.05	0.06	0.02	0.02	3.87
A	0.02	1.54	88.96	4.86	0.25	0.10	0.01	0.05	4.21
BBB	0.00	0.08	3.13	86.95	3.38	0.40	0.09	0.14	5.83
BB	0.01	0.02	0.10	4.49	78.30	6.50	0.53	0.59	9.47
B	0.00	0.02	0.06	0.15	4.50	74.82	4.81	3.07	12.58
CCC/C	0.00	0.00	0.08	0.15	0.46	13.72	44.74	25.70	15.16

Kilde: S&P Global Ratings: »Default, Transition, and Recovery: 2022 Annual Global Corporate Default And Rating Transition Study«, April 2023

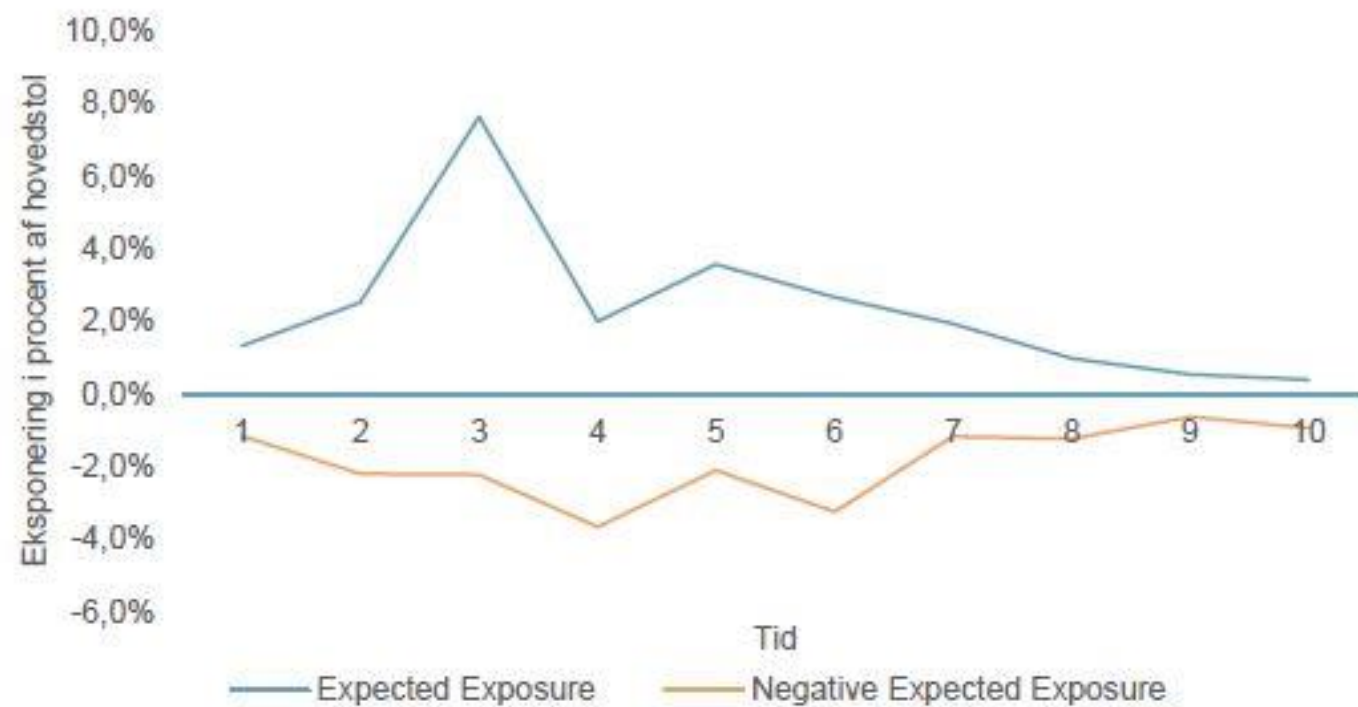
Figur 12.11. Kumulerede defaultsandsynligheder

Tabel 12.5. CVA-beregning

CDS spread (modpart)	3,0 %										
LGD (modpart)	40 %										
Diskonteringsrente	2,0 %										
År	Markedsværdi i % af hovedstol (eksponering)										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	-1,8 %	7,4 %	3,8 %	-6,0 %	8,0 %	-2,5 %	2,7 %	4,0 %	-0,4 %	-1,7 %	
2	1,8 %	-8,7 %	8,8 %	-7,2 %	9,0 %	-7,3 %	-3,2 %	-2,7 %	-1,7 %	-2,2 %	
3	-3,5 %	5,2 %	18,8 %	-13,9 %	-1,3 %	3,0 %	1,2 %	1,1 %	-0,2 %	1,3 %	
4	0,7 %	2,0 %	-11,4 %	4,0 %	0,7 %	6,2 %	-5,5 %	-2,4 %	2,0 %	1,2 %	
5	-1,6 %	-4,2 %	14,9 %	4,9 %	-1,3 %	-9,7 %	4,1 %	-4,2 %	0,7 %	-2,3 %	
6	4,7 %	1,9 %	11,0 %	-5,3 %	11,4 %	5,8 %	-3,1 %	0,1 %	0,1 %	1,2 %	
7	-1,4 %	3,1 %	-3,3 %	-3,6 %	-0,7 %	-5,8 %	0,0 %	-3,1 %	-1,5 %	-0,2 %	
8	-3,4 %	-7,1 %	9,8 %	2,9 %	-7,8 %	4,0 %	1,6 %	0,6 %	-0,4 %	-1,8 %	
9	3,2 %	-2,1 %	-7,7 %	8,2 %	6,6 %	-7,2 %	4,6 %	0,1 %	2,5 %	0,2 %	
10	2,7 %	5,7 %	9,1 %	-0,5 %	-9,9 %	7,7 %	5,2 %	3,9 %	-2,2 %	-1,2 %	
Expected Exposure =	1,3 %	2,5 %	7,6 %	2,0 %	3,6 %	2,7 %	1,9 %	1,0 %	0,5 %	0,4 %	
Defaultsandsynlighed =	7,2 %	6,7 %	6,2 %	5,8 %	5,4 %	5,0 %	4,6 %	4,3 %	4,0 %	3,7 %	
CVA-komponenter =	0,04 %	0,07 %	0,18 %	0,04 %	0,07 %	0,05 %	0,03 %	0,01 %	0,01 %	0,00 %	
CVA, total =	0,50 %										

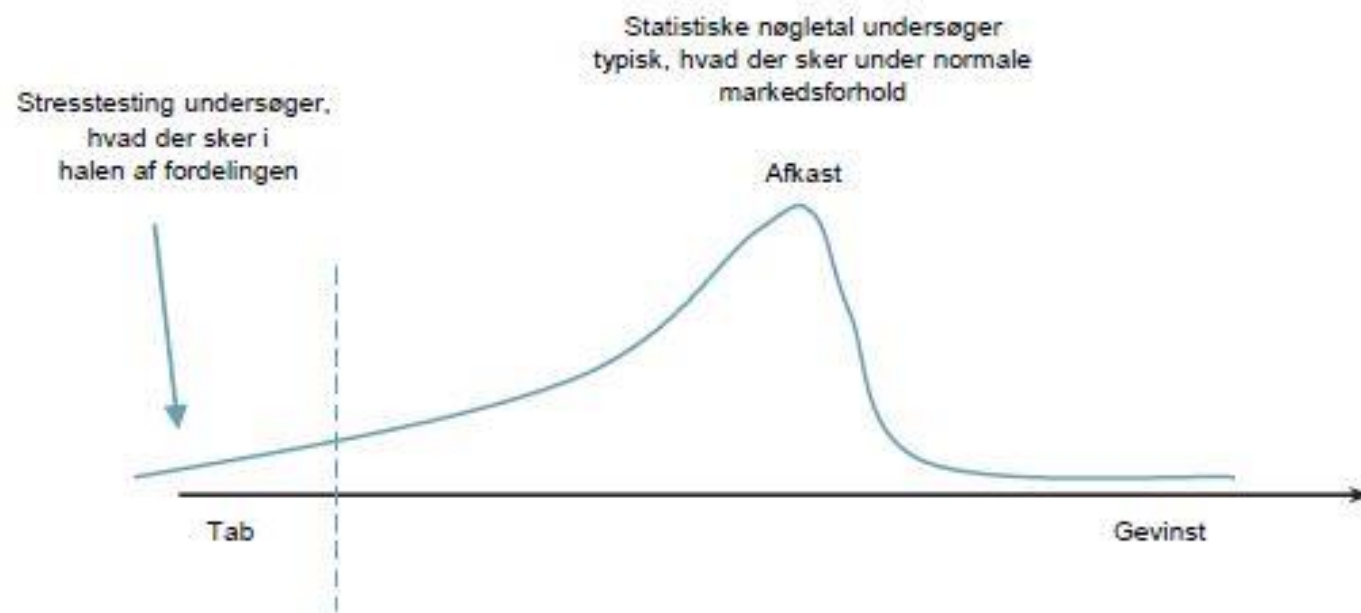
Figur 12.12. Expected Exposure og Negative Expected Exposure

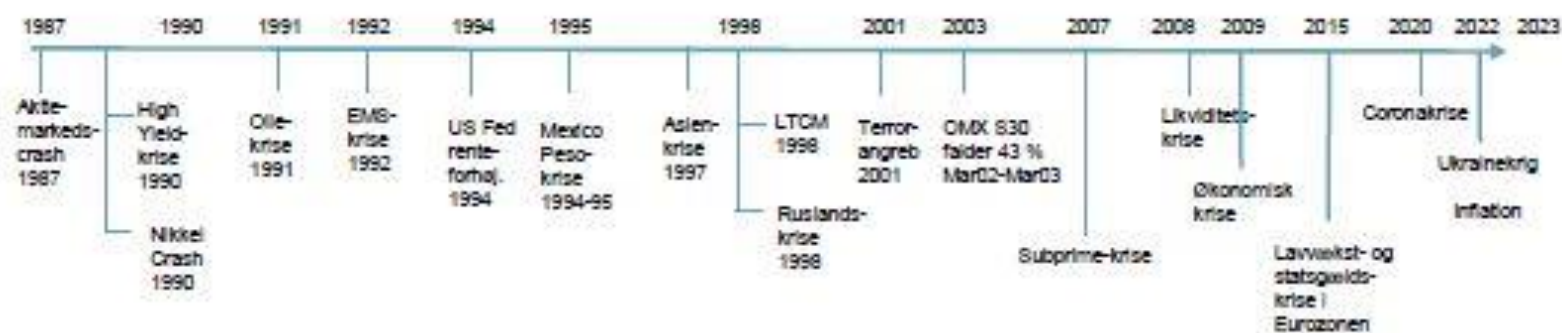
KAPITEL 13

Stresstesting

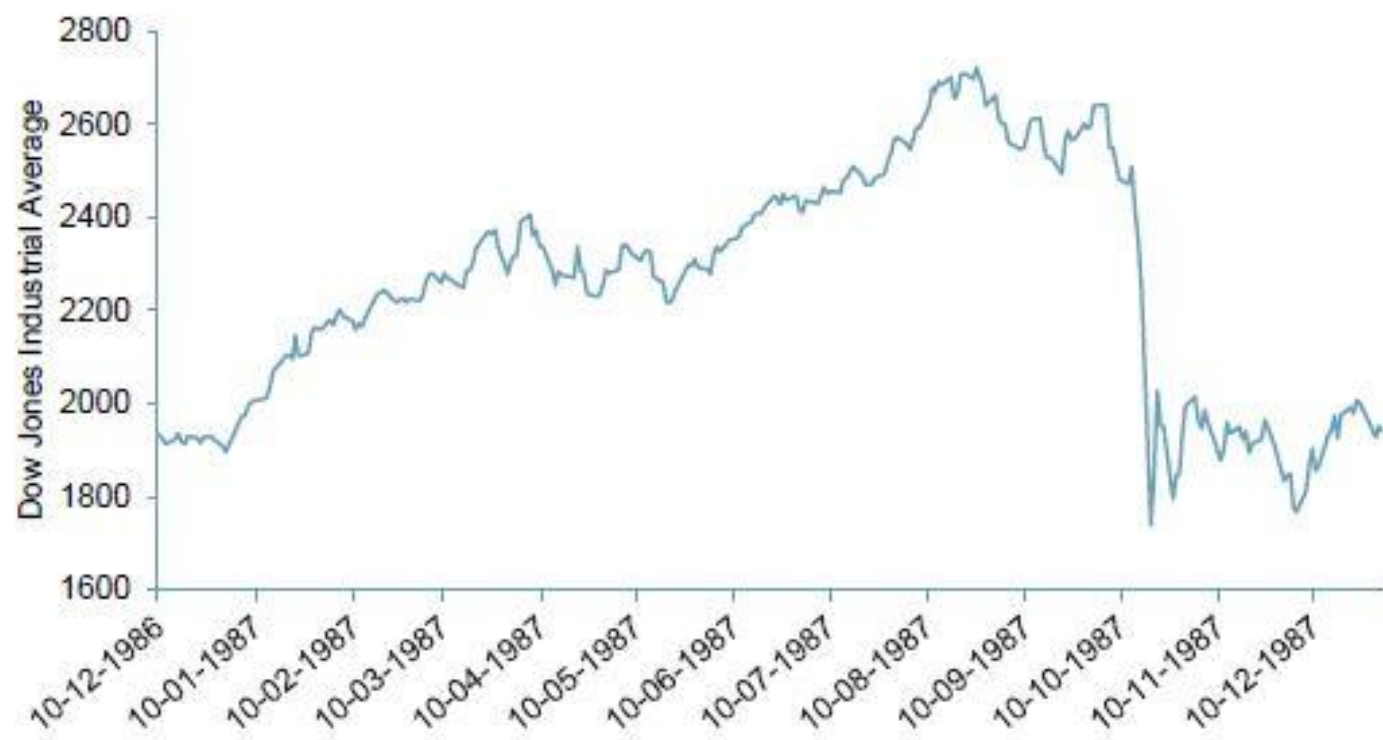
Figur 13.1. Stresstesting

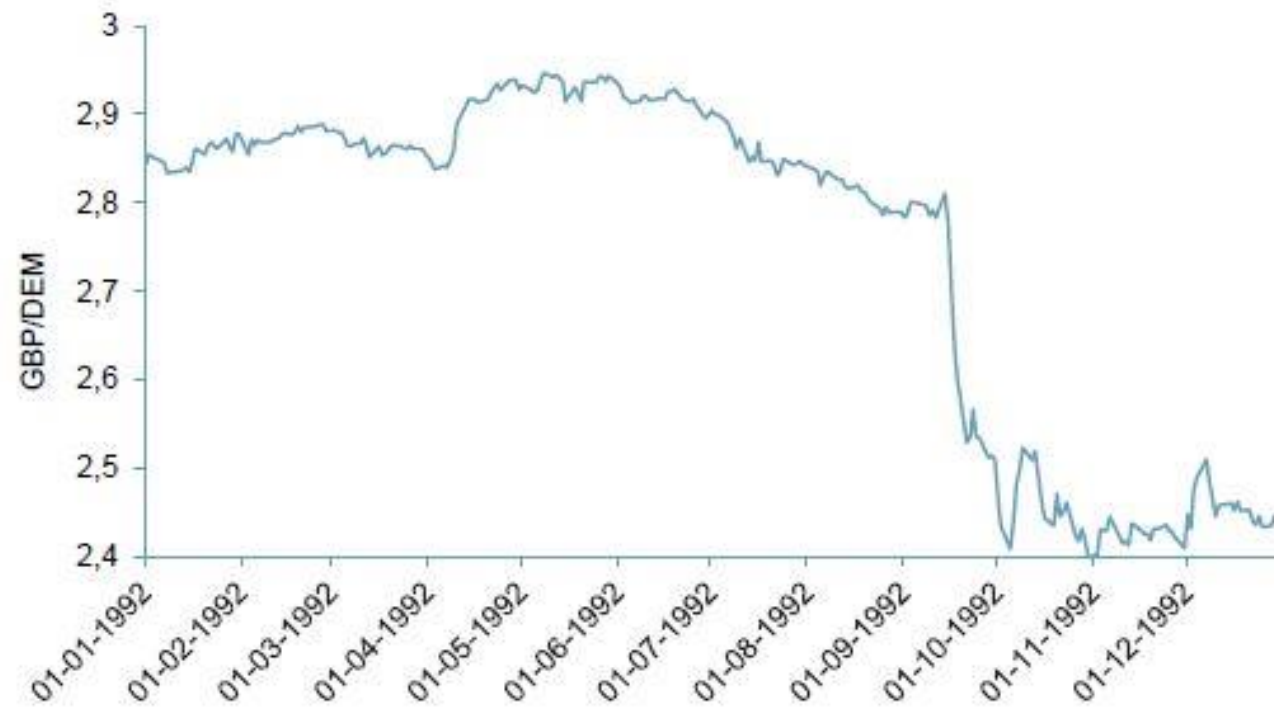
Figur 13.2. Eksempler på stressede markeder

Figur 13.3. Dow Jones Industrial Average falder 22,6 % den 19. oktober 1987, svarende til 20 standardafvigelse

Figur 13.4. Det britiske pund bliver tvunget til at udtræde af ERM-samarbejdet

Figur 13.5. Effektiv rente på statsobligationer

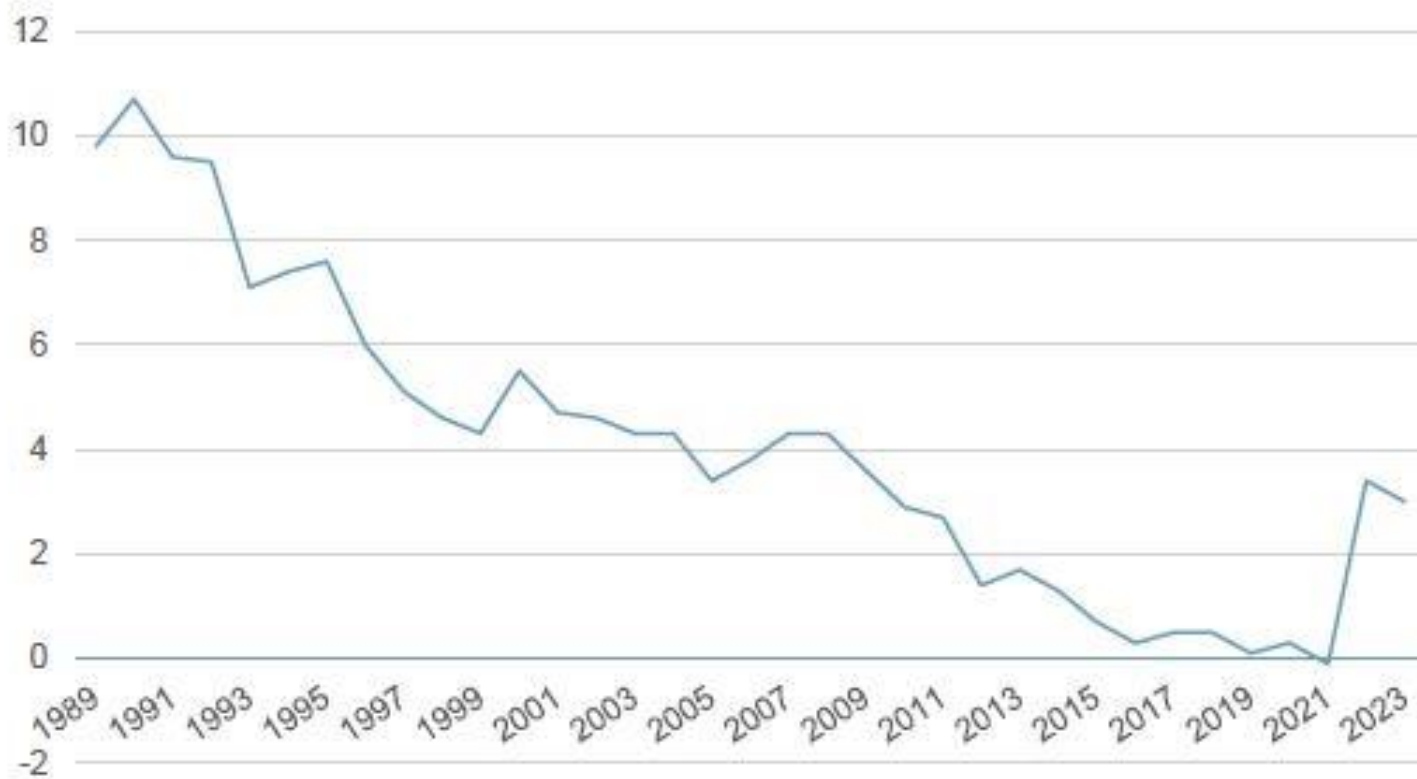

Table 13.1. Maximum Drawdown under subprime-crisis for selected asset classes

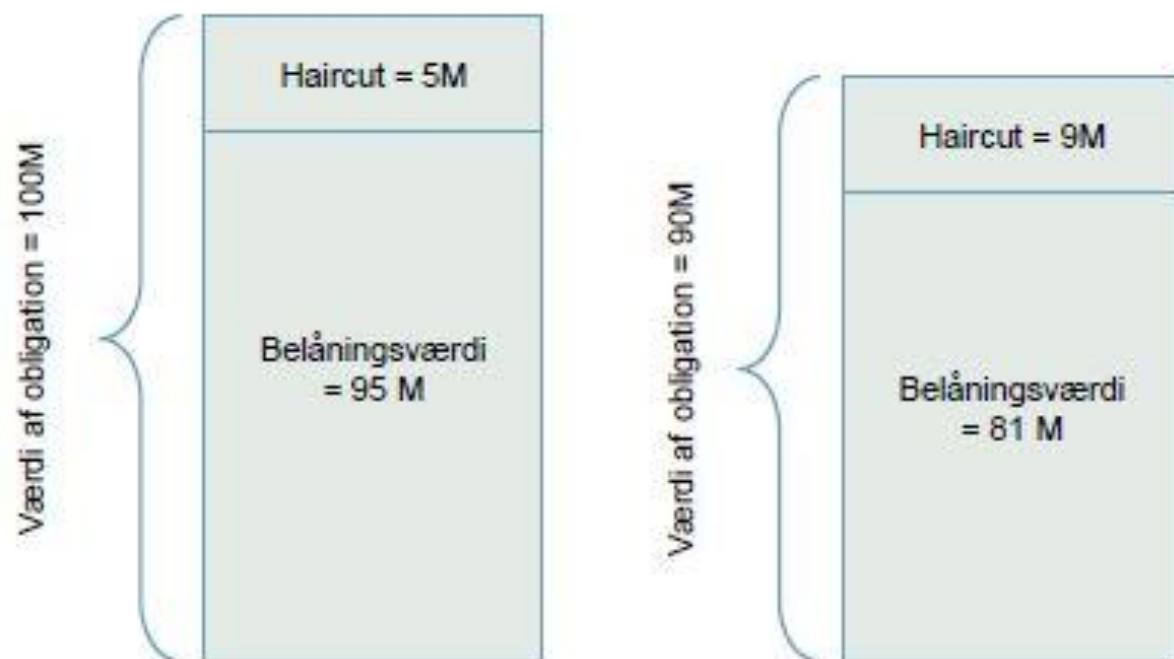
Asset Class	Index	Start Date	End Date	Drawdown in % (% change in index)
Equity	S&P 500	1/8-2007	9/3-2009	-56,7 %
Real Estate*	NCREIF Property Index	31/12-2007	30-9-2009	-28,3 %
Infrastructure	EDHEC Infrastructure Index	21/12-2008	30/6-2009	-14,3 %
Private Equity	Thomson Reuters	9/10-2007	9/3-2009	-52,5 %

* Real Estate and Infrastructure are corrected for smoothing. Smoothing occurs when updates of prices do not follow the market. This is often the case for real estate and infrastructure, where prices often take the previous quarter as a starting point. Return is calculated as:

$$R_{\text{corrected}, t} = (R_t - R_{t-1} \cdot 0,3 - R_{t-2} \cdot 0,2) / 0,5$$

Source: Bloomberg.

Figur 13.6. Belåningsværdi påvirkes af faldende kurser og stigende haircuts

Figur 13.7. Stresstesting

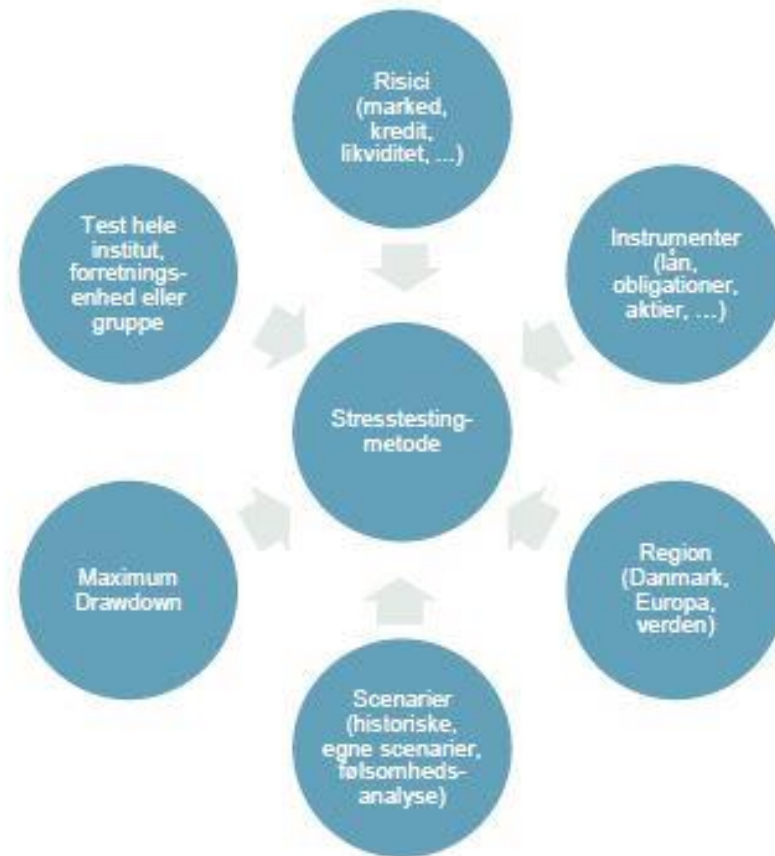

Table 13.2. World Economic Forum: »The Global Risks Report 2020«

	Sandsynlighed (1 er mest sandsynligt)	Påvirkning (1 har størst påvirkning)
1	Ekstremt vejrlig	Manglende eller forkert håndtering af klima-udfordringer
2	Manglende eller forkert håndtering af klima-udfordringer	Masseødelæggelsesvåben
3	Naturkatastrofer	Tab af biodiversitet
4	Tab af biodiversitet	Ekstremt vejrlig
5	Menneskeskabte miljøkatastrofer	Vandmangel
6	Datasvindel eller -tyveri	Nedbrud i informationsinfrastruktur
7	Cyberangreb	Naturkatastrofer
8	Vandmangel	Cyberangreb
9	Global Governance	Menneskeskabte miljøkatastrofer
10	Aktivboble	Pandemier

Tabel 13.3. Følsomhedsanalyse på kreditportefølje med løbetid på 1 år.

Forventet og uforventet tab beregnet på baggrund af en Exposure at Default (EAD) på 100 mio. kr.

Forventet tab					Uforventet tab med 99,9 % konfidens				
LGD					LGD				
PD	20 %	40 %	60 %	80 %	PD	20 %	40 %	60 %	80 %
1 %	0,2	0,4	0,6	0,8	1 %	2,6	5,2	7,8	10,4
2 %	0,4	0,8	1,2	1,6	2 %	3,4	6,8	10,2	13,6
3 %	0,6	1,2	1,8	2,4	3 %	3,9	7,8	11,7	15,6
5 %	1,0	2,0	3,0	4,0	5 %	4,7	9,4	14,1	18,8
10 %	2,0	4,0	6,0	8,0	10 %	6,2	12,5	18,7	25,00

PD = Probability of Default (Sandsynlighed for misligholdelse)

LGD = Loss Given Default (Tab ved misligholdelse)

Tabel 13.4. Kapitalprocent og risikovægtede aktiver under forskellige scenarier

Risikoeksponering					Kapitalprocent ved kapitalgrundlag på 20				
	LGD					LGD			
PD	20 %	40 %	60 %	80 %	PD	20 %	40 %	60 %	80 %
1 %	34,5	69,0	103,6	138,1	1 %	57,9 %	29,0 %	19,3 %	14,5 %
2 %	45,1	90,2	135,4	180,5	2 %	44,3 %	22,2 %	14,8 %	11,1 %
3 %	51,8	103,5	155,3	207,0	3 %	38,6 %	19,3 %	12,9 %	9,7 %
5 %	62,1	124,3	186,4	248,6	5 %	32,2 %	16,1 %	10,7 %	8,0 %
10 %	82,8	165,6	248,4	331,2	10 %	24,2 %	12,1 %	8,1 %	6,0 %

PD = Probability of Default (Sandsynlighed for misligholdelse)

LGD = Loss Given Default (Tab ved misligholdelse)

Table 13.5. Historisk simulationsbaseret VaR baseret på tidsvægte. Rangordnet efter tabsstørrelse

Dato	Portefølje- værdi i mio. kr.	Portefølje- afkast	Tab/gevinst i mio. kr.	Vægt	Akkumuleret vægt
06-10-2008	89,31	-10,69 %	-10,69	0,34 %	0,34 %
08-10-2008	93,03	-6,97 %	-6,97	0,34 %	0,68 %
15-10-2008	93,04	-6,96 %	-6,96	0,35 %	1,03 %
20-11-2008	93,09	-6,91 %	-6,91	0,38 %	1,41 %
24-10-2008	93,26	-6,74 %	-6,74	0,36 %	1,77 %
11-11-2008	93,82	-6,18 %	-6,18	0,37 %	2,14 %
10-10-2008	94,22	-5,78 %	-5,78	0,35 %	2,49 %
06-11-2008	94,57	-5,43 %	-5,43	0,37 %	2,86 %
23-10-2008	94,72	-5,28 %	-5,28	0,36 %	3,21 %
22-10-2008	94,81	-5,19 %	-5,19	0,35 %	3,57 %
19-11-2008	95,03	-4,97 %	-4,97	0,38 %	3,95 %

Tabel 13.6. Historiske og subjektive scenarier samt deres sandsynligheder

Stress-scenarie	Type	Beskrivelse	Sandsynlighed	Tab i procent	Tab i mio. kr.
HS 1	Historisk scenarie	Black Monday, Wall Street 1987	0,05 %	22,6 %	23
SS 1	Subjektivt scenarie	Euro bryder sammen	0,20 %	12,0 %	12
SS 2	Subjektivt scenarie	Italien udtræder af euro	0,50 %	8,0 %	8
HS 2	Historisk scenarie	Ruslandskrise, LTCM, 1998	0,20 %	6,8 %	6,8

HS = Historisk scenarie

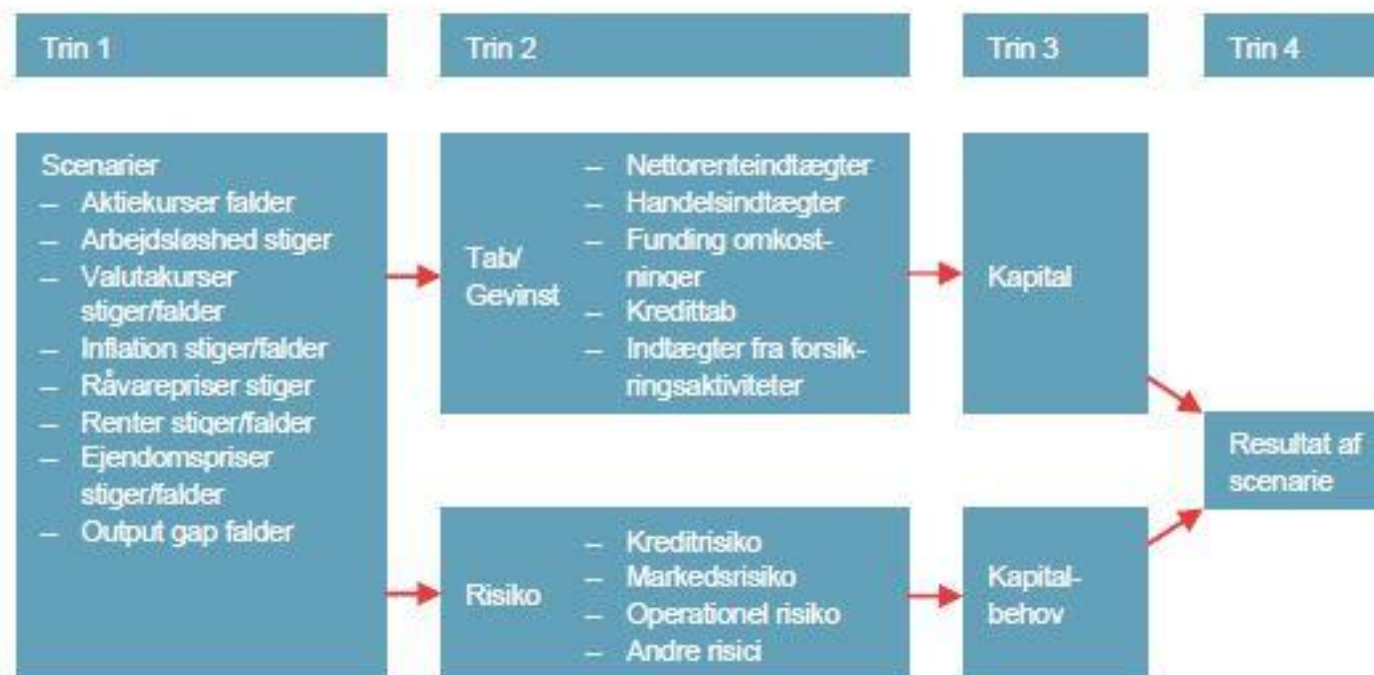
SS = Subjektivt scenarie

Table 13.7. Integration af stressscenarier i historisk simulation

Dato	Porteføljeværdi i mio. kr.	Portefølje- afkast	Tab/gevinst i mio. kr.	Korrigerede vægte	Akkumuleret vægt
HS 1	77,4	-22,6 %	22,6	0,05 %	0,05 %
SS 1	88	-12 %	12	0,20 %	0,25 %
06-10-2008	89,31	-10,69 %	-10,69	0,34 %	0,59 %
SS 2	92	-8 %	8	0,50 %	1,09 %
08-10-2008	93,03	-6,97 %	-6,97	0,34 %	1,42 %
15-10-2008	93,04	-6,96 %	-6,96	0,35 %	1,77 %
20-11-2008	93,09	-6,91 %	-6,91	0,38 %	2,15 %
HS 2	93,2	-6,80 %	6,8	0,20 %	2,35 %
24-10-2008	93,26	-6,74 %	-6,74	0,36 %	2,70 %
11-11-2008	93,82	-6,18 %	-6,18	0,37 %	3,07 %
10-10-2008	94,22	-5,78 %	-5,78	0,35 %	3,42 %
06-11-2008	94,57	-5,43 %	-5,43	0,37 %	3,78 %
23-10-2008	94,72	-5,28 %	-5,28	0,36 %	4,14 %
22-10-2008	94,81	-5,19 %	-5,19	0,35 %	4,49 %
19-11-2008	95,03	-4,97 %	-4,97	0,38 %	4,86 %

Da de historiske og subjektive stressscenarier tilsammen udgør 0,95 %, skal de øvrige vægte korrigeres tilsvarende ned, så summen ikke bliver over 100 %.

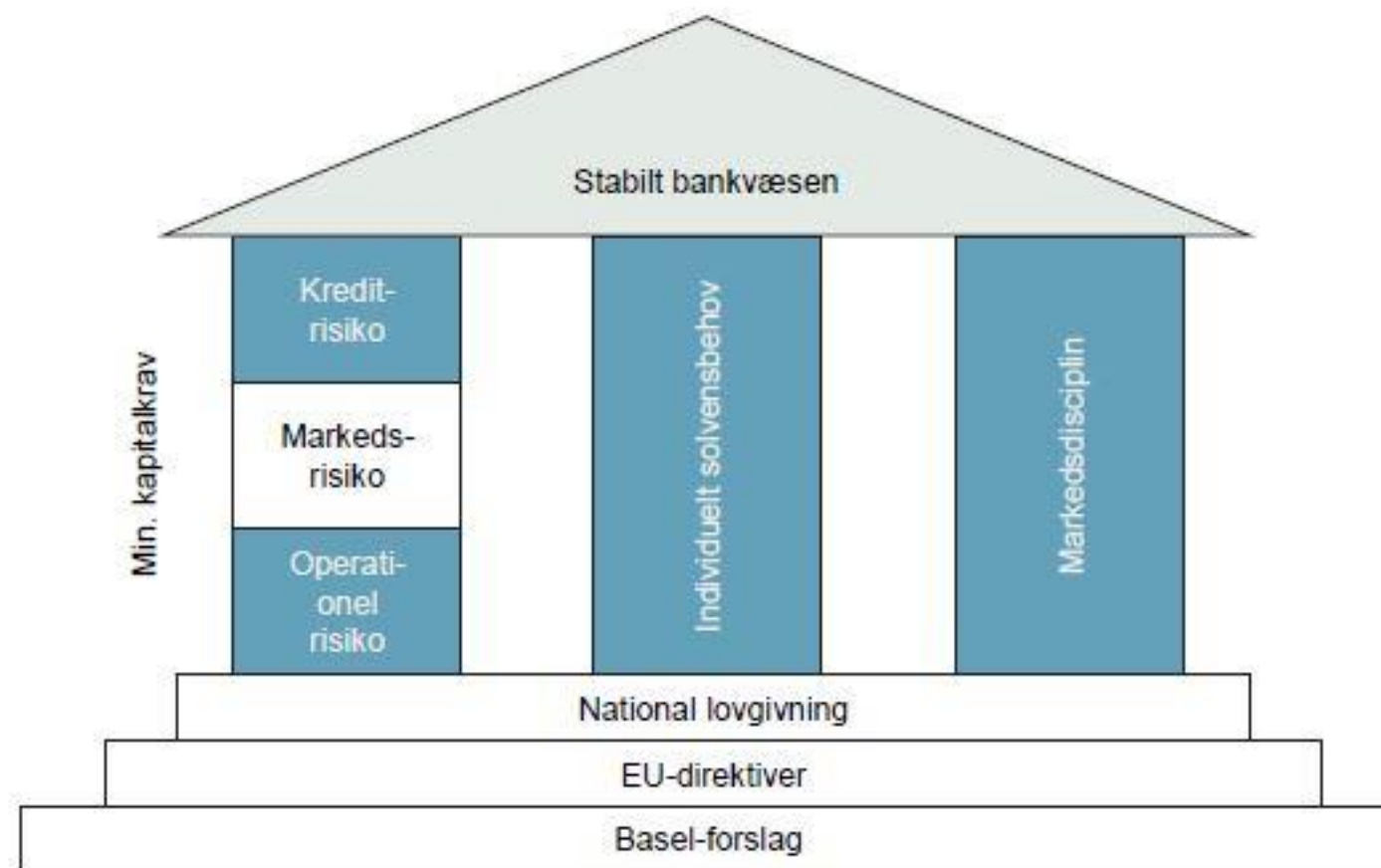
Figur 13.8. Stresstest i Danske Bank

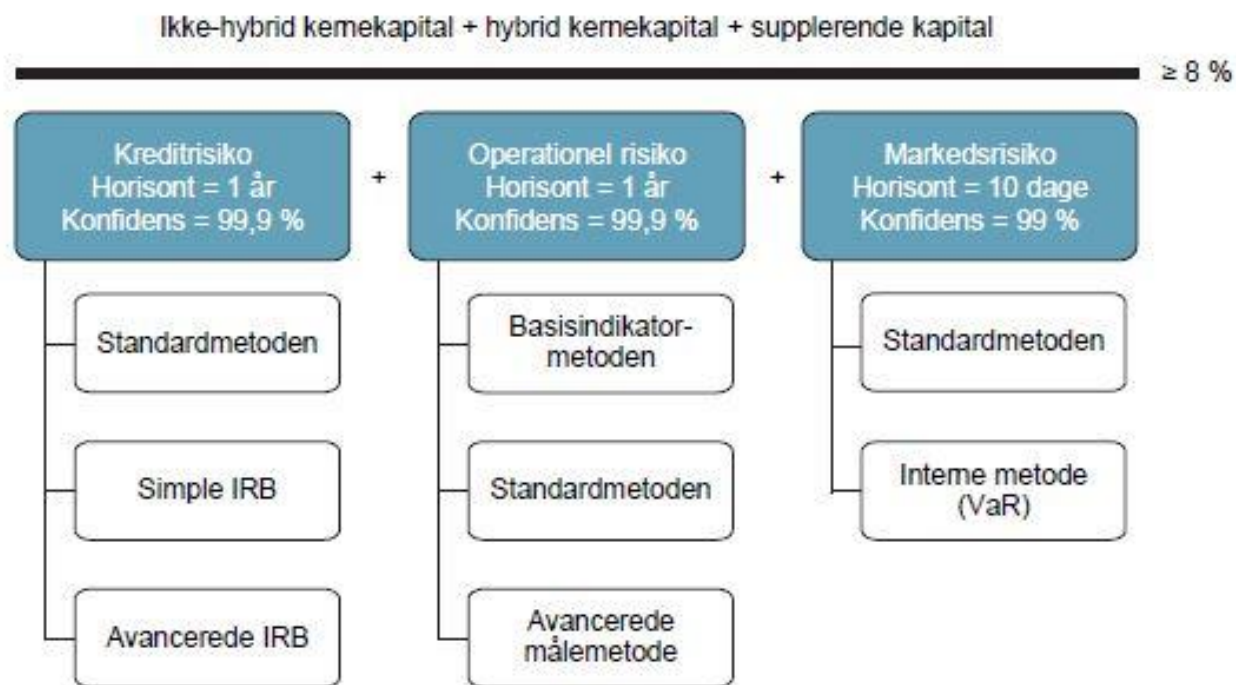
KAPITEL 14

Kapitalkrav

Figur 14.1. De tre søjler

Figur 14.2. De forskellige muligheder for opgørelse af de vigtigste kapitalkrav under søjle 1*

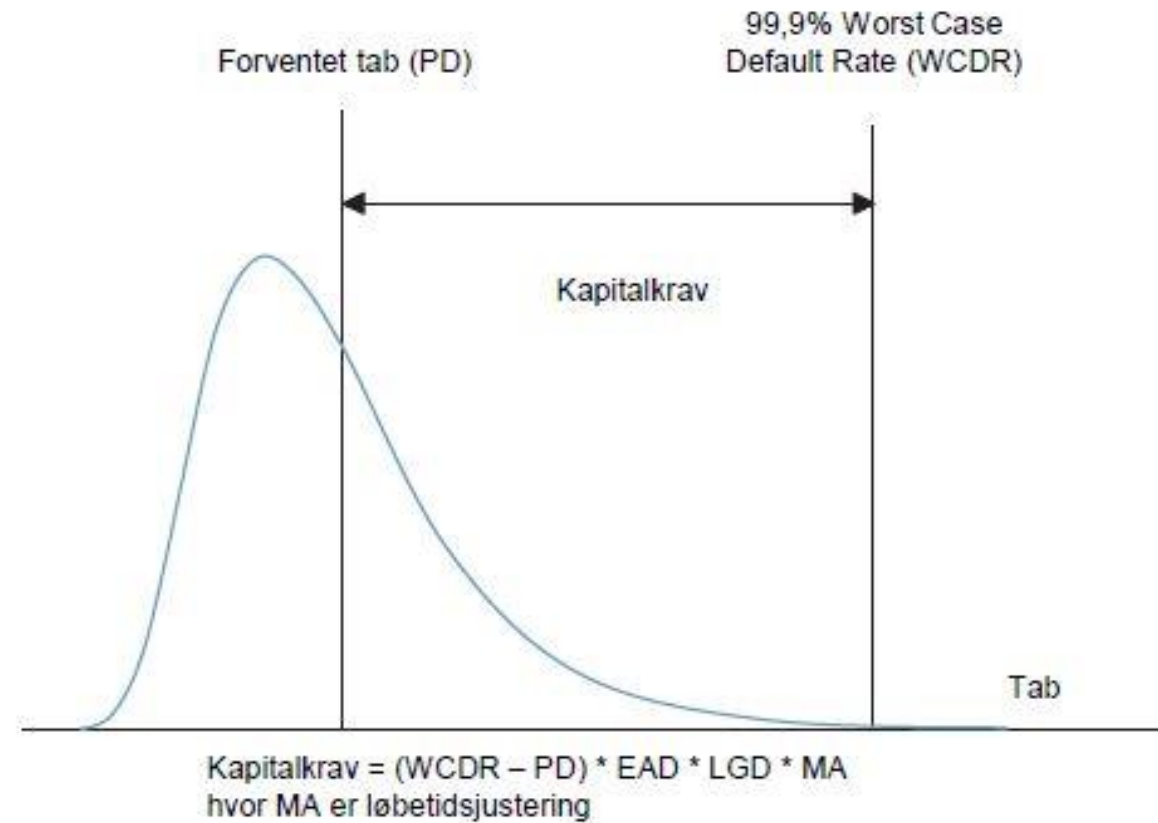

* Hertil kommer kapitalkrav til dækning af udsving i CVA (kreditværdijusteringsrisiko) som omtalt i kapitel 12.

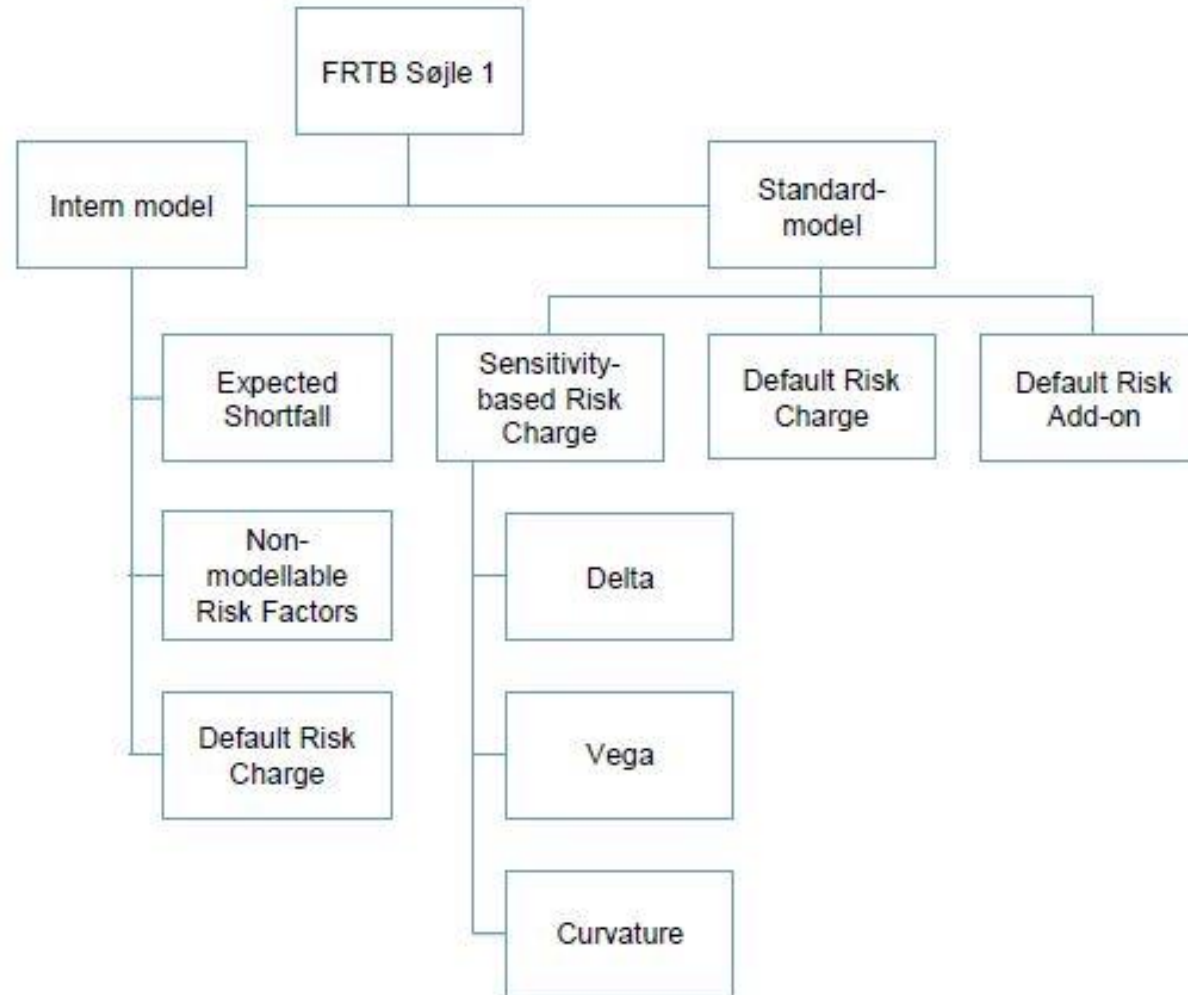
Bemærk, at med implementeringen af Capital Requirement Regulation III vil de forskellige metoder til opgørelse af kapitalkrav til operationel risiko blive erstattet af én model. Mere herom i afsnit 14.1.2.

Tilsvarende vil man overgå fra at anvende VaR til opgørelse af markedsrisiko til i stedet at anvende Expected Shortfall. Mere herom i afsnit 14.1.3.

Figur 14.3. Kapitalkravet for kreditrisiko

Figur 14.4. Kapitalkrav under Fundamental Review of the Trading Book

Figur 14.5. Kapitalgrundlag

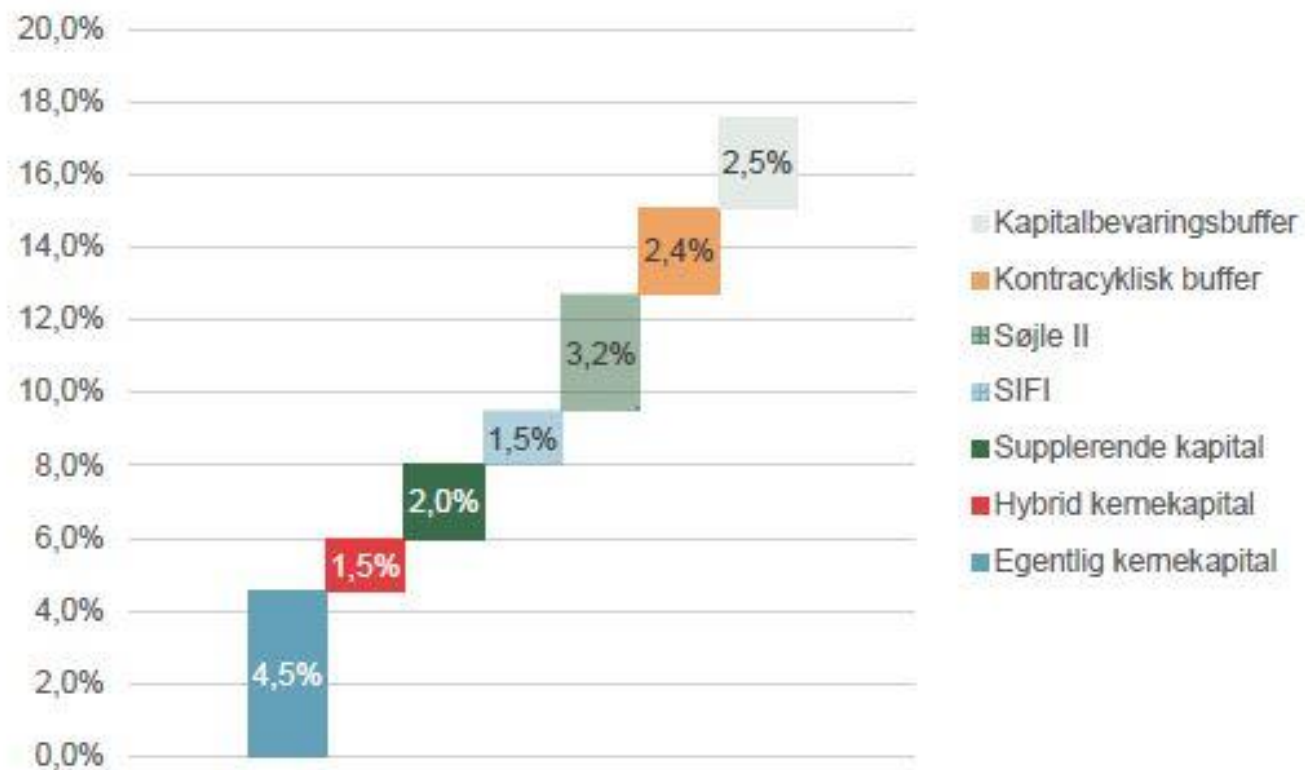
Andre SIFI 0 – 2%
Globale SIFI 0 – 3%
Systemisk buffer 0 – 3%
Kontracyklisk buffer 0 – 2,5%
Conservation buffer 2,5%
Individuelt solvensbehov X %
Efterstillet gæld (2%)
Hybrid kemekapital 1,5%
Ikke-hybrid kemekapital Minimum 4,5%

Tabel 14.1. SIFI-tillæg for 2024

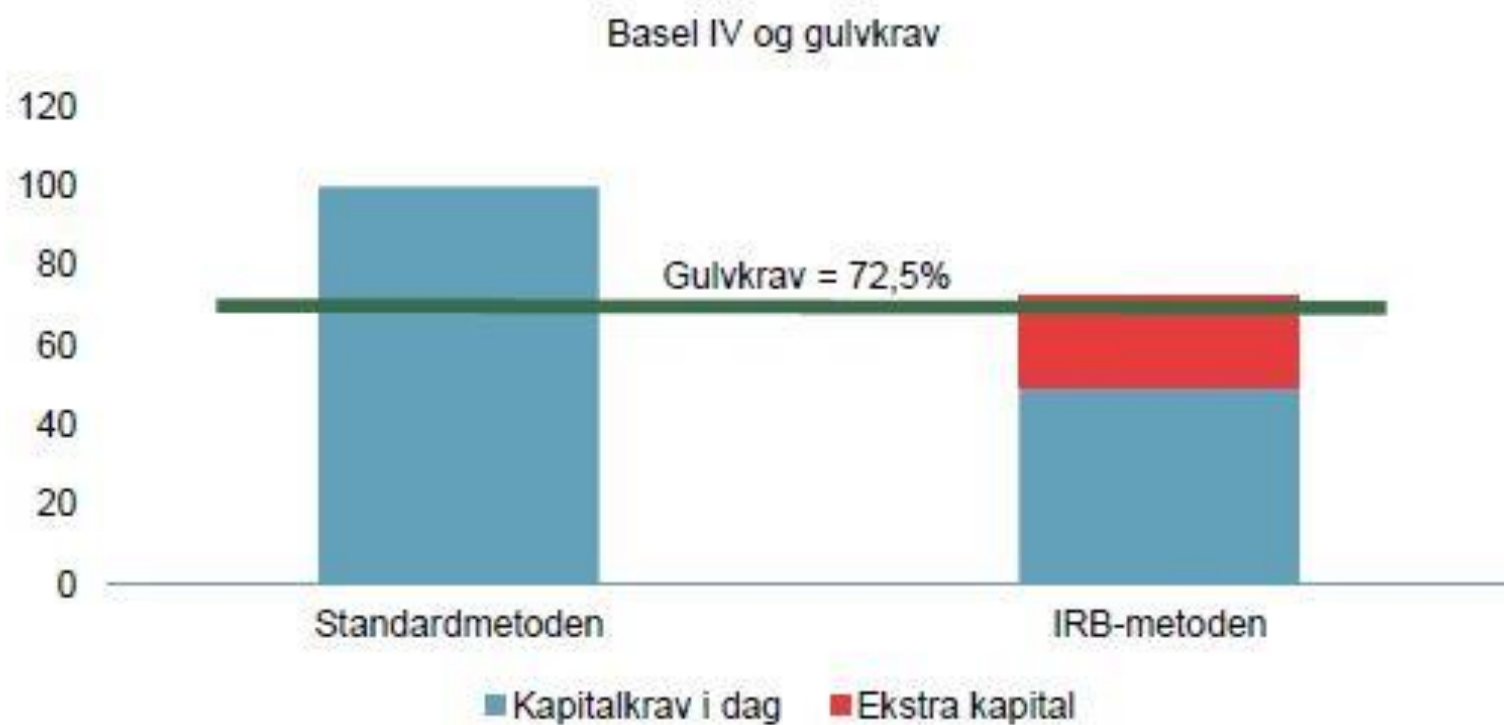
Systemiskhed	SIFI-bufferkrav	
Kategori 1	DLR Kredit A/S, Spar Nord A/S, Sydbank A/S, A/S Arbejdernes Landsbank, Saxo Bank A/S	1,0 %
Kategori 2	Jyske Bank A/S, Nordea Kredit Realkreditselskab A/S	1,5 %
Kategori 3	Nykredit Realkredit A/S	2,0 %
Kategori 4	-	2,5 %
Kategori 5	Danske Bank A/S	3,0 %

Ingen ændringer i SIFI-bufferkrav for 2024, Erhvervsministeriet, 18. december 2023.

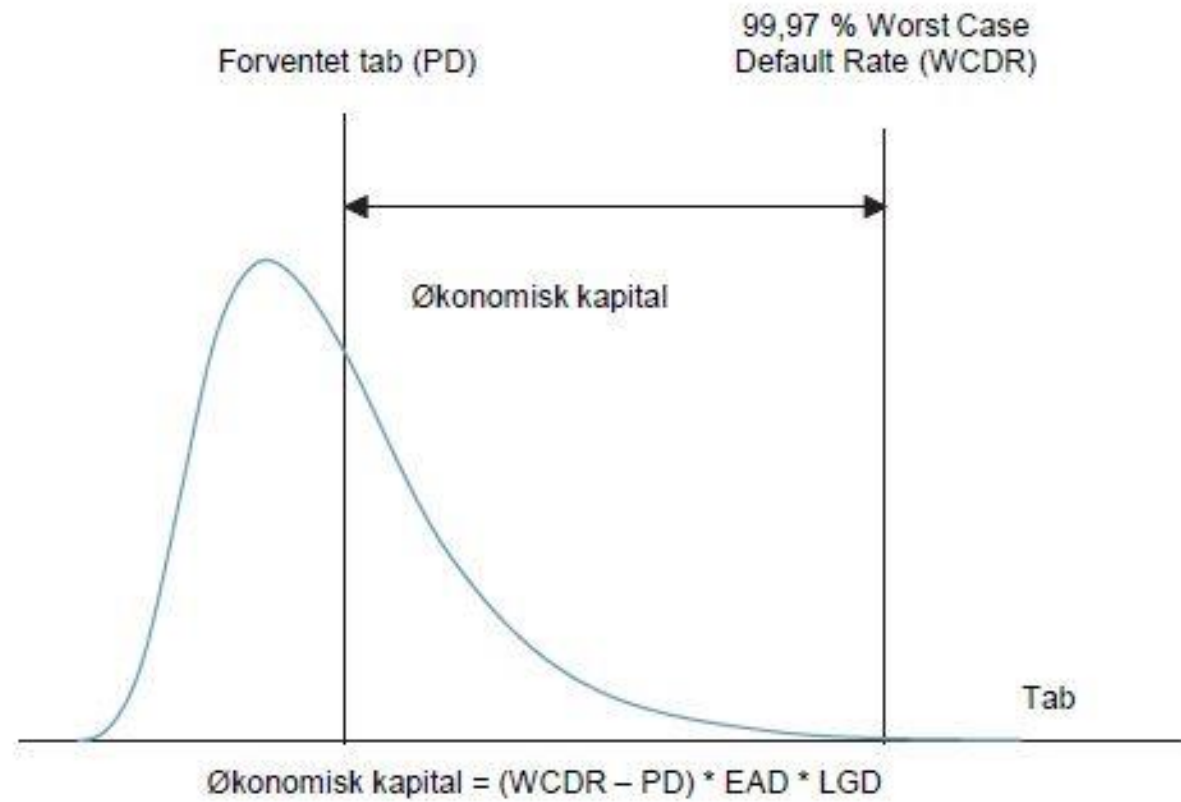
Figur 14.6. Jyske Bank – Kapitalkrav, 2023

Figur 14.7. Gulvkrav

Figur 14.8. Økonomisk kapital med 99,97 % konfidens

Figur 14.9. Solvens II

